

Teataja

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

57. aastakäik

1. mai 2014

Sisukord

I Seadusandlikud aktid

DIREKTIIVID

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/41/EL, 3. aprill 2014, mis käsitleb Euroopa uurimismäärust kriminaalasjades 1

II Muud kui seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 441/2014, 30. aprill 2014, millega muudetakse komisjoni määrust (EÜ) nr 29/2009, millega kehtestatakse andmevahetusteenuste nõuded ühtse Euroopa taeva jaoks ⁽¹⁾ 37
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 442/2014, 30. aprill 2014, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1235/2008 seoses taotlustega teha kandeid mahepõllumajanduslike toodete impordi jaoks samaväärsena tunnustatud kolmandate riikide loetellu ⁽¹⁾ 39
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 443/2014, 30. aprill 2014, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 543/2011 tomatite, kurkide, lauaviinamarjade, aprikooside, kirsside (välja arvatud hapukirsid), virsikute (sealhulgas nektariinid) ja ploomide suhtes kohaldatavate täiendavate tollimaksude käivitusläve osas 41
- Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 444/2014, 30. aprill 2014, millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril 43

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

RAHVUSVAHELISTE LEPINGUTEGA LOODUD ORGANITE VASTU VÕETUD AKTID

- ★ Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni (UNECE) eeskiri nr 57 —
Mootorrataste ja mootorratastena käsitlevate sõidukite esilaternate tüübikinnituse ühtsed
sätted 45

I

(Seadusandlikud aktid)

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2014/41/EL,

3. aprill 2014,

mis käsitleb Euroopa uurimismäärust kriminaalajades

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 82 lõike 1 punkti a,

võttes arvesse Belgia Kuningriigi, Bulgaaria Vabariigi, Eesti Vabariigi, Hispaania Kuningriigi, Austria Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi algatust,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liit on seadnud endale eesmärgiks säilitada ja arendada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala.
- (2) Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 82 lõike 1 kohaselt põhineb kriminaalajades tehtav õiguslane koostöö liidus kohtuotsuste ja õigusalaste otsuste vastastikuse tunnustamise põhimõttel, mida on liidus alates 15.–16. oktoobril 1999 Tampere toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisest alates nimetatud kriminaalajades tehtava õiguslane koostöö nurgakiviks.
- (3) Nõukogu raamotsuses 2003/577/JSK ⁽²⁾ käsitletakse vajadust tunnustada viivitamata otsuseid, mis hoiavad ära tõendite hävitamise, muutmise, eemaldamise, üleandmise või kõrvaldamise. Kuna aga kõnealune õigusakt käsitleb üksnes arestimist, tuleb arestimisotsusele lisada eraldi taotlus tõendite üleandmiseks määruse koostanud riigile („taotlev riik”) kooskõlas kriminaalajades osutatava vastastikuse õigusabi suhtes kohaldatavate eeskirjadega. Selle tulemusena on menetlus kaheetapiline, mis vähendab selle tõhusust. Peale selle on kõnealuse menetluse asemel võimalik kasutada muid tavapäraseid koostöövahendeid ja seetõttu kasutavad pädevad asutused või ametiisikud seda tegelikult harva.
- (4) Nõukogu raamotsus 2008/978/JSK, ⁽³⁾ mis käsitleb Euroopa tõendikogumismäärust, võeti vastu selleks, et kohaldada vastastikuse tunnustamise põhimõtet Euroopa tõendikogumismääruse suhtes. Euroopa tõendikogumismäärust kohaldatakse üksnes olemasolevate tõendite suhtes ja seega hõlmab see tõenditega seoses kriminaalajades tehtava õiguslane koostöö piiratud osa. Kõnealuse raamotsuse piiratud kohaldamisala tõttu võivad pädevad asutused või ametiisikud kasutada uut korda või vastastikuse õigusabi menetlusi, mida kohaldatakse igal juhul Euroopa tõendikogumismääruse kohaldamisalast välja jäävate tõendite suhtes.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 27. veebruari 2014. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 14. märtsi 2014. aasta otsus.

⁽²⁾ Nõukogu 22. juuli 2003. aasta raamotsus 2003/577/JSK vara või tõendite arestimise otsuste täitmise kohta Euroopa Liidus (ELT L 196, 2.8.2003, lk 45).

⁽³⁾ Nõukogu 18. detsembri 2008. aasta raamotsus 2008/978/JSK, mis käsitleb Euroopa tõendikogumismäärust esemete, dokumentide ja andmete kogumiseks kriminaalmenetluses kasutamise eesmärgil (ELT L 350, 30.12.2008, lk 72).

- (5) Pärast raamotsuste 2003/577/JSK ja 2008/978/JSK vastuvõtmist on selgunud, et olemasolev tõendikogumise raamistik on liiga killustatud ja keeruline. Seetõttu on vaja uut lähenemisviisi.
- (6) Euroopa Ülemkogul 10.–11. detsembril 2009 vastu võetud Stockholmi programmis leidis Euroopa Ülemkogu, et jätkata tuleks kõikehõlmava süsteemi loomist, mille abil saadakse tõendeid piiriülese mõõtmega kohtuasjades ning mis tugineb vastastikuse tunnustamise põhimõttele. Euroopa Ülemkogu märkis, et kõnealuses valdkonnas moodustuvad olemasolevad vahendid killustatud süsteemi ja vaja on uut lähenemisviisi, mis põhineb vastastikuse tunnustamise põhimõttel, kuid võtab samuti arvesse vastastikuse õigusabi traditsioonilise süsteemi paindlikkust. Seetõttu kutsus Euroopa Ülemkogu üles looma tervikliku süsteemi, millega kõnealuses valdkonnas asendatakse kõik kehtivad õigusaktid, sealhulgas raamotsus 2008/978/JSK, mis hõlmaks võimalikult suurel määral igat liiki tõendeid, sisaldaks täitmise tähtaegu ja piiraks võimalikult suurel määral keeldumise aluseid.
- (7) Kõnealune uus lähenemisviis põhineb ühtsel vahendil, mida nimetatakse Euroopa uurimismääruseks. Euroopa uurimismäärus tuleks koostada tõendite kogumise eesmärgil ühe või mitme konkreetse uurimistoimingu tegemiseks Euroopa uurimismäärust täitvas riigis („täitev riik”). See hõlmab juba määrust täitva asutuse või ametiisiku valduses olevate tõendite saamist.
- (8) Euroopa uurimismäärusel peaks olema horisontaalne kohaldamisala ja seetõttu tuleks seda kohaldada kõikide uurimistoimingute suhtes, mille eesmärk on tõendite kogumine. Ühise uurimisrühma loomine ja tõendite kogumine sellises rühmas nõuab aga erieeskirju ja neid on parem käsitleda eraldi. Seetõttu tuleks nimetatud liiki uurimistoimingute suhtes jätkuvalt kohaldada olemasolevaid õigusakte, ilma et sellega piirataks käesoleva direktiivi kohaldamist.
- (9) Käesolevat direktiivi ei tuleks kohaldada Schengeni lepingu rakendamise konventsioonis ⁽¹⁾ osutatud piiriülese jälgimise suhtes.
- (10) Euroopa uurimismäärus peaks keskenduma vajatavatele uurimistoimingutele. Taotlev asutus või ametiisik saab kõige paremini otsustada talle teadaolevate asjaomase uurimise üksikasjade põhjal, millist uurimistoimingut tuleb teha. Määrust täitev asutus või ametiisik peaks aga alati kui võimalik kasutama muud liiki uurimistoimingut juhul, kui märgitud toimingut ei ole tema riigisisises õiguses sätestatud või kui see ei ole sarnases riigisiseses asjas kasutatav. Uurimistoimingut kasutatavus peaks seonduma juhtumitega, mil märgitud uurimistoiming on täitjariigi õiguses sätestatud, kuid see on õiguslikult kasutatav üksnes teatavates olukordades, näiteks kui uurimistoimingut saab teha üksnes teatava raskusastmega süütegude puhul seoses isikutega, kelle suhtes on juba teatavad kahtlustused või asjaomase isiku nõusolekul. Määrust täitev asutus või ametiisik võib samuti teha muud liiki uurimistoimingut, kui sellega saavutatakse sama tulemus nagu Euroopa uurimismääruses märgitud uurimistoiminguga, kuid sekkutakse vähem asjaomase isiku põhiõigustesse.
- (11) Euroopa uurimismäärust tuleks kasutada, kui uurimistoimingut tegemine tundub asjaomase juhtumi puhul proportsionaalne, piisav ja kohaldatav. Taotlev asutus või ametiisik peaks seetõttu tegema kindlaks, kas taotletavad tõendid on menetluse läbiviimiseks vajalikud ja proportsionaalsed, kas valitud uurimistoiming on kõnealuste tõendite kogumiseks vajalik ja proportsionaalne ning kas kõnealuste tõendite kogumisse tuleks Euroopa uurimismäärusega kaasata teine liikmesriik. Samasugust hindamist tuleks kasutada kinnitamismenetluse puhul, kui Euroopa uurimismääruse kinnitamine on käesoleva direktiivi alusel nõutav. Euroopa uurimismääruse täitmisest ei tohiks keelduda muudel kui käesolevas direktiivis sätestatud alustel. Täitval asutusel või ametiisikul peaks sellegipoolest olema lubatud kasutada Euroopa uurimismääruses märgitud vähem sekkuvat uurimistoimingut, kui see võimaldab saavutada sarnaseid tulemusi.
- (12) Euroopa uurimismääruse koostamisel peaks taotlev asutus või ametiisik pöörama erilist tähelepanu selle tagamisele, et täielikult austatakse õigusi, mis on kinnistatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta („harta”) artiklis 48. Süütuse presumptsiooni ning kaitseõigust kriminaalmenetluses on hartas tunnustatud põhiõiguste nurgakivina kriminaalkohtumenetluse valdkonnas. Kõnealuste õiguste igasugune piiramine uurimistoiminguga, mille tegemist taotletakse vastavalt käesolevale direktiivile, peaks olema täielikult kooskõlas harta artiklis 52 sätestatud nõuetega uurimistoimingut vajalikkuse, proportsionaalsuse ja eesmärkide osas, eelkõige seoses teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitsega.

⁽¹⁾ 14. juuni 1985. aasta konventsioon, millega rakendatakse 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingut Beneluxi Majandusliidu riikide, Saksamaa Liitvabariigi ja Prantsuse Vabariigi valitsuste vahel sõlmitud Schengeni lepingut kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta nende ühispiiridel (EÜT L 239, 22.9.2000, lk 19).

- (13) Selleks et tagada Euroopa uurimismääruse edastamine täitjariigi pädevale asutusele, võib taotlev asutus või ametiisik kasutada kõiki võimalikke või asjakohaseid edastuskanaleid, näiteks Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku või Eurojusti turvalist sidesüsteemi või teisi kanaleid, mida kasutavad õigus- või õiguskaitseasutused.
- (14) Keelte kasutamise korda käsitleva avalduse tegemisel palutakse liikmesriikidel lisada keelte hulka lisaks asjaomase liikmesriigi ametlikule keelele (ametlikele keelele) vähemalt üks keel, mis on liidus laialdaselt kasutatav.
- (15) Käesoleva direktiivi rakendamisel tuleks võtta arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2010/64/EL, ⁽¹⁾ 2012/13/EL ⁽²⁾ ning 2013/48/EL, ⁽³⁾ mis käsitlevad menetlusõigusi kriminaalmenetluses.
- (16) Mittesekkuvad meetmed oleksid näiteks sellised meetmed, millega ei riivata õigust eraelu puutumatusse ega õigust omandile, sõltuvalt riigisisest õigusest.
- (17) *Ne bis in idem* põhimõte on liidu õiguse aluspõhimõte, mida tunnustatakse hartaga ning mida on edasi arendatud Euroopa Liidu Kohtu praktikas. Seetõttu peaks määrust täitval asutusel või ametiisikul olema õigus keelduda Euroopa uurimismääruse täitmisest, kui selle täitmine oleks nimetatud põhimõttega vastuolus. Võttes arvesse asjaolu, et Euroopa uurimismääruse aluseks olevad menetlused toimuvad esialgses etapis, ei tohiks selle täitmisest keelduda, kui selle eesmärk on teha kindlaks võimalik vastuolu *ne bis in idem* põhimõttega või kui taotlev asutus või ametiisik kinnitab, et Euroopa uurimismääruse täitmise tulemusel üle antud tõendeid ei kasutata süüdistuse esitamiseks või karistuse määramiseks isikule, kelle suhtes on teises liikmesriigis tehtud lõplik kohtuotsus samadel asjaoludel.
- (18) Sarnaselt teistele vastastikust tunnustamist käsitlevatele õigusaktidele, ei mõjuta ka käesolev direktiiv kohustust austada põhiõigusi ja õiguse üldpõhimõtteid, mis on kinnistatud Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 6 ja hartas. Selle selgitamiseks on teksti lisatud erisäte.
- (19) Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomine liidus põhineb vastastikusel usaldusel ja eeldusel, et teised liikmesriigid järgivad liidu õigust, austades eelkõige põhiõigusi. Seda eeldust saab aga vaidlustada. Kui on põhjendatud kahtlus, et Euroopa uurimismääruses märgitud uurimistoimingu tegemise tulemusel rikutakse asjaomase isiku põhiõigusi ning täitjariik ei järgi oma kohustusi kaitsta hartas tunnustatud põhiõigusi, tuleks Euroopa uurimismääruse täitmisest keelduda.
- (20) Euroopa uurimismääruse täitmisest peaks olema võimalik keelduda, kui selle tunnustamine või täitmine täitjariigis rikuks mõnda immuniteti või privileegi selles riigis. Liidu õiguses puudub immunitedi või privileegi ühine määratlus, seetõttu jääb nende mõistete täpne määratlemine riigisisese õiguse reguleerimisalasse ning kõnealune määratlus võib hõlmata meditsiini ja õigusega seotud kutsealadele kohaldatavat kaitset; seda ei tohiks siiski tõlgendada viisil, mis läheks vastuollu kohustusega tühistada teatavad keeldumise põhjused, nagu on sätestatud Euroopa Liidu liikmesriikide vahelist vastastikust õigusabi kriminaalasjades käsitleva konventsiooni protokollis ⁽⁴⁾. Sellised põhjused võivad samuti hõlmata õigusnorme, mis käsitlevad ajakirjandusvabadust ja sõnavabadust muudes meediakanalites, kuigi neid ei käsitata tingimata privileegide või immunitetidena.
- (21) Vaja on kehtestada tähtajad, et tagada liikmesriikide vahel kiire, tõhus ja kooskõlastatud koostöö kriminaalasjades. Tunnustamise või täitmise otsus ja reaalne uurimistoiming tuleks teha sama kiiresti ja samadel tingimustel nagu sarnases riigisiseses asjas. Tuleks määrata tähtajad, et tagada otsuse saamine või täitmine mõistliku aja jooksul või et järgida taotleja riigi menetluslikke piiranguid.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta direktiiv 2010/64/EL õiguse kohta suulisele ja kirjalikule tõlkele kriminaalmenetluses (ELT L 280, 26.10.2010, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta direktiiv 2012/13/EL, milles käsitletakse õigust saada kriminaalmenetluses teavet (ELT L 142, 1.6.2012, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta direktiiv 2013/48/EL, mis käsitleb õigust kaitsjale kriminaalmenetluses ja Euroopa vahistamismäärusega seotud menetluses ning õigust lasta teavitada vabaduse võtmisest kolmandat isikut ja suhelda vabaduse võtmise ajal kolmandate isikutega ja konsulaarasutustega (ELT L 294, 6.11.2013, lk 1).

⁽⁴⁾ Protokoll, mille nõukogu on koostanud Euroopa Liidu lepingu artikli 34 alusel Euroopa Liidu liikmesriikide vahelist vastastikust õigusabi kriminaalasjades käsitleva konventsiooni juurde (EÜT C 326, 21.11.2001, lk 2).

- (22) Euroopa uurimismääruse vastu kasutatavad õiguskaitsevahendid peaksid olema vähemalt samaväärsed nendega, mida saab kasutada riigisisese asjaomase uurimistoimingu puhul. Liikmesriigid peaksid kooskõlas oma riigisisese õigusega tagama nende õiguskaitsevahendite kasutatavuse, muu hulgas teavitama kõiki huvitatud isikuid õigeaegselt õiguskaitsevahendite kasutamise võimalustest ja viisidest. Juhtudel, kui huvitatud isik vaidlustab Euroopa uurimismääruse täitjariigis seoses Euroopa uurimismääruse sisuliste põhjendustega, on soovitatav edastada taotlevale asutusele või ametiisikule teavet kõnealuse vaidlustamise kohta ning teavitada sellest huvitatud isikut.
- (23) Täitjariigi territooriumil Euroopa uurimismääruse täitmisel tekkinud kulud kannab täielikult see riik. See on kooskõlas vastastikuse tunnustamise üldpõhimõttega. Euroopa uurimismääruse täitmisega võivad aga täitjariigile kaasneda erakordselt suured kulud. Sellised erakordselt suured kulud võivad tuleneda näiteks keerukate eksperdiarvamuste koostamisest või ulatuslike politseioperatsioonide läbiviimisest või pikaajalistest jälitamistoimingutest. Sellised kulud ei tohiks takistada Euroopa uurimismääruse täitmist ning taotlev ja määrust täitev asutus või ametiisik peaksid püüdma kindlaks teha, milliseid kulusid peetakse erakordselt suurteks. Kulude küsimust võib käsitleda taotleva riigi ja täitjariigi vahelistel konsultatsioonidel ja neil soovitakse see küsimus konsultatsioonide käigus lahendada. Viimase abinõuna võib taotlev asutus või ametiisik otsustada Euroopa uurimismääruse tagasi võtta või selle jõusse jätta ja selle osa kuludest, mida täitjariik peab erakordselt suureks ja mis on tingimata vajalik menetluse läbiviimiseks, peaks kandma taotlev riik. Kirjeldatud kord ei tohiks olla täiendav täitmisest keeldumise alus ning igal juhul ei tohiks seda kuritarvitada viisil, mis lükkab edasi Euroopa uurimismääruse täitmise või takistab seda.
- (24) Euroopa uurimismäärusega kehtestatakse ühtne tõendite hankimise kord. Siiski on vaja kehtestada täiendavad eeskirjad teatavat liiki uurimistoimingute jaoks, mis tuleks märkida Euroopa uurimismääruses, näiteks vahistatud isikute ajutine üleviimine, ülekuulamine video- või telefonikonverentsi teel, andmete saamine pangakontode või pangatehingute kohta, kontrollitavate saadetiste kohta või varjatud uurimiste kohta. Euroopa uurimismäärus peaks hõlmama uurimistoiminguid, mis eeldavad tõendite kogumist reaalajas, pidevalt ja teatava aja jooksul, kuid taotlev riik ja täitjariik peaksid vajaduse korral kokku leppima praktilise korra, et võtta arvesse erinevusi nende liikmesriikide riigisiseste õiguse vahel.
- (25) Käesolevas direktiivis sätestatakse eeskirjad, millega reguleeritakse kriminaalmenetluse kõigis etappides, sealhulgas kohtumenetluse etapis, uurimistoimingu tegemist tõendite kogumiseks ja vajaduse korral asjaomase isiku osalusel. Euroopa uurimismääruse võib näiteks koostada asjaomase isiku ajutiseks viimiseks taotlevasse riiki või tema ülekuulamiseks videokonverentsi teel. Kui aga selline isik tuleb viia teise liikmesriiki selleks, et esitada talle süüdistus ning alustada tema suhtes kohtumenetlust eesmärgiga mõista tema üle kohut, tuleks teha Euroopa vahistamismäärus vastavalt nõukogu raamotsusele 2002/584/JSK⁽¹⁾.
- (26) Euroopa vahistamismääruse proportsionaalse kasutamise tagamiseks peaksid taotlevad asutused või ametiisikud analüüsima, kas Euroopa uurimismäärus on kriminaalmenetluses tõhus ja proportsionaalne vahend. Euroopa vahistamismäärust koostavad asutused või ametiisikud peaksid eelkõige analüüsima, kas toimivaks alternatiiviks võiks olla Euroopa uurimismääruse koostamine kahtlustatava või süüdistatava ülekuulamiseks videokonverentsi teel.
- (27) Euroopa uurimismääruse võib koostada, et hankida tõendeid igasuguste selliste kontode kohta pangas või muus finantseerimisasutuses, mis ei ole pank, mis kuuluvad isikule, kelle suhtes on algatatud kriminaalmenetlus. See võimalus hõlmab mitte üksnes kahtlustatavaid või süüdistatavaid, vaid ka kõiki teisi isikuid, kelle kohta peavad pädevad asutused või ametiisikud sellist teavet vajalikuks kriminaalmenetluse raames koguda.
- (28) Kui käesolevas direktiivis osutatakse finantseerimisasutustele, tuleks seda mõista kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/60/EÜ⁽²⁾ artiklis 3 sätestatud määratlusega.
- (29) Kui Euroopa uurimismäärus koostatakse selleks, et saada üksikasjalikke andmeid konkreetse pangakonto kohta, peaks üksikasjalike andmete mõiste hõlmama vähemalt kontoomaniku nime ja aadressi, konto kasutamise volituse üksikasju ning kõiki muid üksikasju või dokumente, mille kontoomanik esitas konto avamisel ja mis on endiselt panga valduses.

(1) Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (EÜT L 190, 18.7.2002, lk 1).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiiv 2005/60/EÜ rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta (ELT L 309, 25.11.2005, lk 15).

- (30) Võimalus teha koostööd käesoleva direktiivi raames elektroonilise side pealtkuulamise osas ei peaks piirduma elektroonilise side sisuga, vaid võiks hõlmata ka elektroonilise sidega seonduvate kõneliiklus- ja asukohaandmete kogumist, mis võimaldab pädevatel asutustel või ametiisikutel koostada Euroopa uurimismääruse, et saada andmeid elektroonilise side kohta vähem sekkuval viisil. Euroopa uurimismäärust, mis on tehtud asetleidnud elektroonilise side kohta kõneliiklus- ja asukohaandmete saamiseks, tuleks käsitleda Euroopa uurimismääruse täitmisele kohaldatava üldise korra kohaselt, ning seda võib täitjariigi õigusest tulenevalt käsitada uurimistoiminguna, mille puhul on rakendatud sekkuvaid meetmeid.
- (31) Kui mitu liikmesriiki on võimelised osutama kogu vajalikku tehnilist abi elektroonilise side pealtkuulamiseks, saadetakse Euroopa uurimismäärus vaid ühele liikmesriigile ja alati eelistatakse seda liikmesriiki, kelle territooriumil asjaomane isik asub. Liikmesriike, kelle territooriumil pealtkuulata isik asub ning kelle tehnilist abi ei ole pealtkuulamiseks vaja, tuleks sellest teavitada kooskõlas käesoleva direktiiviga. Kuigi tehnilist abi ei pruugita saada vaid pelgalt ühelt liikmesriigilt, võib Euroopa uurimismääruse saata rohkem kui ühele täitjariigile.
- (32) Euroopa uurimismääruses, mis on tehtud elektroonilise side pealtkuulamiseks, peaks taotlev asutus või ametiisik esitama määrust täitvale asutusele või ametiisikule piisava teabe, nagu menetlusemeks oleva kuriteo üksikasjad, mis võimaldab määrust täitval asutusel või ametiisikul hinnata, kas asjaomast uurimistoimingut on lubatud teha sarnases riigisiseses asjas.
- (33) Liikmesriigid peaksid võtma arvesse asjaolu, et tähtis on võimaldada asjaomase liikmesriigi territooriumil üldkasutatavate telekommunikatsioonivõrkude ja -teenuste osutajatele tehnilist abi, et lihtsustada koostööd, mida käesoleva õigusakti alusel tehakse elektroonilise side seadusjärgsel pealtkuulamisel.
- (34) Oma reguleerimisala tõttu käsitletakse käesolevas direktiivis üksnes selliseid kriminaalasja tagamise meetmeid, mille eesmärk on tõendite kogumine. Sellega seoses tuleks rõhutada, et mis tahes esemete, sealhulgas rahaliste vahendite suhtes võib kriminaalmenetluse käigus võtta erinevaid kriminaalasja tagamise meetmeid mitte üksnes tõendite kogumiseks, vaid ka konfiskeerimiseks. Kriminaalasja tagamise meetmete kahe eesmärgi omavaheline eristamine ei ole alati ilmselge ning et kriminaalasja tagamise meetme eesmärk võib kriminaalmenetluse käigus muutuda. Sel põhjusel on edaspidise töö huvides väga tähtis säilitada tihed seos kõnealuses valdkonnas kohaldatavate eri õigusaktide vahel. Lisaks tuleks samal põhjusel taotleva asutuse või ametiisiku pädevusse jätta selle hindamine, kas asjaomast eset kasutatakse tõendina ning kas see on seetõttu Euroopa uurimismääruse objektiks.
- (35) Kui asjakohastes rahvusvahelistes õigusaktides, nagu Euroopa Nõukogus sõlmitud konventsioonid, viidatakse vastastikusele õigusabile, tuleks asuda seisukohale, et liikmesriikides, kellele käesolev direktiiv on siduv, on käesolev direktiiv kõnealuste konventsioonide suhtes ülimuslik.
- (36) D lisas loetletud süüteo kategooriaid tuleks tõlgendada kooskõlas nende tõlgendustega, mis on esitatud kehtivates õigusaktides, mis käsitlevad vastastikust tunnustamist.
- (37) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise avaldusega selgitavate dokumentide kohta ⁽¹⁾ kohustuvad liikmesriigid lisama põhjendatud juhtudel ülevõtmismeesmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate riigisiseste õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiavad Euroopa Parlament ja nõukogu, et selliste dokumentide edastamine on põhjendatud.
- (38) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt tõendite saamise eesmärgil tehtud otsuste vastastikust tunnustamist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid direktiivi ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (39) Käesolev direktiiv austab põhiõigusi ja järgib põhimõtteid, mida on tunnustatud ELi lepingu artiklis 6 ning hartas, eelkõige selle VI jaotises, rahvusvahelise õiguses ja rahvusvahelistes lepingutes, millega on ühinenud liit või kõik liikmesriigid, kaasa arvatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon, ning liikmesriikide põhi-seadustes nende kohaldamisala piires. Ühtegi käesoleva direktiivi sätet ei tõlgendata keeluna Euroopa uurimismääruse

⁽¹⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

täitmisest keelduda, kui objektiivsetele asjaoludele tuginedes on põhjust arvata, et Euroopa uurimismäärus on tehtud isiku kohtu alla andmiseks või karistamiseks kõnealuse isiku soo, rassilise kuuluvuse või etnilise päritolu, usu, seksuaalse sättumuse, rahvuse, keele või poliitiliste vaadete alusel või et see kahjustaks selle isiku olukorda mis tahes eeltoodud põhjusel.

- (40) Füüsiliste isikute kaitse isikuandmete töötlemisel on põhiõigus. Kooskõlas harta artikli 8 lõikega 1 ja ELi toimimise lepingu artikli 16 lõikega 1 on igalühel õigus oma isikuandmete kaitsele.
- (41) Liikmesriigid peaksid käesoleva direktiivi kohaldamisel kehtestama läbipaistvad põhimõtted seoses isikuandmete töötlemisega ja andmesubjekti õigusega kasutada õiguskaitsevahendeid oma isikuandmete kaitseks.
- (42) Käesoleva direktiivi kohaselt kogutud isikuandmeid tuleks töödelda üksnes vajaduse korral ning proportsionaalselt selliste eesmärkidega nagu kuritegude ennetamine, avastamine ja uurimine, kriminaalmenetluse algatamine ja kriminaalkaristuse täitmisele pööramine ning kaitseõiguse teostamine. Üksnes volitatud isikutel peaks olema juurdepääs isikuandmeid sisaldavatele andmetele, mida võib saada autentimismenetluse abil.
- (43) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 kohaselt on Ühendkuningriik teatanud oma soovist osaleda käesoleva direktiivi vastuvõtmisel ja kohaldamisel
- (44) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 ning artikli 4a lõike 1 kohaselt ja ilma et see piiraks kõnealuse protokoll nr 21 artikli 4 kohaldamist, ei osale Iirimaa käesoleva direktiivi vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (45) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva direktiivi vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav,
- (46) Euroopa andmekaitseinspektor esitas oma arvamuse 5. oktoobril 2010, ⁽¹⁾ tuginedes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 45/2001 ⁽²⁾ artikli 41 lõikele 2,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

EUROOPA UURIMISMÄÄRUS

Artikkel 1

Euroopa uurimismäärus ja selle täitmise kohustus

1. Euroopa uurimismäärus on liikmesriigi („taotlej riik”) õigusasutuse tehtud või kinnitatud otsus ühe või mitme konkreetse uurimistoimingu tegemiseks teises liikmesriigis („täitjariik”) eesmärgiga hankida tõendeid käesoleva direktiivi kohaselt.

Euroopa uurimismääruse võib koostada ka selliste tõendite hankimiseks, mis on juba täitjariigi pädevate asutuste valduses.

⁽¹⁾ ELT C 355, 29.12.2010, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (ELT L 8, 12.1.2001, lk 1).

2. Liikmesriigid täidavad Euroopa uurimismäärust vastastikuse tunnustamise põhimõtte alusel ja vastavalt käesolevale direktiivile.
3. Riigisisese õiguse alusel kohaldatava kaitseõiguse raames ja kooskõlas riigi kriminaalmenetlusega võib Euroopa uurimismääruse koostamist taotleda kahtlustatav või süüdistatav või kahtlustatava või süüdistatava nimel tegutsev advokaat.
4. Käesoleva direktiiviga ei muudeta kohustust austada põhiõigusi ja õiguse üldpõhimõtteid, mis on kinnistatud ELi lepingu artiklis 6, sealhulgas selliste isikute õigust kaitsele, kelle suhtes on algatatud kriminaalmenetlus, ega muudeta õigusasutustele sellega seoses pandud kohustusi.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „taotlev riik” — liikmesriik, kus koostati Euroopa uurimismäärus;
- b) „täitjariik” — liikmesriik, kus Euroopa uurimismäärus täidetakse ning kus tehakse uurimistoiming;
- c) „taotlev asutus või ametiisik” —
 - i) konkreetse asjas pädev kohtunik, kohus, eeluurimiskohtunik või prokurör või
 - ii) taotleva riigi mis tahes muu pädev asutus või ametiisik, kes tegutseb konkreetse asjas uurimisorganina kriminaalmenetluses ja kellel on pädevus taotleda riigisisese õiguse kohaselt tõendite kogumist. Lisaks peab taotleva riigi kohtunik, kohus, eeluurimiskohtunik või prokurör Euroopa uurimismääruse kinnitama enne määrust täitvale asutusele või ametiisikule edastamist, olles enne kontrollinud selle vastavust uurimismääruse koostamise tingimustele, eelkõige käesoleva direktiivi artikli 6 lõikes 1 sätestatud tingimustele. Kui õigusasutus kinnitab Euroopa uurimismääruse, võib seda asutust Euroopa uurimismääruse edastamisel käsitada ka taotleva asutusena;
- d) „täitev asutus või ametiisik” — asutus või ametiisik, kellel on pädevus Euroopa uurimismäärust tunnustada ja tagada selle täitmine kooskõlas käesoleva direktiiviga ja menetlustega, mida kohaldatakse sarnases riigisiseses asjas. Selliste menetluste läbiviimiseks võib olla vajalik saada kohtu luba täitvas riigis, kui see on ette nähtud kõnealuse riigi õiguses.

Artikkel 3

Euroopa uurimismääruse kohaldamisala

Euroopa uurimismäärus hõlmab kõiki uurimistoiminguid, välja arvatud ühise uurimisrühma loomine ja tõendite kogumine sellise rühma raames, nagu on sätestatud Euroopa Liidu riikide vahelist vastastikust õigusabi kriminaalasjades käsitleva konventsiooni ⁽¹⁾ („konventsioon”) artiklis 13 ja nõukogu raamotsuse 2002/465/JSK ⁽²⁾ kohaselt loodud ühise uurimisrühma raames, välja arvatud konventsiooni artikli 13 lõike 8 ja raamotsuse 2002/465/JSK artikli 1 lõike 8 kohaldamiseks.

Artikkel 4

Menetlused, mille korral võib koostada Euroopa uurimismääruse

Euroopa uurimismääruse võib koostada

- a) kriminaalmenetluses, mida õigusasutus kuriteo suhtes toimetab taotleva riigi õiguse kohaselt või mida õigusasutus võib alustada;
- b) haldusasutuste alustatud menetluses taotleva riigi õiguse kohaselt õigusrikkumisena karistatava teo suhtes, kui selles tehtud otsuse põhjal võib alustada menetlust eelkõige kriminaalasjades pädevas kohtus;

⁽¹⁾ Konventsioon, mille nõukogu on koostanud Euroopa Liidu lepingu artikli 34 alusel Euroopa Liidu liikmesriikide vahelise vastastikuse õigusabi kohta kriminaalasjades (EÜT C 197, 12.7.2000, lk 3).

⁽²⁾ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/465/JSK ühiste uurimisrühmade kohta (EÜT L 162, 20.6.2002, lk 1).

- c) õigusasutuste alustatud menetluses taotleva riigi õiguse kohaselt õigusrikkumisena karistatava teo suhtes, kui selles tehtud otsuse põhjal võib alustada menetlust eelkõige kriminaalasjades pädevas kohtus; ning
- d) punktides a, b ja c osutatud menetluses, mis on seotud süütegude või õigusrikkumistega, mille eest võib taotlevas riigis juriidilise isiku võtta vastutusele või teda karistada.

Artikkel 5

Euroopa uurimismääruse sisu ja vorm

1. Taotlev asutus või ametiisik täidab ja allkirjastab A lisas esitatud vormis Euroopa uurimismääruse ning kinnitab selle sisu täpsust ja õigsust.

Euroopa uurimismäärus sisaldab eelkõige järgmist teavet:

- a) taotleva asutuse või ametiisiku andmed ning asjakohasel juhul kinnitava asutuse või ametiisiku andmed;
- b) Euroopa uurimismääruse ese ja põhjus;
- c) asjaomas(t)e isiku(te) kohta olemasolev vajalik teave;
- d) uurimise või menetluse esemeks oleva kuriteo kirjeldus ja taotleva riigi kohaldatavad kriminaalõiguse sätted;
- e) taotletud uurimistoimingute ja hangitavate tõendite kirjeldus.

2. Iga liikmesriik märgib keele(d), mida liidu institutsioonide ametlike keelte hulgast lisaks asjaomase liikmesriigi ametlikule keelele (ametlikele keeltele) võib kasutada Euroopa uurimismääruse vormi täitmisel või tõlkimisel, kui kõnealune liikmesriik on täitjariik.

3. Taotleva riigi pädev asutus või ametiisik tõlgib A lisas ette nähtud vormis tehtud Euroopa uurimismääruse täitjariigi ametlikku keelde või mõnda teise keelde, mille täitjariik on märkinud käesoleva artikli lõike 2 kohaselt.

II PEATÜKK

TAOTLEVA RIIGI MENETLUSED JA TAGATISED

Artikkel 6

Euroopa uurimismääruse koostamise ja edastamise tingimused

1. Taotlev asutus või ametiisik võib Euroopa uurimismääruse koostada üksnes juhul, kui ta on veendunud, et täidetud on järgmised tingimused:

- a) Euroopa uurimismääruse koostamine on artiklis 4 osutatud menetluse puhul vajalik ja sellega proportsionaalne, võttes arvesse kahtlustatava ja süüdistatava õigusi; ning
- b) Euroopa uurimismääruses märgitud uurimistoimingute tegemist oleks saanud taotleda samadel tingimustel sarnases riigisisises asjas.

2. Lõikes 1 osutatud tingimusi hindab taotlev asutus või ametiisik iga asja puhul eraldi.

3. Kui määrust täitval asutusel või ametiisikul on alust arvata, et lõikes 1 osutatud tingimused ei ole täidetud, võib ta konsulteerida taotleva asutuse või ametiisikuga Euroopa uurimismääruse täitmise olulisuse üle. Pärast konsulteerimist võib taotlev asutus või ametiisik otsustada, et ta võtab uurimismääruse tagasi.

Artikkel 7

Euroopa uurimismääruse edastamine

1. Artikli 5 kohaselt tehtud Euroopa uurimismäärus edastatakse taotlevalt asutuselt või ametiisikult määrust täitvale asutusele või ametiisikule mis tahes vahendite abil, millest jääb kirjalik jälg ning viisil, mis võimaldab määrust täitval asutusel või ametiisikul kindlaks teha selle ehtsuse.
2. Kogu edasine ametlik suhtlus toimub otse taotleva asutuse või ametiisiku ja määrust täitva asutuse või ametiisiku vahel.
3. Ilma et see piiraks artikli 2 punkti d kohaldamist, võib iga liikmesriik määrata pädevaid asutusi või ametiisikuid abistama keskasutuse või mitu keskasutust, kui see on tema õigussüsteemis nii sätestatud. Liikmesriik võib, kui see on vajalik tulenevalt tema riigisisese kohtusüsteemi korraldusest, panna oma keskasutus(tel)e vastutuse Euroopa uurimismääruse administratiivse edastamise ja vastuvõtmise ning kogu muu sellega seotud ametliku suhtlemise eest.
4. Taotlev asutus või ametiisik võib Euroopa uurimismääruse edastada nõukogu ühismeetmega 98/428/JSK⁽¹⁾ loodud Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku sidesüsteemi kaudu.
5. Kui määrust täitev asutus või ametiisik ei ole teada, teeb taotlev asutus või ametiisik kõik vajalikud päringud, sealhulgas Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku kontaktpunktide kaudu, et täitjariigilt see teave saada.
6. Kui Euroopa uurimismääruse saanud täitjariigi asutus või ametiisik ei ole pädev Euroopa uurimismäärust tunnustama ja selle täitmiseks vajalikke meetmeid võtma, edastab ta Euroopa uurimismääruse *ex officio* määrust täitvale asutusele või ametiisikule ning teavitab sellest taotlevat asutust või ametiisikut.
7. Kõik edastamise või Euroopa uurimismääruse täitmiseks vajalike dokumentide ehtsusega seotud probleemid lahendatakse asjaomase taotleva asutuse või ametiisiku ja määrust täitva asutuse või ametiisiku otsekontaktide teel või asjakohasel juhul liikmesriikide keskasutuste kaasamisega.

Artikkel 8

Varasema Euroopa uurimismäärusega seotud Euroopa uurimismäärus

1. Kui taotlev asutus või ametiisik teeb Euroopa uurimismääruse, mis täiendab varasemat Euroopa uurimismäärust, osutab ta sellele asjaolule Euroopa uurimismääruse D jaos vastavalt A lisas esitatud vormile.
2. Kui taotlev asutus või ametiisik annab vastavalt artikli 9 lõikele 4 abi täitjariigis Euroopa uurimismääruse täitmisel, võib ta artikli 33 lõike 1 punkti c kohaselt esitatud teatistest olenemata esitada varasemat Euroopa uurimismäärust täiendava Euroopa uurimismääruse selles riigis viibimise ajal otse määrust täitvale asutusele või ametiisikule.
3. Euroopa uurimismäärus, mis täiendab varasemat Euroopa uurimismäärust tuleb kinnitada vastavalt artikli 5 lõike 1 esimesele lõigule ja asjakohasel juhul kinnitada vastavalt artikli 2 punktile c.

III PEATÜKK

TÄITJARIIGI MENETLUSED JA TAGATISED

Artikkel 9

Tunnustamine ja täitmine

1. Määrust täitev asutus või ametiisik tunnustab kooskõlas käesoleva direktiiviga edastatud Euroopa uurimismäärust ilma täiendavate formaalsusteta ja tagab selle täitmise samal viisil ja sama korra kohaselt nagu siis, kui asjaomast uurimistoimingut oleks taotlenud täitjariigi asutus või ametiisik, välja arvatud juhul, kui määrust täitev asutus või ametiisik otsustab tugineda ühele käesolevas direktiivis osutatud Euroopa uurimismääruse mittetunnustamise või edasilükkamise alustest.

⁽¹⁾ 29. juuni 1998. aasta ühismeede, mille nõukogu on vastu võtnud Euroopa Liidu lepingu artikli K.3 alusel Euroopa kohtute võrgu loomise kohta (EÜT L 191, 7.7.1998, lk 4).

2. Määrust täitev asutus või ametiisik täidab taotleva asutuse või ametiisiku sõnaselgelt esitatud formaalsusi ja menetlusi, kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti, tingimusel et sellised formaalsused ja menetlused ei ole vastuolus täitjariigi õiguse aluspõhimõtetega.
3. Kui määrust täitev asutus või ametiisik saab Euroopa uurimismääruse, mille ei ole teinud või kinnitanud artikli 2 punktis c määratletud taotlev asutus või ametiisik, saadab määrust täitev asutus või ametiisik Euroopa uurimismääruse tagasi taotlevale riigile.
4. Taotlev asutus või ametiisik võib taotleda, et üks või mitu taotleva riigi asutust või ametiisikut annaksid täitjariigi pädevatele asutustele abi Euroopa uurimismääruse täitmisel sellises ulatuses, nagu taotleva riigi määratud asutustel on võimalik anda Euroopa uurimismääruses märgitud uurimistoimingu(te) tegemisel sarnases riigisiseses asjas. Määrust täitev asutus või ametiisik rahuldab taotluse tingimusel, et selline abi ei ole vastuolus täitjariigi õiguse aluspõhimõtetega ega kahjusta tema olulisi julgeolekuhuve.
5. Täitjariigis viibivad taotleva riigi asutused ja ametiisikud peavad Euroopa uurimismääruse täitmise ajal järgima täitjariigi õigust. Neil ei ole täitjariigi territooriumil täidesaatvaid volitusi, välja arvatud juhul, kui selliste volituste täitmine täitjariigi territooriumil on kooskõlas täitjariigi õigusega ning ainult ulatuses, milles taotlev asutus või ametiisik ja määrust täitev asutus või ametiisik on kokku leppinud.
6. Taotlev asutus või ametiisik ja määrust täitev asutus või ametiisik võivad üksteisega mis tahes sobival viisil konsulteerida, et hõlbustada käesoleva artikli tõhusat kohaldamist.

Artikkel 10

Teist tüüpi uurimistoimingute kasutamine

1. Määrust täitev asutus või ametiisik saab võimaluse korral teha alati otsuse kasutada muud kui Euroopa uurimismääruses ette nähtud uurimistoimingut, kui
 - a) Euroopa uurimismääruses märgitud uurimistoimingut ei ole täitjariigi õiguses ette nähtud või
 - b) Euroopa uurimismääruses märgitud uurimistoimingut ei saa kasutada sarnases riigisiseses asjas.
2. Ilma et see piiraks artikli 11 kohaldamist, ei kohaldata lõiget 1 järgmiste uurimistoimingute suhtes, mille kasutamine peab alati olema täitjariigi õiguses ette nähtud:
 - a) teabe või tõendite hankimine, mis on juba täitva asutuse või ametiisiku valduses ning mida oleks saanud täitjaõiguse kohaselt hankida kriminaalmenetluses või Euroopa uurimismääruse tarvis;
 - b) politsei- või õigusasutuste registrites sisalduva teabe hankimine, millele määrust täitvas asutuses või ametiisikul on vahetu juurdepääs kriminaalmenetluses;
 - c) tunnistajate, ekspertide, kannatanute, kahtlustatavate või süüdistatavate või kolmandate isikute ülekuulamine täitjariigi territooriumil;
 - d) mittesekkuvad uurimistoimingud, nagu on määratletud täitjariigi õiguses;
 - e) konkreetset telefoninumbrit või IP-aadressi kasutavate isikute kindlakstegemine.
3. Määrust täitev asutus või ametiisik võib samuti kasutada muud kui Euroopa uurimismääruses märgitud uurimistoimingut, kui määrust täitva asutuse või ametiisiku valitud uurimistoiminguga saavutatakse vähem sekkuvaid vahendeid kasutades sama tulemus mis Euroopa uurimismääruses märgitud uurimistoiminguga.
4. Kui määrust täitev asutus või ametiisik otsustab kasutada lõigetes 1 ja 3 osutatud võimalust, teavitab ta sellest esmalt taotlevat asutust või ametiisikut, kes võib teha otsuse Euroopa uurimismäärus tagasi võtta või seda täiendada.
5. Kui vastavalt lõikele 1 ei ole Euroopa uurimismääruses märgitud uurimistoimingut täitjariigi õiguses ette nähtud või seda ei saa kasutada sarnases riigisiseses asjas ning kui ei ole ühtegi muud uurimistoimingut, mis annaks märgitud uurimistoiminguga sama tulemuse, peab määrust täitev asutus või ametiisik teavitama taotlevat asutust või ametiisikut sellest, et taotletud abi ei olnud võimalik osutada.

Artikkel 11

Tunnustamata või täitmata jätmise alused

1. Ilma et see piiraks artikli 1 lõike 4 kohaldamist, võib Euroopa uurimismääruse tunnustamisest või täitmisest täitjariigis keelduda, kui
 - a) täitjariigi õiguses on ette nähtud immunitet või privileeg, mis muudab Euroopa uurimismääruse täitmise võimatuks, või kui täitjariigi õiguses on sätestatud eeskirjad, mis käsitlevad seoses ajakirjandusvabaduse ja muudes meediakanalites sõnavabadusega kriminaalvastutuse kindlakstegemist või piiramist, mis muudab Euroopa uurimismääruse täitmise võimatuks;
 - b) konkreetsetes asjas kahjustaks Euroopa uurimismääruse täitmine olulisi julgeolekuhuve, ohustaks teabeallikat või tooks kaasa teatava luuretegevusega seotud salastatud teabe kasutamise;
 - c) Euroopa uurimismäärus on tehtud artikli 4 punktides b ja c osutatud menetluses ning täitjariigi õiguse kohaselt ei oleks uurimistoiming sarnases riigisiseses asjas lubatud;
 - d) Euroopa uurimismääruse täitmine oleks vastuolus *ne bis in idem* põhimõttega;
 - e) Euroopa uurimismäärus seondub kuriteoga, mis väidetavalt on toime pandud väljaspool taotleva riigi territooriumi ja osaliselt või tervikuna täitjariigi territooriumil ning Euroopa uurimismääruse koostamise aluseks olev tegu ei ole täitjariigi õiguse kohaselt kuritegu;
 - f) on põhjendatult alust arvata, et Euroopa uurimismääruses märgitud uurimistoimingu tegemine oleks vastuolus ELi lepingu artiklist 6 ja hartast tulenevate täitjariigi kohustustega;
 - g) Euroopa uurimismääruse koostamise aluseks olev tegu ei ole täitjariigi õiguse kohaselt süütegu, välja arvatud juhul, kui see tegu on loetletud D lisas esitatud süüteo kategooriates, mille taotlev asutus või ametiisik on Euroopa uurimismääruses märkinud, ning kui sellise teo toimepanemine on taotlevas riigis karistatav vabaduskaotusliku karistuse või vabadust piirava julgeolekumeetmega, mille maksimaalne pikkus on vähemalt kolm aastat; või
 - h) Euroopa uurimismääruses märgitud uurimistoimingu kasutamine on täitjariigi õiguse kohaselt piiratud süütegude või süüteo kategooriate loeteluga või süütegudega, mis on karistatavad teatava künnise alusel, mis ei kuulu Euroopa uurimismäärusega hõlmatud süütegude hulka.
2. Lõike 1 punkte g ja h ei kohaldata artikli 10 lõikes 2 osutatud uurimistoimingute suhtes.
3. Kui Euroopa uurimismäärus puudutab maksude, tollimaksude, tolli- ja rahavahetustehingutega seotud süütegusid, ei tohi määrust täitev asutus või ametiisik tunnustamisest või täitmisest keelduda põhjusel, et täitjariigi õiguses ei ole kehtestatud samasuguseid tolli- või muud makse või et maksud, tollimaksud, tolli- ja rahavahetustehingud ei ole taotleva riigi õigusega sarnaselt reguleeritud.
4. Lõike 1 punktides a, b, d, e ja f osutatud juhtudel konsulteerib määrust täitev asutus või ametiisik enne Euroopa uurimismääruse täieliku või osalise tunnustamata või täitmata jätmise üle otsustamist sobival viisil taotleva asutuse või ametiisikuga ja palub asjakohasel juhul taotleval asutusel või ametiisikul edastada talle viivitamata kogu vajalik teave.
5. Lõike 1 punktis a osutatud juhul ning kui privileegi või immuniteedi äravõtmise õigus on täitjariigi asutusel või ametiisikul, taotleb määrust täitev asutus või ametiisik viivitamata selle õiguse kasutamist. Kui privileegi või immuniteedi äravõtmise õigus on teise riigi asutusel või ametiisikul või rahvusvahelisel organisatsioonil, taotleb taotlev asutus või ametiisik asjaomaselt asutuselt või ametiisikult selle õiguse kasutamist.

Artikkel 12

Tunnustamise või täitmise tähtjad

1. Tunnustamise või täitmise otsus võetakse vastu ja uurimistoiming tehakse sama kiiresti ja samadel tingimustel nagu sarnases riigisiseses asjas ja igal juhul käesolevas artiklis sätestatud tähtaja jooksul.
2. Kui taotlev asutus või ametiisik on Euroopa uurimismääruses märkinud, et erinevalt käesolevas artiklis sätestatud on vaja kohaldada lühemat tähtaega menetlustähtaegade, süüteo raskuse või muude eriti kiireloomuliste asjaolude tõttu või kui taotlev asutus või ametiisik on Euroopa uurimismääruses märkinud, et uurimistoiming tuleb teha kindlaksmääratud kuupäeval, võtab määrust täitev asutus või ametiisik seda nõuet võimalikult suures ulatuses arvesse.

3. Määrust täitev asutus või ametiisik teeb Euroopa uurimismääruse tunnustamise või täitmise otsuse võimalikult kiiresti ja — ilma et see piiraks lõike 5 kohaldamist — hiljemalt 30 päeva jooksul pärast seda, kui pädev määrust täitev asutus või ametiisik on Euroopa uurimismääruse kätte saanud.
4. Kui esinevad artiklis 15 sätestatud edasilükkamise alused või Euroopa uurimismäärusega ette nähtud uurimistoi-
mingus nimetatud tõendid on juba täitjariigi valduses, teeb määrust täitev asutus või ametiisik uurimistoi-
mingu viivitamata ja — ilma et see piiraks lõike 5 kohaldamist — hiljemalt 90 päeva jooksul pärast lõikes 3 osutatud otsuse tegemist.
5. Kui konkreetses asjas ei ole pädeval määrust täitval asutusel või ametiisikul võimalik pidada kinni lõikes 3 sätes-
tatud tähtajast või lõikes 2 sätestatud kindlaksmääratud kuupäevast, teavitab ta viivitamata mis tahes viisil taotleva riigi
pädevat asutust või ametiisikut, esitades viivituse põhjused ja hinnangulise aja, mida on vaja otsuse tegemiseks. Sellisel
juhul võib lõikes 3 sätestatud tähtaega pikendada maksimaalselt 30 päeva võrra.
6. Kui konkreetses asjas ei ole pädeval määrust täitval asutusel või ametiisikul võimalik pidada kinni lõikes 4 sätes-
tatud tähtajast, teavitab ta viivitamata mis tahes viisil taotleva riigi pädevat asutust või ametiisikut, esitades viivituse
põhjused, ning konsulteerib taotleva asutuse või ametiisikuga uurimistoi-
mingu tegemiseks vajaliku aja üle.

Artikkel 13

Tõendite üleandmine

1. Määrust täitev asutus või ametiisik annab taotlevale riigile viivitamata üle tõendid, mis on saadud Euroopa uurimis-
määruse täitmise tulemusena, või tõendid, mis on juba täitjariigi pädeva asutuse või ametiisiku valduses.

Kui seda Euroopa uurimismääruses taotletakse ja see on täitjariigi õiguse kohaselt võimalik, antakse tõendid viivitamata
üle nendele taotleva riigi pädevatele asutustele või ametiisikutele, kes annavad Euroopa uurimismääruse täitmisel abi
kooskõlas artikli 9 lõikega 4.

2. Tõendite üleandmise võib peatada, kuni tehakse otsus kasutatud õiguskaitsevahendi kohta, välja arvatud juhul, kui
Euroopa uurimismääruses on märgitud piisavad põhjused, et tõendite viivitamatu üleandmine on ülioluline uurimistoi-
mingu nõuetekohaseks tegemiseks või üksikisikute õiguste kaitseks. Ent tõendite üleandmine peatatakse, kui see põhjus-
taks asjaomasele isikule tõsist ja pöördumatut kahju.
3. Saadud tõendite üleandmisel märgib määrust täitev asutus või ametiisik, kas ta nõuab tõendite tagastamist täitjari-
igile niipea, kui neid ei ole taotlevale riigile enam vaja.
4. Kui asjaomased esemed, dokumendid või andmed on samuti olulised muude menetluste läbiviimiseks, võib
määrust täitev asutus või ametiisik sõnaselge taotluse korral ja pärast konsulteerimist taotleva asutuse või ametiisikuga
tõendid ajutiselt üle anda tingimusel, et need antakse täitjariigile tagasi niipea, kui neid ei ole taotlevas riigis enam vaja
või mis tahes muul ajal või tingimusel, milles pädevad asutused või ametiisikud omavahel kokku lepivad.

Artikkel 14

Õiguskaitsevahendid

1. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa uurimismääruses märgitud uurimistoi-
mingute suhtes kohaldatakse õiguskaitseva-
hendeid, mis on samaväärsed õiguskaitsevahenditega, mida kasutatakse sarnases riigisisises asjas.
2. Euroopa uurimismääruse koostamise sisulisi põhjusi võib vaidlustada üksnes taotleva riigi kohtus, ilma et see
piiraks põhiõiguste tagamist täitjariigis.
3. Kui see ei kahjusta artikli 19 lõikes 1 sätestatud uurimise konfidentsiaalsust, võtavad taotlev asutus või ametiisik
ja määrust täitev asutus või ametiisik sobivad meetmed tagamaks, et antakse teavet võimaluse kohta kasutada riigisisises
õiguses ette nähtud õiguskaitsevahendeid niipea, kui need muutuvad kohaldatavaks, ja õigeaegselt, et õiguskaitseva-
hendeid oleks tegelikult võimalik kasutada.

4. Liikmesriigid tagavad, et õiguskaitsevahendite kasutamiseks ettenähtud tähtjad on samad nendega, mis on ette nähtud sarnases riigisiseses asjas, ning et tähtaegu kohaldatakse viisil, mis tagab asjaomastele isikutele võimaluse õiguskaitsevahendeid tegelikult kasutada.
5. Taotlev asutus või ametiisik ja määrust täitev asutus või ametiisik teavitavad teineteist õiguskaitsevahenditest, mida kasutatakse Euroopa uurimismääruse koostamise, tunnustamise või täitmise vastu.
6. Kohtulik vaidlustamine ei peata uurimistoimingu tegemist, välja arvatud juhul, kui sellel on selline mõju sarnases riigisiseses asjas.
7. Taotlev asutus või ametiisik võtab arvesse Euroopa uurimismääruse tunnustamise või täitmise suhtes esitatud kaebuse rahuldamist kooskõlas tema riigisisese õigusega. Ilma et sellega piirataks riigisiseste menetlusnormide kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et taotlevas riigis läbiviidavas kriminaalmenetluses austatakse Euroopa uurimismääruse abil kogutud tõendite hindamisel kaitseõigust ja tagatakse õiglane menetlus.

Artikkel 15

Tunnustamise või täitmise edasilükkamise alused

1. Euroopa uurimismääruse tunnustamine või täitmine võidakse täitjariigis edasi lükata, kui
 - a) selle täitmine võib kahjustada kriminaalasja käimasolevat uurimist või süüdistuse esitamist, kuni ajani, mida täitjariik mõistlikuks peab;
 - b) asjaomased esemed, dokumendid ja andmed on juba kasutusel muudes menetlustes, kuni ajani, millal nimetatud eesmärgil neid enam ei vajata.
2. Niipea kui edasilükkamise põhjuseid enam ei ole, võtab määrust täitev asutus või ametiisik viivitamata vajalikud meetmed Euroopa uurimismääruse täitmiseks ja teavitab sellest taotlevat asutust või ametiisikut mis tahes viisil, millest jääb kirjalik jälg.

Artikkel 16

Teavitamise kohustus

1. Täitjariigi pädev asutus või ametiisik, kes saab Euroopa uurimismääruse, teavitab viivitamata ja igal juhul nädala jooksul pärast Euroopa uurimismääruse kättesaamist B lisas esitatud vormi täitmise ja selle saatmise teel, et ta on määruse kätte saanud.

Kui artikli 7 lõike 3 kohaselt on määratud keskasutus, kehtib see kohustus nii keskasutusele kui ka määrust täitvale asutusele või ametiisikule, kes saab Euroopa uurimismääruse keskasutuselt.

Artikli 7 lõikes 6 osutatud juhtudel kehtib see kohustus nii pädevale asutusele või ametiisikule, kes kõigepealt Euroopa uurimismääruse sai, kui ka määrust täitvale asutusele või ametiisikule, kellele Euroopa uurimismäärus lõpuks edastati.

2. Ilma et see piiraks artikli 10 lõigete 4 ja 5 kohaldamist, teavitab määrust täitev asutus või ametiisik taotlevat asutust või ametiisikut viivitamata mis tahes viisil,
 - a) kui määrust täitval asutusel või ametiisikul ei ole võimalik tunnustamise või täitmise otsust teha põhjusel, et A lisas esitatud vorm on puudulik või ilmselgelt ebatäpne;
 - b) kui määrust täitev asutus või ametiisik leiab Euroopa uurimismääruse täitmise käigus ilma edasiste järelepärimisteta, et võib olla asjakohane teha uurimistoiminguid, mida ei olnud esialgu ette nähtud või mida ei saanud Euroopa uurimismääruse koostamise ajal kindlaks määrata, et taotlev asutus või ametiisik saaks konkreetsel juhul võtta edasisi meetmeid; või
 - c) kui määrust täitev asutus või ametiisik tuvastab, et ta ei saa konkreetsel juhul vastavalt artiklile 9 täita taotleva asutuse või ametiisiku sõnaselgelt väljendatud formaalsusi ja menetlusi.

Taotleva asutuse või ametiisiku taotluse korral kinnitatakse seda teavet viivitamata mis tahes viisil, millest jääb kirjalik jälg.

3. Ilma et see piiraks artikli 10 lõigete 4 ja 5 kohaldamist, teavitab määrust täitev asutus või ametiisik viivitamata mis tahes viisil, millest jääb kirjalik jälg

- a) artikli 10 või 11 kohaselt tehtud otsusest;
- b) Euroopa uurimismääruse täitmise või tunnustamise edasilükkamise otsusest, edasilükkamise põhjustest ja võimaluse korral edasilükkamise eeldatavast kestusest.

Artikkel 17

Ametnikke puudutav kriminaalvastutus

Kui taotleva riigi ametnikud viibivad käesoleva direktiivi kohaldamise raames täitjariigi territooriumil, peetakse neid täitjariigi ametnikeks nende suhtes või nende poolt toime pandud süütegudes.

Artikkel 18

Ametnike tsiviilvastutus

1. Kui liikmesriigi ametnikud viibivad käesoleva direktiivi kohaldamise raames teise liikmesriigi territooriumil, vastutab esimene liikmesriik oma ametnike korraldatud operatsioonide käigus tekitatud igasuguse kahju eest vastavalt selle liikmesriigi õigusele, kelle territooriumil nad tegutsevad.
2. Liikmesriik, kelle territooriumil lõikes 1 osutatud kahju on tekitatud, hüvitab sellise kahju tingimustel, mis kehtivad tema enda ametnike tekitatud kahju puhul.
3. Liikmesriik, kelle ametnikud on tekitanud kahju teise liikmesriigi territooriumil viibivale isikule, hüvitab teisele liikmesriigile täielikult kõik summad, mida see liikmesriik on kannatanutele või nende esindajatele tasunud.
4. Ilma et see piiraks liikmesriikide õiguste kasutamist kolmandate isikute suhtes ja välja arvatud lõike 3 puhul, hoiduvad kõik liikmesriigid nõudmast lõikes 1 osutatud juhtudel kantud kahju hüvitamist teiselt liikmesriigilt.

Artikkel 19

Konfidentsiaalsus

1. Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed, mis tagavad, et taotlev asutus või ametiisik ja määrust täitev asutus või ametiisik võtavad Euroopa uurimismääruse täitmisel nõuetekohaselt arvesse uurimise konfidentsiaalsust.
2. Määrust täitev asutus või ametiisik tagab vastavalt oma riigisisesele õigusele Euroopa uurimismääruse asjaolude ja sisu konfidentsiaalsuse, välja arvatud ulatuses, mis on vajalik uurimistoimingu tegemiseks. Kui määrust täitev asutus või ametiisik ei saa täita konfidentsiaalsuse nõuet, teavitab ta sellest viivitamata taotlevat asutust või ametiisikut.
3. Kui määrust täitev asutus või ametiisik ei ole osutanud teisiti, ei tohi taotlev asutus või ametiisik oma riigisisese õiguse kohaselt avaldada tõendeid ega teavet, mille määrust täitev asutus või ametiisik talle on usaldanud, välja arvatud juhul, kui avaldamine on vajalik Euroopa uurimismääruses kirjeldatud uurimiste või menetluste jaoks.
4. Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed, mis tagavad, et pangad ei avalda asjaomasele pangakliendile ega kolmandatele isikutele, et taotlevale riigile on edastatud teavet vastavalt artiklitele 26 ja 27, või asjaolu, et toimub uurimine.

*Artikkel 20***Isikuandmete kaitse**

Käesoleva direktiivi rakendamisel tagavad liikmesriigid isikuandmete kaitse ning selle, et neid töödeldakse üksnes vastavalt nõukogu raamotsusele 2008/977/JSK⁽¹⁾ ja 28. jaanuari 1981. aasta Euroopa Nõukogu konventsioonis (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete automaattöötusel) ja selle lisaprotokollis sätestatud põhimõtetega.

Juurdepäas isikuandmetele on piiratud, piiramata andmesubjekti õigusi. Üksnes volitatud isikutel võib olla juurdepäas isikuandmetele.

*Artikkel 21***Kulud**

1. Kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti, kannab täitjariik kõik kulud, mis on tekkinud tema territooriumil seoses Euroopa uurimismääruse täitmisega.

2. Kui määrust täitev asutus või ametiisik leiab, et Euroopa uurimismääruse täitmisega kaasnevaid kulusid võib pidada erakordselt suureks, võib ta konsulteerida taotleva asutuse või ametiisikuga, kas ja kuidas oleks võimalik kulusid jagada või Euroopa uurimismäärust muuta.

Määrust täitev asutus või ametiisik esitab eelnevalt taotlevale asutusele või ametiisikule üksikasjalikud andmed kulude selle osa kohta, mida peetakse erakordselt suureks.

3. Erandolukorras, kus konsultatsioonide käigus ei jõuta kokkuleppele lõikes 2 osutatud kulude osas, võib taotlev asutus või ametiisik otsustada

a) võtta Euroopa uurimismääruse osaliselt või täielikult tagasi või

b) jätta Euroopa uurimismäärus jõusse ja kanda kulud osas, mida peetakse erakordselt suureks.

IV PEATÜKK

TEATAVAD UURIMISTOIMINGUID KÄSITLEVAD ERISÄTTED*Artikkel 22***Vahistatud isikute ajutine üleviimine taotlevasse riiki uurimistoimingu tegemiseks**

1. Euroopa uurimismääruse võib koostada täitjariigis vahistatud isiku ajutiseks üleviimiseks, et tõendite kogumise eesmärgil teha uurimistoiming, mille puhul on nõutav isiku viibimine taotleva riigi territooriumil, tingimusel et ta saadetakse täitjariigi määratud tähtaja jooksul tagasi.

2. Lisaks artiklis 11 osutatud tunnustamata või täitmata jätmise alustele võib Euroopa uurimismääruse täitmisest keelduda ka juhul, kui

a) vahistatud isik ei anna oma nõusolekut või

b) üleviimine tõenäoliselt pikendab vahistatud isiku kinnipidamist.

3. Ilma et see piiraks lõike 2 punkti a kohaldamist ja kui täitjariik peab seda vajalikuks isiku vanuse või kehalise või vaimse seisundi tõttu, antakse vahistatud isiku seaduslikule esindajale võimalus esitada oma arvamus ajutise üleviimise kohta.

⁽¹⁾ Nõukogu 27. novembri 2008. aasta raamotsus 2008/977/JSK kriminaalasjades tehtava politsei- ja õigusalse koostöö raames töödeldavate isikuandmete kaitse kohta (ELT L 350, 30.12.2008, lk 60).

4. Lõikes 1 osutatud juhtumi korral antakse vahistatud isiku sõiduks läbi kolmanda liikmesriigi („transiidiliikmesriik”) territooriumi luba vastava taotluse alusel, millele on lisatud kõik vajalikud dokumendid.
5. Taotlev riik ja transiidiliikmesriik lepivad kokku isiku ajutise üleviimise praktilise korra üksikasjad, sealhulgas tema vahi all pidamise üksikasjalikud tingimused taotlevas riigis, ning kuupäevad, millal ta peab olema täitjariigi territooriumilt välja viidud ja sinna tagasi toodud, tagades, et arvesse võetakse asjaomase isiku kehalist ja vaimset seisundit ning taotlevas riigis nõutavat julgeolekutaset.
6. Kui täitjariik ei taotle üleviidava isiku vabastamist, jääb üleviidav isik nende tegude või süüdimõistvate kohtuotsuste eest, millega seoses teda täitjariigis vahi all peeti, vahi alla ka taotleva riigi territooriumil ja asjakohasel juhul ka transiidiliikmesriigi territooriumil.
7. Taotleva riigi territooriumil vahi all oleku aeg arvatakse maha sellest kinnipidamisajast, mille jooksul asjaomane isik on või peab olema kinni peetud täitjariigi territooriumil.
8. Ilma et see piiraks lõike 6 kohaldamist, ei anta üleviidavat isikut taotlevas riigis kohtu alla ega peeta seal kinni ega piirata seal tema isikuvabadust muul viisil nende tegude eest, mis ta on toime pannud, või nende süüdimõistvate kohtuotsuste kohaselt, mis on esitatud enne tema lahkumist täitjariigi territooriumilt ning mida Euroopa uurimismääruses ei ole märgitud.
9. Lõikes 8 osutatud immuuniteet kaotab kehtivuse, kui üleviidav isik, kellele on antud 15 järjestikuse päeva jooksul võimalus lahkuda alates kuupäevast, mil taotlev asutus või ametiisik ei nõua enam tema kohalolekut,
 - a) on sellele vaatamata jäänud taotleva riigi territooriumile või
 - b) on sinna naasnud pärast sealt lahkumist.
10. Käesoleva artikli kohaldamisel tekkivad kulud kantakse vastavalt artiklile 21, välja arvatud kulud, mis tulenevad isiku üleviimisest taotlevasse riiki ja taotlevast riigist tagasi, mille kannab kõnealune riik.

Artikkel 23

Vahistatud isikute ajutine üleviimine täitjariiki uurimistoimingu tegemiseks

1. Euroopa uurimismääruse võib koostada taotlevas riigis vahistatud isiku ajutiseks üleviimiseks, et tõendite kogumise eesmärgil teha uurimistoiming, mille puhul on nõutav isiku viibimine täitjariigi territooriumil.
2. Käesoleva artikli kohase ajutise üleviimise suhtes kohaldatakse artikli 22 lõike 2 punkti a ning lõikeid 3–9 *mutatis mutandis*.
3. Käesoleva artikli kohaldamisel tekkivad kulud kantakse vastavalt artiklile 21, välja arvatud kulud, mis tulenevad isiku üleviimisest täitjariiki ja täitjariigist tagasi, mille kannab taotlev riik.

Artikkel 24

Videokonverentsi või muude audiovisuaalsete edastamisvahendite abil toimuv ülekuulamine

1. Kui isik asub täitjariigi territooriumil ja taotleva riigi pädevad asutused või ametiisikud peavad ta tunnistajana või eksperdina üle kuulama, võib taotlev asutus või ametiisik koostada Euroopa uurimismääruse tunnistaja või eksperdi ülekuulamiseks videokonverentsi või muude audiovisuaalsete edastamisvahendite abil kooskõlas lõigetega 5–7.

Taotlev asutus või ametiisik võib Euroopa uurimismääruse koostada ka kahtlustatava või süüdistatava ülekuulamiseks videokonverentsi või muude audiovisuaalsete edastamisvahendite abil.

2. Lisaks artiklis 11 osutatud tunnustamata või täitmata jätmise alustele võib Euroopa uurimismääruse täitmisest keelduda ka juhul, kui

- a) kahtlustatav või süüdistatav ei anna oma nõusolekut või
- b) uurimistoimingu tegemine on konkreetses asjas vastuolus täitjariigi õiguse aluspõhimõtetega.

3. Taotlev asutus või ametiisik ja määrust täitev asutus või ametiisik lepivad kokku ülekuulamise praktilise korra. Sellise korra kokkuleppimisel võtab määrust täitev asutus või ametiisik kohustuse

- a) teatada asjaomasele tunnistajale või eksperdile ülekuulamise aja ja koha;
- b) esitada kahtlustatavale või süüdistatavale taotleva riigi üksikasjalike menetlusnormide kohaselt kutse kohtuistungile ilmumiseks, teavitama kahtlustatavat või süüdistatavat õigustest, mis neil on taotleva riigi õiguse kohaselt, ning tegema seda õigeaegselt, et asjaomasel isikul oleks võimalik oma kaitseõigust tegelikult kasutada;
- c) tagada ülekuulatava isiku tuvastamise.

4. Kui konkreetse juhtumi asjaolusid arvestades ei ole määrust täitval asutusel või ametiisikul võimalik kasutada videokonverentsiks vajalikke tehnilisi vahendeid, võib need vahendid teha talle kättesaadavaks taotlev riik vastastikusel kokkuleppel.

5. Videokonverentsi või teiste audiovisuaalsete edastamisvahendite abil toimuva ülekuulamise puhul kohaldatakse järgmisi eeskirju:

- a) ülekuulamise juures viibib täitjariigi pädeva asutuse või ametiisiku esindaja, keda vajaduse korral abistab tõlk ning kes vastutab samuti ülekuulatava isiku tuvastamise ja täitjariigi õiguse aluspõhimõtete järgimise eest.

Kui määrust täitev asutus või ametiisik leiab, et ülekuulamise käigus rikutakse täitjariigi õiguse aluspõhimõtteid, võtab ta viivitamata vajalikke meetmeid, et tagada ülekuulamise jätkumine kooskõlas kõnealuste põhimõtetega;

- b) taotleva riigi ja täitjariigi pädevad asutused või ametiisikud lepivad vajaduse korral kokku meetmetes, mis on vajalikud ülekuulatava isiku kaitsmiseks;
- c) ülekuulamise viib läbi taotleva riigi pädev asutus või ametiisik või ülekuulamine toimub kõnealuse pädeva asutuse või ametiisiku juhtimisel kooskõlas kõnealuse riigi õigusnormidega;
- d) taotleva riigi või ülekuulatava isiku taotluse korral tagab täitjariik, et ülekuulatavat isikut abistab vajaduse korral tõlk;
- e) kahtlustatavat või süüdistatavat teavitatakse enne ülekuulamist menetlusõigustest, sealhulgas õigusest ütluste andmisest keelduda, mis neil on kas täitjariigi või taotleva riigi õiguse kohaselt. Tunnistajad ja eksperdid võivad taotleda õigust ütluste andmisest keelduda, mis neil on kas täitjariigi või taotleva riigi õiguse kohaselt ning neid teavitatakse sellest õigusest enne ülekuulamist.

6. Ilma et see piiraks asjaomaste isikute kaitsmiseks kokku lepitud meetmete kohaldamist, koostab määrust täitev asutus või ametiisik pärast ülekuulamist protokoll, milles märgitakse ülekuulamise kuupäev ja koht, ülekuulatud isiku andmed, kõikide teiste ülekuulamise osalenud, täitjariiki esindavate isikute andmed ja ametikoht, antud vanded ja ülekuulamise tehnilised tingimused. Määrust täitev asutus või ametiisik edastab kõnealuse dokumendi taotlevale asutusele või ametiisikule.

7. Iga liikmesriik võtab vajalikke meetmeid, et tagada oma riigisisese õiguse kohaldamine samal viisil nagu seda kohaldatakse siis, kui ülekuulamine toimuks riigisiseses menetluses, juhul kui isik kuulatakse käesoleva artikli kohaselt üle tema territooriumil ja isik keeldub ütluste andmisest, kui tal on kohustus ütlusi anda, või kui ta annab valeütlusi.

Artikkel 25

Ülekuulamine telefonikonverentsi teel

1. Kui isik on ühe liikmesriigi territooriumil ja teise liikmesriigi pädevad asutused või ametiisikud peavad ta tunnista-jana või eksperdina üle kuulama, siis juhul, kui ülekuulatava isiku saabumine asjaomase riigi territooriumile ei ole asjako-hane või võimalik ning kaalutud on ka teisi sobivaid mooduseid, võib teise liikmesriigi taotlev asutus või ametiisik koos-tada Euroopa uurimismääruse tunnistaja või eksperdi ülekuulamiseks telefonikonverentsi teel lõikes 2 sätestatud korras.
2. Kui ei ole kokku lepitud teisiti, kohaldatakse artikli 24 lõikeid 3, 5, 6 ja 7 telefonikonverentsi teel ülekuulamise suhtes *mutatis mutandis*.

Artikkel 26

Teave pangakontode ja muude finantskontode kohta

1. Euroopa uurimismääruse võib koostada, et teha kindlaks, kas füüsiline või juriidiline isik, kelle suhtes on algatatud asjaomane kriminaalmenetlus, omab või käsutab ühte või mitut mis tahes liiki kontot ükskõik millises täitjariigi territooriumil asuvas pangas, ning juhul, kui selliste kontode olemasolu tehakse kindlaks, saada taotlevalt riigilt üksikasjalikke andmeid nende kontode kohta.
2. Iga liikmesriik võtab käesolevas artiklis sätestatud tingimuste kohaselt meetmed, mida on vaja lõikes 1 osutatud teabe esitamiseks.
3. Lõikes 1 osutatud teave peab Euroopa uurimismääruses esitatud taotluse korral sisaldama andmeid ka isiku, kelle suhtes on algatatud asjaomane kriminaalmenetlus, kontode kohta, mille suhtes tal on volitus.
4. Käesolevas artiklis sätestatud kohustust kohaldatakse ainult juhul, kui selline teave on asjaomast kontot haldava panga valduses.
5. Taotlev asutus või ametiisik märgib Euroopa uurimismääruses, miks tema arvates võib taotletav teave olla krimi-naalmenetluse jaoks olulise väärtusega ning mille alusel ta eeldab, et täitjariigi pankades hoitakse kõnealust kontot ja võimaluse korral ka seda, missugused võivad olla asjaomased pangad. Asutus või ametiisik lisab Euroopa uurimismää-rusele ka tema valduses oleva teabe, mis võib hõlbustada selle täitmist.
6. Euroopa uurimismääruse võib samuti koostada, et teha kindlaks, kas füüsiline või juriidiline isik, kelle suhtes on algatatud asjaomane kriminaalmenetlus, omab ühte või mitut kontot ükskõik millises täitjariigi territooriumil asuvas finantseerimisasutuses, mis ei ole pank. Lõikeid 3–5 kohaldatakse *mutatis mutandis*. Sellisel juhul ning lisaks artiklis 11 osutatud tunnustamata või täitmata jätmise alustele võib Euroopa uurimismääruse täitmisest keelduda, kui sellist uuri-mistoimingut ei ole lubatud teha sarnases riigisiseses asjas.

Artikkel 27

Teave pangatoimingute ja muude finantstehingute kohta

1. Euroopa uurimismääruse võib koostada eesmärgiga saada üksikasjalikke andmeid konkreetsete pangakontode ja selles kindlaksmääratud ühe või mitme konto kaudu kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul tehtud pangatoimingute kohta, sealhulgas üksikasjalikke andmeid kõikide saatja ja saaja kontode kohta.
2. Iga liikmesriik võtab käesolevas artiklis sätestatud tingimuste kohaselt meetmed, mis on vajalikud lõikes 1 osutatud teabe esitamiseks.
3. Käesolevas artiklis sätestatud kohustust kohaldatakse ainult juhul, kui selline teave on asjaomast kontot haldava panga valduses.

4. Taotlev asutus või ametiisik märgib Euroopa uurimismääruses, miks tema arvates võib taotletav teave olla kriminaalmenetluse jaoks olulise väärtusega.
5. Euroopa uurimismääruse võib samuti koostada, et saada lõikes 1 osutatud teavet finantstehingute kohta, mida on teinud finantseerimisasutused, mis ei ole pangad. Lõikeid 3 ja 4 kohaldatakse *mutatis mutandis*. Sellisel juhul ning lisaks artiklis 11 osutatud tunnustamata või täitmata jätmise alustele võib Euroopa uurimismääruse täitmisest keelduda, kui sellist uurimistoimingut ei ole lubatud teha sarnases riigisiseses asjas.

Artikkel 28

Uurimistoimingud, mis eeldavad tõendite kogumist reaajas, pidevalt ja teatava aja jooksul

1. Kui Euroopa uurimismäärus koostatakse sellise uurimistoimingu tegemiseks, mis nõuab tõendite kogumist reaajas, pidevalt ja teatud aja jooksul, näiteks uurimistoiming, mis nõuab
 - a) ühe või mitme konkreetse konto kaudu tehtavate pangatoimingute või muude finantstehingute seiret;
 - b) kontrollitavaid saadetisi täitjariigi territooriumil, võib määrust täitev asutus või ametiisik keelduda Euroopa uurimismääruse täitmisest lisaks artiklis 11 osutatud tunnustamata või täitmata jätmise alustele, kui sellist uurimistoimingut ei ole lubatud teha sarnases riigisiseses asjas.
2. Taotlev riik ja täitjariik lepivad kokku praktilise korra, mida kohaldatakse lõike 1 punktis b osutatud uurimistoimingu puhul ja muudel vajalikel juhtudel.
3. Taotlev asutus või ametiisik märgib Euroopa uurimismääruses, miks tema arvates võib taotletud teave olla kriminaalmenetluse jaoks olulise väärtusega.
4. Täitjariigi pädevatel asutustel ja ametiisikutel on õigus teha, juhtida ja kontrollida Euroopa uurimismääruse täitmisega seotud toiminguid, millele on osutatud lõikes 1.

Artikkel 29

Varjatud uurimised

1. Euroopa uurimismääruse võib koostada selleks, et taotleda täitjariigilt abi andmist taotlevale riigile kuritegude uurimisel, mida toimetab variidentiteediga ametnik („varjatud uurimised”).
2. Taotlev asutus või ametiisik märgib Euroopa uurimismääruses, miks tema arvates võib varjatud uurimine olla kriminaalmenetluse jaoks olulise väärtusega. Täitjariigi pädevad asutused või ametiisikud otsustavad käesoleva artikli kohaselt tehtud Euroopa uurimismääruse tunnustamise ja täitmise üle igal üksikul juhul eraldi ja pööravad nõuetekohaselt tähelepanu oma riigisisesele õigusele ja menetlustele.
3. Lisaks artiklis 11 osutatud tunnustamata või täitmata jätmise alustele võib määrust täitev asutus või ametiisik keelduda lõikes 1 osutatud Euroopa uurimismääruse täitmisest ka juhul, kui
 - a) varjatud uurimist ei ole lubatud toimetada sarnases riigisiseses asjas või
 - b) ei olnud võimalik jõuda kokkuleppele varjatud uurimise läbiviimise korra osas lõike 4 kohaselt.
4. Varjatud uurimist toimetatakse vastavalt selle liikmesriigi õigusele ja menetlustele, kelle territooriumil varjatud uurimine toimub. Üksnes täitjariigi pädevatel asutustel ja ametiisikutel on õigus tegutseda ning juhtida ja kontrollida varjatud uurimist. Taotlev riik ja täitjariik lepivad kokku varjatud uurimise kestuse, selle üksikasjalikud tingimused ja asjaomaste ametnike õigusliku seisundi varjatud uurimise ajal, pöörates nõuetekohaselt tähelepanu oma riigisisestele õigus- ja menetlusnormidele.

V PEATÜKK

ELEKTROONILISE SIDE PEALTKUULAMINE

Artikkel 30

Elektroonilise side pealtkuulamine teise liikmesriigi tehnilise abiga

1. Euroopa uurimismääruse võib koostada elektroonilise side pealtkuulamiseks riigis, kelle tehnilist abi vajatakse.
2. Kui mitu liikmesriiki on võimelised osutama kogu vajalikku tehnilist abi elektroonilise side pealtkuulamiseks, saadetakse Euroopa uurimismäärus vaid ühele liikmesriigile. Alati eelistatakse seda liikmesriiki, kelle territooriumil asub või asub tulevikus isik, keda kuulatakse pealt.
3. Lõikes 1 osutatud Euroopa uurimismäärus sisaldab samuti järgmist teavet:
 - a) pealtkuulitava isiku kindlakstegemiseks vajalik teave;
 - b) pealtkuulamise soovitud kestus ning
 - c) Euroopa uurimismääruse täitmise tagamiseks piisavad tehnilised andmed, eelkõige seoses pealtkuulitava isiku kindlakstegemisega.
4. Taotlev asutus või ametiisik märgib Euroopa uurimismääruses, miks tema arvates võib märgitud uurimistoiming olla asjaomase kriminaalmenetluse jaoks olulise väärtusega.
5. Lisaks artiklis 11 osutatud tunnustamata või täitmata jätmise alustele võib lõikes 1 osutatud Euroopa uurimismääruse täitmisest keelduda, kui sellist uurimistoimingut ei ole lubatud teha sarnases riigisiseses asjas. Täitjariik võib Euroopa uurimismääruse täitmise otsusele seada mis tahes tingimusi, mida järgitakse sarnases riigisiseses asjas.
6. Lõikes 1 osutatud Euroopa uurimismääruse võib täita järgmisel viisil:
 - a) elektrooniline side edastatakse viivitamata taotlevale riigile või
 - b) elektroonilist sidet kuulatakse pealt ja see salvestatakse, misjärel edastatakse pealtkuulamise tulemus taotlevale riigile.Taotlev asutus või ametiisik ning määrust täitev asutus või ametiisik konsulteerivad teineteisega, et jõuda kokkuleppele selles, kas pealtkuulamine toimub punkti a või b kohaselt.
7. Lõikes 1 osutatud Euroopa uurimismääruse koostamisel või pealtkuulamise ajal võib taotlev asutus või ametiisik, kui tal on selleks eriline põhjus, samuti taotleda salvestise transkriptsiooni, dekodeerimist või dekrüpteerimist, kui määrust täitev asutus või ametiisik sellega nõustub.
8. Käesoleva artikli kohaldamisel tekkivad kulud kantakse vastavalt artiklile 21, välja arvatud pealtkuulatud elektroonilise side transkriptsiooni, dekodeerimise või dekrüpteerimise kulud, mille kannab taotlev riik.

Artikkel 31

Teatis sellele liikmesriigile, kelle territooriumil asub pealtkuulataav isik, kuid kelle tehniline abi ei ole vajalik

1. Kui ühe liikmesriigi („pealtkuulamist korraldava liikmesriik”) pädev asutus või ametiisik annab uurimistoimingu tegemise eesmärgil loa elektroonilise side pealtkuulamiseks ning kui pealtkuulamise korralduses märgitud isiku, keda kuulatakse pealt, elektroonilise side aadressi kasutatakse teise liikmesriigi („teavitatud liikmesriik”) territooriumil, kelle tehniline abi ei ole pealtkuulamise korraldamiseks vajalik, teavitab pealtkuulamist korraldava liikmesriik teavitatud liikmesriigi pädevat asutust või ametiisikut pealtkuulamisest
 - a) enne pealtkuulamist, kui pealtkuulamist korraldava liikmesriigi pädev asutus või ametiisik teab pealtkuulamise korralduse tegemise ajal, et pealtkuulataav isik asub sel hetkel või pealtkuulamise ajal teavitatud liikmesriigi territooriumil;
 - b) pealtkuulamise ajal või peale selle korraldamist viivitamata pärast seda, kui ta on saanud teavet selle kohta, et pealtkuulataav isik asub või asus pealtkuulamise ajal teavitatud riigi territooriumil.

2. Lõikes 1 osutatud teavitamisel kasutatakse C lisas esitatud vormi.
3. Kui pealtkuulamine ei ole lubatud sarnases riigisiseses asjas, võib teavitatud liikmesriigi pädev asutus või ametiisik viivitamata, kuid hiljemalt 96 tunni jooksul lõikes 1 osutatud teatise kättesaamisest teavitada pealtkuulamist korraldava liikmesriigi pädevat asutust või ametiisikut sellest,
 - a) et pealtkuulamist ei tohi korraldada või see tuleb lõpetada ning
 - b) et kui see on vajalik, siis mis tahes andmeid, mis on pealtkuulamise tulemusel juba saadud ajal, mil pealtkuulata isik viibis teavitatud liikmesriigi territooriumil, ei tohi kasutada või tohib kasutada üksnes teavitatud liikmesriigi pädeva asutuse või ametiisiku seatud tingimustel. Teavitatud liikmesriigi pädev asutus või ametiisik teatab pealtkuulamist korraldava liikmesriigi pädevale asutusele või ametiisikule kõnealuseid tingimusi õigustavad põhjused.
4. Lõikes 2 osutatud teatise suhtes kohaldatakse artikli 5 lõiget 2 *mutatis mutandis*.

VI PEATÜKK

KRIMINAALMENETLUSE TAGAMINE

Artikkel 32

Kriminaalmenetluse tagamise vahendid

1. Taotlev asutus või ametiisik võib koostada Euroopa uurimismääruse, et võtta mis tahes meede, mis hoiab esialgu ära tõendina kasutada võidava eseme hävitamise, muutmise, eemaldamise, edastamise või kõrvaldamise.
2. Määrust täitev asutus või ametiisik otsustab selle kriminaalmenetluse tagamise vahendi üle ja teatab oma otsustusest võimalikult kiiresti ja võimaluse korral 24 tunni jooksul pärast Euroopa uurimismääruse saamist.
3. Kui taotletakse lõikes 1 osutatud kriminaalmenetluse tagamise vahendi kasutamist, märgib taotlev asutus või ametiisik Euroopa uurimismääruses, kas tõendid edastatakse taotlevale riigile või jäävad need täitjariigi valdusse. Määrust täitev asutus või ametiisik tunnustab ja täidab Euroopa uurimismääruse ning edastab tõendid käesolevas direktiivis sätestatud korras.
4. Kui vastavalt lõikele 3 on Euroopa uurimismäärusele lisatud juhis, mille kohaselt tõendid peavad jääma täitjariigi valdusse, märgib taotlev asutus või ametiisik lõikes 1 osutatud kriminaalmenetluse tagamise vahendi kohaldamise lõpetamise kuupäeva või prognoositava kuupäeva, mil esitatakse taotlus tõendite edastamiseks taotlevale riigile.
5. Pärast konsulteerimist taotleva asutuse või ametiisikuga võib määrust täitev asutus või ametiisik oma riigisisese õiguse ja tavade kohaselt ja juhtumi asjaolusid arvestades kehtestada asjakohased tingimused, et lühendada ajavahe-
mikk, mille jooksul lõikes 1 osutatud kriminaalmenetluse tagamise toimingut kohaldatakse. Kui määrust täitev asutus või ametiisik kavatab nende tingimuste kohaselt kriminaalmenetluse tagamise vahendi kohaldamise lõpetada, teavitab ta taotlevat asutust või ametiisikut, kes saab esitada oma märkused. Taotlev asutus või ametiisik teavitab viivitamata määrust täitvat asutust või ametiisikut sellest, et lõikes 1 osutatud kriminaalmenetluse tagamise vahendi kohaldamine on lõpetatud.

VII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 33

Teatised

1. Hiljemalt 22. mail 2017 teavitab iga liikmesriik komisjoni järgmisest:
 - a) asutus(ed) või ametiisik(ud), kes on tema riigisisese õiguse kohaselt artikli 2 punktide c ja d kohaselt pädevad, kui asjaomane liikmesriik on taotlev riik või täitjariik;
 - b) Euroopa uurimismääruse koostamisel aktsepteeritavad keeled, nagu on osutatud artikli 5 lõikes 2;
 - c) teave määratud keskasutuse või -asutuste kohta, kui liikmesriik soovib kasutada artikli 7 lõike 3 kohast võimalust. See teave on taotleva riigi asutustele või ametiisikutele siduv.

2. Iga liikmesriik võib samuti esitada komisjonile selliste vajalike dokumentide loetelu, mida ta nõuab artikli 22 lõike 4 alusel.
3. Liikmesriigid teavitavad komisjoni kõigist hilisematest muudatustest lõigetes 1 ja 2 osutatud teabes.
4. Komisjon teeb käesoleva artikli kohaselt saadud teabe kättesaadavaks kõigile liikmesriikidele ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustikule. Euroopa õiguslase koostöö võrgustik teeb selle teabe kättesaadavaks nõukogu otsuse 2008/976/JSK⁽¹⁾ artiklis 9 osutatud veebisaidil.

Artikkel 34

Seos muude õigusaktide, lepingute ja kokkulepetega

1. Käesolev direktiiv asendab alates 22. maist 2017 järgmiste konventsioonide (mis on kohaldatavad käesoleva direktiiviga seotud liikmesriikide vahelistes suhetes) vastavad sätted, mõjutamata nende kohaldamist liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel ja nende kohaldamist üleminekuajal artikli 35 kohaselt:
 - a) Euroopa Nõukogu 20. aprilli 1959. aasta kriminaalasjades vastastikuse abistamise Euroopa konventsioon ning selle lisaprotokollid ning nimetatud konventsiooni artikli 26 kohaselt sõlmitud kahepoolsed kokkulepped;
 - b) konventsioon, millega rakendatakse Schengeni lepingut;
 - c) konventsioon Euroopa Liidu liikmesriikide vahel vastastikuse õigusabi andmise kohta kriminaalasjades ning selle protokoll.
2. Raamotsus 2008/978/JSK asendatakse käesoleva direktiiviga kõigi liikmesriikide puhul, kellele käesolev direktiiv on siduv. Raamotsuse 2003/577/JSK tõendite arestimise sätted asendatakse käesoleva direktiiviga kõigi liikmesriikide puhul, kellele käesolev direktiiv on siduv.

Liikmesriikides, kelle jaoks käesolev direktiiv on siduv, käsitatakse viiteid raamotsusele 2008/978/JSK, ning tõendite arestimise puhul viiteid raamotsusele 2003/577/JSK viidetena käesolevale direktiivile.

3. Lisaks käesolevale direktiivile võivad liikmesriigid teiste liikmesriikidega sõlmida selliseid kahe- või mitmepoolseid lepinguid või kokkuleppeid või jätkata nende kohaldamist pärast 22. maid 2017 üksnes siis, kui need lepingud või kokkulepped võimaldavad täiendavalt tugevdada käesoleva direktiivi eesmärke ning aitavad hõlbustada või veelgi hõlbustavad tõendite kogumise menetlusi, tingimusel et järgitakse käesolevas direktiivis sätestatud tagatiste taset.
4. Liikmesriigid teatavad komisjonile hiljemalt 22. mail 2017, milliseid lõikes 3 osutatud olemasolevaid lepinguid või kokkuleppeid nad soovivad jätkuvalt kohaldada. Liikmesriigid teatavad samuti komisjonile lõikes 3 osutatud kõigist uutest lepingutest ja kokkulepetest kolme kuu jooksul pärast nende allkirjutamist.

Artikkel 35

Üleminekusätted

1. Enne 22. maid 2017 saadud vastastikuse õigusabi taotluste suhtes kohaldatakse jätkuvalt olemasolevaid kriminaalasjades antava vastastikuse õigusabiga seotud õigusakte. Raamotsuse 2003/577/JSK alusel tõendite arestimise kohta tehtud otsuste suhtes, mis on saadud enne 22. maid 2017 kohaldatakse samuti kõnealust raamotsust.
2. Raamotsuse 2003/577/JSK alusel tõendite arestimise kohta tehtud otsuse korral kohaldatakse Euroopa uurimismääruse suhtes artikli 8 lõiget 1 *mutatis mutandis*.

⁽¹⁾ Nõukogu 16. detsembri 2008. aasta otsus 2008/976/JSK Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku kohta (ELT L 348, 24.12.2008, lk 130).

*Artikkel 36***Ülevõtmine**

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud meetmed hiljemalt 22. mail 2017.
2. Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.
3. Liikmesriigid edastavad komisjonile hiljemalt 22. mail 2017 sätete teksti, millega võetakse riigisisesse õigusesse üle käesolevast direktiivist tulenevad kohustused.

*Artikkel 37***Kohaldamise aruanne**

Hiljemalt viie aasta möödumisel 21. maist 2014 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete andmete põhjal aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta, mis sisaldab eelkõige hinnangut direktiivi mõjust kriminaalasjades tehtavale koostööle ja üksikisikute kaitsele ning hinnangut selle sätete täitmise kohta elektroonilise side pealtkuulamise valdkonnas, võttes arvesse tehnoloogia arengut. Aruandele lisatakse vajaduse korral ettepanekud käesoleva direktiivi muutmiseks.

*Artikkel 38***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 39***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele kooskõlas aluslepingutega.

Brüssel, 3. aprill 2014

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
D. KOURKOULAS

—

A LISA

EUROOPA UURIMISMÄÄRUS

Käesoleva Euroopa uurimismääruse on koostanud pädev asutus või ametiisik. Taotlev asutus või ametiisik kinnitab, et käesoleva Euroopa uurimismääruse koostamine on selles kindlaks määratud uurimistoimingu jaoks vajalik ja proportsionaalne, võttes arvesse kahtlustatava või süüdistatava õigusi, ning et taotletavate uurimistoimingute tegemist oleks saanud samadel tingimustel taotleda sarnases riigisisises asjas. Taotlen käesolevaga järgnevalt täpsustatud uurimistoimingu või -toimingute tegemist, mille puhul võetakse nõuetekohaselt arvesse uurimise konfidentsiaalsust, ning Euroopa uurimismääruse täitmise käigus saadud tõendite edastamist.

A OSA

Taotlev riik:

Täitjariik:

B OSA. Kiireloomulisus

Märkida, kas asi on kiireloomuline, sest

- esineb tõendite varjamise või hävitamise oht
- kohtuliku arutamise päev on kohe kätte jõudmas
- mõni muu põhjus

Palun täpsustage järgnevalt:

Euroopa uurimismääruse täitmise tähtjad on sätestatud direktiivis 2014/41/EL. Kui vajatakse lühemat või kindlat tähtaega, siis märkida kuupäev ja selgitada selle põhjus:

.....

C OSA. Tehtav(ad) uurimistoiming(ud)

1. Kirjeldada taotletud abi / uurimistoimingu või uurimistoiminguid NING märkida, kui see on kohaldatav, kas see on üks järgmistest uurimistoimingutest:

.....

- Määrust täitva asutuse või ametiisiku valduses juba olemasoleva teabe või tõendi saamine
- Politsei- või õigusasutuse andmebaasides leiduva teabe saamine
- Ülekuulamine
 - tunnistaja
 - ekspert
 - kahtlustatav või süüdistatav
 - kannatanu
 - kolmas isik
- Konkreetset telefoninumbrit või IP-aadressi kasutavate isikute kindlakstegemine
- Vahistatud isiku ajutine üleviimine taotlevasse riiki
- Vahistatud isiku ajutine üleviimine täitjariiki

- Ülekuulamine videokonverentsi teel või muud audiovisuaalset edastamisvahendit kasutades
- tunnistaja
 - ekspert
 - kahtlustatav või süüdistatav
- Ülekuulamine telefonikonverentsi teel
- tunnistaja
 - ekspert
- Teave pangakontode ja muude finantskontode kohta
- Teave pangatoimingute ja muude finantstehingute kohta
- Uurimistoiming, mis eeldab tõendite kogumist reaalajas, pidevalt ja teatava aja jooksul
- Pangatoimingute ja muude finantstehingute jälgimine
 - Kontrollitavad saadetised
 - Muu
- Varjatud uurimine
- Elektroonilise side pealtkuulamine
- Kriminaalmenetluse tagamise vahend (vahendid), millega hoitakse ära tõendina kasutada võidava eseme hävitamine, muutmine, eemaldamine, edastamine või kõrvaldamine.

D OSA. Seos varasema Euroopa uurimismäärusega

Märkida, kas käesolev Euroopa uurimismäärus täiendab varasemat Euroopa uurimismäärust. Asjakohasel juhul lisada varasema Euroopa uurimismääruse kindlakstegemiseks vajalik teave (Euroopa uurimismääruse koostamise kuupäev; asutus või ametiisik, kellele see edastati; võimaluse korral Euroopa uurimismääruse edastamise kuupäev; taotleva ja määrust täitva asutuse või ametiisiku antud viitenumbrid):

.....

.....

Asjakohasel juhul märkida, kas samas asjas on Euroopa uurimismäärus juba saadetud teisele liikmesriigile:

.....

E OSA. Asjaomane isik

1. Märkida kogu teadaolev teave i) füüsilis(t)e või ii) juriidilis(t)e isiku(te) kohta, keda uurimistoiming puudutab (kui see puudutab rohkem kui ühte isikut, siis esitada teave iga isiku kohta).

i) Füüsilis(t)e isiku(te) puhul

Nimi:

Eesnimi (-nimed):.....

Asjakohasel juhul muu nimi (muud nimed):.....

Asjakohasel juhul varjunimed:

Sugu:

Kodakondsus:

Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber:.....

Võimaluse korral isikut tõendava dokumendi (tõendavate dokumentide) (ID-kaart, pass) liik ja number:

.....

Sünniaeg:.....

Sünnikoht:.....

Elukoht ja/või teadaolev aadress; kui aadress ei ole teada, siis märkida viimane teadaolev aadress:

.....

Keel(ed), mida isik mõistab:

.....

ii) Juriidilis(te) isiku(te) puhul

Nimi:.....

Juriidilise isiku õiguslik vorm:.....

Asjakohasel juhul lühinimi, tavanimi või ärinimi:

.....

Registreeritud asukoht:.....

Registreerimisnumber:.....

Juriidilise isiku aadress:.....

Juriidilise isiku esindaja nimi:.....

Kirjeldada, milline on asjaomase isiku osa menetluses:

 kahtlustatav või süüdistatav kannatanu tunnistaja ekspert kolmas isik muu põhjus (täpsustada):.....

2. Kui erineb eespool märgitud aadressist, siis märkida koht, kus uurimistoiming tuleb teha:

.....

.....

3. Esitada igasugune muu teave, mis aitab Euroopa uurimismäärust täita:

.....

.....

F OSA. Menetluse liik, millega seoses Euroopa uurimismäärus tehti:

 a) kriminaalmenetlus, mida õigusasutus või ametiisik viib läbi taotleva riigi õiguse kohase kuriteo suhtes või mille õigusasutus või ametiisik võib alustada; või b) haldusametuste läbiviidav menetlus taotleva riigi õiguse kohaselt õiguserikkumisena karistatava teo suhtes, kui selle käigus tehtud otsuse põhjal võib alustada menetlust eelkõige kriminaalasjades pädevas kohtus; või c) õigusasutuste läbiviidav menetlus taotleva riigi õiguse kohaselt õiguserikkumisena karistatava teo suhtes, kui selle käigus tehtud otsuse põhjal võib alustada menetlust eelkõige kriminaalasjades pädevas kohtus; d) punktides a, b ja c osutatud menetlused, mis on seotud kuritegude või õigusrikkumistega, mille eest võib taotlevas riigis juriidilise isiku võtta vastutusele või teda karistada.

G OSA. Euroopa uurimismääruse koostamise põhjus

1. Asjaolude kokkuvõte

Märkida, miks Euroopa uurimismäärus on tehtud, sealhulgas esitada selle aluseks olevate asjaolude kokkuvõte, nende süütegude kirjeldus, mille eest süüdistus on esitatud või mida uuritakse, käimasolev uurimise etapp, mis tahes riskitegurite põhjused ja muu oluline teave:

.....

.....

.....

2. Selle süüteo (nende süütegude) laad ja koosseisu tunnused, mille alusel Euroopa uurimismäärus koostatakse, ning kohaldatav õigusnorm/seadustik:

.....
.....
.....

3. Kas kuritegu, millega seoses Euroopa uurimismäärus on tehtud, on taotlevas riigis karistatav vabaduskaotusliku karistuse või vabadust piirava julgeolekumeetmega, mille maksimaalne pikkus on taotleva riigi õiguse kohaselt vähemalt kolm aastat ja mis on lisatud allpool esitatud süütegude loetelusse? (märgistada vastav lahter)

- kuritegelikus ühenduses osalemine,
- terrorism,
- inimkaubandus,
- laste seksuaalne ärakasutamine ja lapsporno,
- narkootiliste ja psühhotroopsete ainete salakaubavedu,
- ebaseaduslik relvade, laskemoona ja lõhkeainetega kauplemine,
- korrupsioon,
- pettus, sealhulgas pettus, mis mõjutab Euroopa Liidu finantshuve 26. juuli 1995. aasta Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsiooni tähenduses,
- kuritegelikul teel saadud tulu rahapesu,
- rahavõltsimine, sealhulgas eurode võltsimine,
- arvutikuriteod,
- keskkonnakuriteod, sealhulgas ebaseaduslik kauplemine ohustatud looma- ja taimeliikide ning taimesortidega,
- ebaseaduslikule riiki sisenemisele ja riigisviibimisele kaasaaitamine,
- mõrv, raske kehavigastuse tekitamine,
- ebaseaduslik kauplemine inimorganite ja -kudedega,
- inimrõöv, ebaseaduslik vabadusevõtmine ja pantvangi võtmine,
- rassism ja ksenofoobia,
- organiseeritud või relvastatud röövimine,
- kultuuriväärtuste, sealhulgas antiik- ja kunstiesemete salakaubavedu,
- kelmus,
- väljapressimine,
- toodete võltsimine ja piraatkoopiate valmistamine,
- haldusdokumentide võltsimine ja nendega kauplemine,
- maksevahendite võltsimine,
- ebaseaduslik kauplemine hormoonpreparaatide ja muude kasvukiirendajatega,
- tuumamaterjalide või radioaktiivsete ainete salakaubavedu,
- varastatud sõidukitega kauplemine,
- vägistamine,
- süütamine,
- Rahvusvahelise Kriminaalkohtu pädevusse kuuluvad kuriteod,
- õhusõiduki või laeva kaaperdamine,
- sabotaaž.

H OSA. Lisanõuded teatavate toimingute korral

Täita taotletava(te) uurimistoimingu(te) jaoks vajalikud osad

H1 OSA. Vahistatud isiku üleviimine

1) Kui uurimise eesmärgil taotletakse vahistatud isiku ajutist üleviimist taotlevasse riiki, siis märkida, kas isik on üleviimisega nõus:

Jah Ei Taotlen isikult nõusoleku küsimist

2) Kui uurimise eesmärgil taotletakse vahistatud isiku ajutist üleviimist täitjariiki, siis märkida, kas isik on üleviimisega nõus.

Jah Ei

H2 OSA. Video- või telefonikonverents või muud audiovisuaalsed edastamisvahendid

Kui taotletakse ülekuulamist video- või telefonikonverentsi teel või muude audiovisuaalsete edastamisvahendite kaudu,

märkida asutuse või ametiisiku nimi, kes ülekuulamist läbi viib (kontaktandmed/keel):

.....

märkida selle toimingu taotlemise põhjused:

.....

a) videokonverentsi või muude audiovisuaalsete edastamisvahendite abil toimuv ülekuulamine:

kahtlustatav või süüdistatav on andnud oma nõusoleku

b) ülekuulamine telefonikonverentsi teel

H3 OSA. Kriminaalmenetluse tagamise vahendid

Kui taotletakse kriminaalmenetluse tagamist, et hoida ära tõendina kasutada võidava eseme hävitamine, muutmine, eemaldamine, edastamine või kõrvaldamine, siis märkida, ka

ese edastatakse taotlevasse riiki

ese jääb täitjariiki, märkida eeldatav kuupäev:

millal kriminaalmenetluse tagamise vahendi kohaldamine lõpetatakse:

millal eseme kohta esitatakse järgmine taotlus:

H4 OSA. Teave pangakontode ja muude finantskontode kohta

1) Kui taotletakse teavet pangakontode või muude finantskontode kohta, mida isik omab või kasutab, siis märkida iga konto puhul, miks peate toimingut kriminaalmenetluse jaoks oluliseks ja millisel põhjusel eeldate, et see konto on täitjariigis asuvas pangas:

teave pangakontode kohta, mida isik omab või mille suhtes on tal volitus

teave muude finantskontode kohta, mida isik omab või mille suhtes on tal volitus

.....

.....

.....

.....

2) Kui taotletakse teavet pangatoimingute või muude finantstehingute kohta, siis märkida mõlema osas põhjused, miks peate meedet kriminaalmenetluse jaoks oluliseks:

- teave pangatoimingute kohta
 teave muude finantstehingute kohta

.....

Märkida asjakohane ajavahemik ja seonduvad kontod

.....

H5 OSA. Uurimistoimingud, mis eeldavad tõendite kogumist reaalajas, pidevalt ja teatava aja jooksul

Sellise uurimistoimingu taotlemisel märkida põhjused, miks peate taotletavat teavet kriminaalmenetluse jaoks oluliseks

.....

H6 OSA. Varjatud uurimine

Varjatud uurimise taotlemisel märkida põhjused, miks peate uurimistoimingu kriminaalmenetluse jaoks tõenäoliselt oluliseks

.....

H7 OSA. Elektroonilise side pealtkuulamine

1) Elektroonilise side pealtkuulamise taotlemisel märkida põhjused, miks peate meedet kriminaalmenetluse jaoks oluliseks

.....

2) Esitada järgmine teave:

a) pealtkuulitava isiku kindlakstegemiseks vajalik teave:

.....

b) pealtkuulamise soovitud kestus:

.....

c) tehnilised andmed (eelkõige seoses pealtkuulitava isiku kindlakstegemisega, näiteks mobiiltelefoni number, lauatelefoninumber, e-posti aadress, internetiühendus) Euroopa uurimismääruse täitmise tagamiseks:

.....

3) Märkida eelistus täitmise meetodi osas:

- vahetu edastamine
 salvestamine ja sellele järgnev edastamine

Märkida, kas vajate ka pealtkuulamisel saadud materjali transkriptsiooni, dekodeerimist või dekrüpteerimist (*):

.....

(*) NB! Transkriptsiooni, dekodeerimise ja dekrüpteerimise kulud kannab taotlev riik.

I OSA. Täitmiseks taotletavad formaalsused ja menetlused

1. Märkida ära ja täita vastavalt vajadusele

Määrust täitval asutusel või ametiisikul palutakse täita järgmised formaalsused ja menetlused:

.....

2. Märkida ära ja täita vastavalt vajadusele

Taotletakse, et taotleva riigi üks või mitu ametiisikut abistaksid täitjariigi pädevaid asutusi või ametiisikuid Euroopa uurimismääruse täitmisel.

Ametiisikute kontaktandmed:

.....

Suhtlemisel kasutatavad keeled:

.....

J OSA. Õiguskaitsevahendid

1. Märkida, kas Euroopa uurimismääruse koostamise vastu on õiguskaitsevahendit juba taotletud, ning, kui seda on tehtud, siis esitada täpsemad üksikasjad (õiguskaitsevahendi kirjeldus, sealhulgas vajalikud sammud ja tähtajad):

.....

2. Taotleva riigi asutus või ametiisik, kes võib anda täpsemat teavet õiguskaitsevahendite taotlemise kohta taotlevas riigis ning selle kohta, kas õigusabi ning suuline ja kirjalik tõlge on kättesaadavad:

Nimi:

Kontaktisik (vajaduse korral):

Aadress:

Tel nr: (riigi kood) (piirkonna/linna suunanumber):

Faksi nr: (riigi kood) (piirkonna/linna suunanumber):

E-post:

K OSA. Euroopa uurimismäärust taotleva asutuse või ametiisiku kontaktandmed

Märkida Euroopa uurimismäärust taotleva asutuse liik:

õigusasutus

(*) muu asutus, kes on taotleva riigi õiguse kohaselt pädev

(*) Täita ka L osa.

Asutuse või ametiisiku nimi:

.....

Esindaja/kontaktpunkti nimi:

.....

Toimiku number:

Aadress:

Tel nr: (riigi kood) (piirkonna/linna suunanumber):

Faksi nr: (riigi kood) (piirkonna/linna suunanumber):

E-post:

Keeled, milles on võimalik taotleva asutuse või ametiisikuga suhelda:

.....

Kui erineb eespool toodust, siis selle isiku (nende isikute) kontaktandmed, kellega võtta ühendust lisateabe saamiseks või tõendite edastamiseks vajalike praktiliste korralduste tegemiseks:

Nimi/ametnimetus/asutus:.....

Aadress:.....

E-post / kontakttelefoni nr:.....

Taotleva asutuse või ametiisiku ja/või tema esindaja allkiri, millega kinnitatakse Euroopa uurimismääruse sisu täpsust ja õigsust:

Nimi:

Ametikoht (ametnimetus/ametiaste):

Kuupäev:

Ametlik pitsar (olemasolu korral):

L OSA. Euroopa uurimismääruse kinnitanud õigusasutuse või ametiisiku kontaktandmed

Märkida käesoleva Euroopa uurimismääruse kinnitanud õigusasutuse liik või ametiisik:

- a) kohtunik või kohus
- b) eeluurimiskohtunik
- c) prokurör

Kinnitava asutuse või ametiisiku ametlik nimi:

.....

Esindaja nimi:

.....

Ametikoht (ametnimetus/ametiaste):

.....

Toimiku nr:

Aadress:

.....

Tel nr: (riigi kood) (piirkonna/linna suunanumber):

Faksi nr: (riigi kood) (piirkonna/linna suunanumber):

E-post:

Keeled, milles on võimalik kinnitava asutuse või ametiisikuga suhelda:

.....

Märkida, kas määrust täitva asutuse peamine kontaktpunkt peaks olema:

- taotlev asutus
- kinnitav asutus

Kinnitava asutuse või ametiisiku allkiri ja kontaktandmed

Nimi:

Ametikoht (ametnimetus/ametiaste):

Kuupäev:

Ametlik pitsar (olemasolu korral):

B LISA

EUROOPA UURIMISMÄÄRUSE KÄTTESAAMISE KINNITUS

Käesoleva vormi peab täitma allpool osutatud Euroopa uurimismääruse saanud täitjariigi asutus või ametiisik.

<p>(A) ASJAOMANE EUROOPA UURIMISMAARUS Euroopa uurimismäärust taotlev asutus või ametiisik:</p> <p>.....</p> <p>Toimiku viitenumber:</p> <p>Koostamise kuupäev:</p> <p>Kättesaamise kuupäev:</p>
<p>(B) EUROOPA UURIMISMAARUSE SAANUD ASUTUS VOI AMETIISIK (¹) Pädeva asutuse ametlik nimi:</p> <p>.....</p> <p>Esindaja nimi:</p> <p>.....</p> <p>Ametikoht (ametinimetus/ametiaste):</p> <p>.....</p> <p>Adress:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Tel nr: (riigi kood) (piirkonna/linna suunanumber):</p> <p>Faksi nr: (riigi kood) (piirkonna/linna suunanumber):</p> <p>E-post:</p> <p>Toimiku viitenumber:</p> <p>Keeled, milles on võimalik selle asutuse või ametiisikuga suhelda:</p> <p>.....</p>
<p>(C) (ASJAKOHASEL JUHUL) PADEV ASUTUS VOI AMETIISIK, KELLELE PUNKTIS B OSUTATUD ASUTUS VÕI AMETIISIK EUROOPA UURIMISMÄÄRUSE EDASTAB Asutuse ametlik nimi või ametiisiku nimi:</p> <p>.....</p> <p>Esindaja nimi:</p> <p>.....</p> <p>Ametikoht (ametinimetus/ametiaste):</p> <p>.....</p> <p>Adress:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Tel nr: (riigi kood) (piirkonna/linna suunanumber):</p> <p>Faksi nr: (riigi kood) (piirkonna/linna suunanumber):</p> <p>E-post:</p> <p>Edastamise kuupäev:</p> <p>Toimiku viitenumber:</p> <p>Suhtlemisel kasutatavad keeled:</p> <p>.....</p>

(¹) Selle osa täidab iga asutus või ametiisik, kellele Euroopa uurimismäärus saadeti. See kohustus on asutusel või ametiisikul, kes on pädev Euroopa uurimismäärust tunnustama ja täitma, ning asjakohasel juhul keskasutusel või asutusel, kes edastas Euroopa uurimismääruse pädevale asutusele või ametiisikule.

(D) MUU TEAVE, MIS VÕIB OLLA TAOTLEVALE ASUTUSELE VAJALIK:

.....
.....
.....

(E) ALLKIRI JA KUUPÄEV

Allkiri:

Kuupäev:.....

Ametlik pitser (olemasolu korral):

C LISA

TEATIS

Käesolevat vormi kasutatakse liikmesriigi teavitamiseks elektroonilise side pealtkuulamisest, mida tema territooriumil tehakse või on tehtud tema tehnilise abita. Käesolevaga teatan pealtkuulamisest (teavitatud liikmesriik).

(A) ⁽¹⁾ PÄDEV ASUTUS VÕI AMETIISIK

Pealtkuulamist korraldava liikmesriigi pädeva asutuse ametlik nimi või ametiisiku nimi:

.....

Esindaja nimi:

.....

Ametikoht (ametinimetus/ametiaste):

.....

Aadress:

.....

.....

Tel nr: (riigi kood) (piirkonna/linna suunanumber):

Faksi nr: (riigi kood) (piirkonna/linna suunanumber):

E-post:

Toimiku viitenumber:

Koostamise kuupäev:

Keeled, milles on võimalik selle asutuse või ametiisikuga suhelda:

.....

(B) PEALTKUULAMIST KÄSITLEV TEAVE

(I) Ülevaade olukorrast. Teavitamine toimub (märgistada):

enne pealtkuulamist

pealtkuulamise ajal

pärast pealtkuulamist

(II) Pealtkuulamise (eeldatav) kestus (taotlevale riigile teadaolevalt):

....., alates

(III) Pealkuulataav isik: (telefoninumber, IP-number või e-post)

.....

(IV) Asjaomased isikud

Esitada kogu teadaolev teave i) füüsilis(t)e või ii) juriidilis(t)e isiku(te) kohta, kelle suhtes toimingut kohaldatakse / võidakse kohaldada:

i) Füüsilis(t)e isiku(te) puhul

Nimi:

Eesnimi (-nimed):

Asjakohasel juhul muu nimi (muud nimed):

Asjakohasel juhul varjunimed:

Sugu:

Kodakondsus:

Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber:

⁽¹⁾ Siin nimetatud asutus või ametiisik on see, kellega tuleks taotleva riigiga edasisel suhtlemisel ühendust võtta.

Sünniaeg:

Sünnikoht:

Elukoht ja/või teadaolev aadress; kui aadress ei ole teada, siis märkida viimane teadaolev aadress:

Keel(ed), mida isik mõistab:

ii) Juriidilis(t)e isiku(te) puhul

Nimi:

Juriidilise isiku õiguslik vorm:

Asjakohasel juhul lühinimi, tavanimi või ärinimi:

Registreeritud asukoht:

Registreerimisnumber:

Juriidilise isiku aadress:

Juriidilise isiku esindaja nimi ja kontaktandmed:

(V) Pealtkuulamise eesmärgi käsitlev teave:

Esitada kogu teave, sealhulgas asja kirjeldus, süüteo (süütegude) koosseisu tunnused ning kohaldatav õigusnorm/seadustik, mida teatise saanud asutus või ametiisik vajab järgmise hindamiseks:

- kas pealtkuulamiseks antaks luba sarnases riigisiseses asjas ning kas saadud materjali võib kasutada kohtumenetluses;
- kui pealtkuulamine on juba läbi viidud, siis kas saadud materjali võib kasutada kohtumenetluses

NB! Kõik vastuväited pealtkuulamisele või pealtkuulamise käigus juba saadud materjali kasutamisele tuleb esitada hiljemalt 96 tunni möödumisel käesoleva teatise saamisest.

(C) ALLKIRI JA KUUPÄEV

Allkiri:

Kuupäev:

Ametlik pitsar (olemasolu korral):

D LISA

ARTIKLIS 11 OSUTATUD SÜÜTEO KATEGOORIAD

- kuritegelikus ühenduses osalemine,
 - terrorism,
 - inimkaubandus,
 - laste seksuaalne ärakasutamine ja lapsporno,
 - narkootiliste ja psühhotroopsete ainete salakaubavedu,
 - ebaseaduslik relvade, laskemoona ja lõhkeainetega kauplemine,
 - korruptsioon,
 - pettus, sealhulgas pettus, mis mõjutab Euroopa Liidu finantshuve 26. juuli 1995. aasta Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsiooni tähenduses,
 - kuritegelikul teel saadud tulu rahapesu,
 - rahavõltsimine, sealhulgas eurode võltsimine,
 - arvutikuriteod,
 - keskkonnakuriteod, sealhulgas ebaseaduslik kauplemine ohustatud looma- ja taimeliikide ning taimesortidega,
 - ebaseaduslikule riiki sisenemisele ja riigisviibimisele kaasaaitamine,
 - mõrv, raske kehavigastuse tekitamine,
 - ebaseaduslik kauplemine inimorganite ja -kudedega,
 - inimrööv, ebaseaduslik vabadusevõtmine ja pantvangi võtmine,
 - rassism ja ksenofoobia,
 - organiseeritud või relvastatud röövimine,
 - kultuuriväärtuste, sealhulgas antiik- ja kunstiesemete salakaubavedu,
 - kelmus,
 - väljapressimine,
 - toodete võltsimine ja piraatkoopiate valmistamine,
 - haldusdokumentide võltsimine ja nendega kauplemine,
 - maksevahendite võltsimine,
 - ebaseaduslik kauplemine hormoonpreparaatide ja muude kasvukiirendajatega,
 - tuumamaterjalide või radioaktiivsete ainete salakaubavedu,
 - varastatud sõidukitega kauplemine,
 - vägistamine,
 - süütamine,
 - Rahvusvahelise Kriminaalkohtu pädevusse kuuluvad kuriteod,
 - õhusõiduki või laeva kaaperdamine,
 - sabotaaž.
-

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) nr 441/2014,

30. aprill 2014,

millega muudetakse komisjoni määrust (EÜ) nr 29/2009, millega kehtestatakse andmevahetusteenuste nõuded ühtse Euroopa taeva jaoks

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrust (EÜ) nr 552/2004 Euroopa lennuliikluse juhtimisvõrgu koostalitlusvõime kohta (koostalitlusvõime määrus), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 3 lõiget 5,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrust (EÜ) nr 549/2004, millega sätestatakse raamistik ühtse Euroopa taeva loomiseks (raammäärus), ⁽²⁾ eriti selle artikli 8 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni määruses (EÜ) nr 29/2009 ⁽³⁾ on sätestatud õhk-maa-andmeside kakspunktkanali teenuste koordineeritud kasutuselevõtu suhtes kehtivad nõuded.
- (2) Määruse (EÜ) nr 29/2009 I lisa B osas on määratletud lennutasandist 285 kõrgemal asuv õhuruum, mille suhtes kõnealust määrust kohaldatakse alates 5. veebruarist 2015.
- (3) Horvaatia ühines Euroopa Liiduga 1. juulil 2013. Seepärast tuleks Horvaatia õhuruum nõuetekohaselt lisada õhuruumile, mille suhtes kohaldatakse määrust (EÜ) nr 29/2009.
- (4) Erinevalt määruse (EÜ) nr 29/2009 I lisa B osaga hõlmatud liikmesriikide suhtes kehtestatud kohaldamiskuupäevast, milleks on 5. veebruar 2015, tuleks Horvaatia suhtes kohaldada üheaastast üleminekuperioodi ja näha ette määruse (EÜ) nr 29/2009 kohaldamise edasilükkamine, et võimaldada käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvatel osalistel, näiteks käitajatel ja lennuliiklusteenuste (ATS-teenuste) osutajatel, teha ettevalmistusi uute eeskirjade kohaldamiseks.
- (5) Määrust (EÜ) nr 29/2009 tuleks seepärast vastavalt muuta.
- (6) Käesolevas määruses sätestatud meetmed on kooskõlas ühtse taeva komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 29/2009 I lisa B osas lisatakse rea „Warszawa FIR” järele uus rida „Zagreb FIR”.

⁽¹⁾ ELT L 96, 31.3.2004, lk 26.

⁽²⁾ ELT L 96, 31.3.2004, lk 1.

⁽³⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 29/2009, 16. jaanuar 2009, millega kehtestatakse andmevahetusteenuste nõuded ühtse Euroopa taeva jaoks (ELT L 13, 17.1.2009, lk 3).

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust kohaldatakse alates 5. veebruarist 2016.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 30. aprill 2014

Komisjoni nimel
president
José Manuel BARROSO

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) nr 442/2014,**30. aprill 2014,****millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1235/2008 seoses taotlustega teha kandeid mahepõllumajanduslike toodete impordi jaoks samaväärsena tunnustatud kolmandate riikide loetellu****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. juuni 2007. aasta määrust (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määruse (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 33 lõiget 2 ja artikli 38 punkti d,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni määruses (EÜ) nr 1235/2008 ⁽²⁾ on sätestatud üksikasjalikud eeskirjad, milles käsitletakse kolmandate riikide samaväärsena tunnustamist vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 33 lõikele 2.
- (2) 13. ja 14. mail 2013 peetud Euroopa Liidu põllumajandus- ja kalandusnõukogu 3237. istungi järeldustes kutsuti komisjoni üles parandama praegu kehtivaid mehhanisme, et soodustada mahepõllumajanduslike toodetega kauplemist rahvusvahelisel tasandil ning nõuda vastastikkuse ja läbipaistvuse põhimõtte järgimist kõikides kaubanduslepingutes.
- (3) Mahepõllumajandussektorit käsitleva õigusraamistiku käimasoleva läbivaatamise käigus on ilmnenu puudusi kolmandate riikide samaväärsena tunnustamise praeguses süsteemis. Euroopa Komisjoni ja kolmandate riikide vahel sõlmitud lepingutest enamikku on komisjon kohaldanud ühepoolset, mis ei ole soodustanud võrdsete võimaluste edendamist. Leiti, et kolmandate riikide samaväärsust tuleks tunnustada rahvusvaheliste lepingutega. Seepärast tuleks praegune süsteem, kus kolmandate riikide samaväärsust tunnustatakse samaväärsuslepingute alusel, asendada tasakaalustatud rahvusvaheliste lepingute süsteemiga, et edendada võrdseid võimalusi ning muuta süsteem läbipaistvamaks ja õiguskindlamaks.
- (4) Selleks et hõlbustada üleminekut uuele rahvusvahelistel lepingutel põhinevale tunnustamissüsteemile, on asjakohane kehtestada tähtpäev, millal tuleb esitada taotlused teha kanne määruse (EÜ) nr 1235/2008 artikliga 7 ette nähtud ja kõnealuse määruse III lisas esitatud loetellu. Pärast seda kuupäeva saadud taotlusi ei tohiks enam rahuldada.
- (5) Määrust (EÜ) nr 1235/2008 tuleks seepärast vastavalt muuta.
- (6) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas mahepõllumajandusliku tootmise regulatiivkomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 1235/2008 artikli 8 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Komisjon kaalub kolmanda riigi kandmist artiklis 7 sätestatud loetellu vastava taotluse saamisel asjaomase kolmanda riigi esindajalt, tingimusel et selline taotlus on esitatud enne 1. juulit 2014.”

⁽¹⁾ ELT L 189, 20.7.2007, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 1235/2008, 8. detsember 2008, millega sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad mahepõllumajanduslike toodete kolmandatest riikidest impordimise korra kohta (ELT L 334, 12.12.2008, lk 25).

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub seitsmendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 30. aprill 2014

Komisjoni nimel
president
José Manuel BARROSO

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) nr 443/2014,**30. aprill 2014,****millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 543/2011 tomatite, kurkide, lauaviinamarjade, aprikooside, kirsside (välja arvatud hapukirsid), virsikute (sealhulgas nektariinid) ja ploomide suhtes kohaldatavate täiendavate tollimaksude käivitusläve osas**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007, (¹) eriti selle artikli 183 punkti b,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni rakendusmäärusega (EL) nr 543/2011 (²) on nähtud ette nimetatud määruse XVIII lisas loetletud toodete impordi järelevalve. Asjaomane järelevalve peab toimuma komisjoni määruse (EMÜ) nr 2454/93 (³) artiklis 308d sätestatud eeskirjade kohaselt.
- (2) Mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay voorus sõlmitud põllumajanduslepingu (⁴) artikli 5 lõike 4 kohaldamiseks ning võttes arvesse viimaseid saadaolevaid andmeid 2011., 2012. ja 2013. aasta kohta tuleks alates 1. maist 2014 täiendavate tollimaksude kohaldamiseks muuta käivitusläävesid kurkide ja kirsside (välja arvatud hapukirsid) suhtes ning alates 1. juunist 2014 aprikooside, tomatite, ploomide, virsikute (sealhulgas nektariinid) ja lauaviinamarjade suhtes.
- (3) Seepärast tuleks rakendusmäärust (EL) nr 543/2011 vastavalt muuta. Loetavuse huvides tuleks kõnealuse määruse XVIII lisa täielikult asendada.
- (4) Selleks et kõnealust meetet saaks kohaldada võimalikult kiiresti pärast ajakohastatud andmete kättesaadavaks tegemist, peaks käesolev määrus jõustuma selle avaldamise päeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 XVIII lisas asendatakse tomatite, kurkide, lauaviinamarjade, aprikooside, kirsside (välja arvatud hapukirsid), virsikute (sealhulgas nektariinid) ja ploomide käivituslääved kõnealuse lisa vastavas veerus näidatud käivitusläävedega, nagu on sätestatud käesoleva määruse lisas.

*Artikkel 2*Käeolev määrus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 30. aprill 2014

*Komisjoni nimel**president*

José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.⁽²⁾ Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 543/2011, 7. juuni 2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga (ELT L 157, 15.6.2011, lk 1).⁽³⁾ Komisjoni määrus (EMÜ) nr 2454/93, 2. juuli 1993, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 253, 11.10.1993, lk 1).⁽⁴⁾ EÜT L 336, 23.12.1994, lk 22.

LISA

„XVIII LISA

TÄIENDAV IMPORDITOLLIMAKS: IV JAOTISE I PEATÜKI 2. JAGU

Olenemata kaupade kombineeritud nomenklatuuri klassifitseerimise eeskirjadest, on toote kirjelduse sõnastus vaid soovituslik. Käesoleva lisa kohaldamisel määratakse täiendavate tollimaksude rakendusala käesoleva määruse vastuvõtmise ajal kehtivate CN-koodide rakendusala alusel.

(tonnides)

Järjekorranumber	CN-kood	Kauba kirjeldus	Rakendusperiood	Käivituslävi
78.0015	0702 00 00	Tomatid	1. oktoober — 31. mai	445 127
78.0020			1. juuni — 30. september	27 287
78.0065	0707 00 05	Kurgid	1. mai — 31. oktoober	12 678
78.0075			1. november — 30. aprill	12 677
78.0085	0709 91 00	Artišokid	1. november — 30. juuni	12 663
78.0100	0709 93 10	Kabatšokid	1. jaanuar — 31. detsember	112 241
78.0110	0805 10 20	Apelsinid	1. detsember — 31. mai	252 542
78.0120	0805 20 10	Klementiinid	1. november — veebruari lõpp	82 192
78.0130	0805 20 30 0805 20 50 0805 20 70 0805 20 90	Mandariinid (k.a tangeriinid ja satsumad); vilkingid ja muud tsitrushübriidid	1. november — veebruari lõpp	81 570
78.0155	0805 50 10	Sidrunid	1. juuni — 31. detsember	310 090
78.0160			1. jaanuar — 31. mai	51 670
78.0170	0806 10 10	Lauaviinamarjad	21. juuli — 20. november	69 907
78.0175	0808 10 80	Õunad	1. jaanuar — 31. august	553 379
78.0180			1. september — 31. detsember	72 914
78.0220	0808 30 90	Pirnid	1. jaanuar — 30. aprill	183 233
78.0235			1. juuli — 31. detsember	25 489
78.0250	0809 10 00	Aprikoosid	1. juuni — 31. juuli	5 630
78.0265	0809 29 00	Kirsid, v.a hapukirsid	21. mai — 10. august	32 371
78.0270	0809 30	Virsikud, sh nektariinid	11. juuni — 30. september	3 146
78.0280	0809 40 05	Ploomid	11. juuni — 30. september	16 404"

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) nr 444/2014,**30. aprill 2014,****millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määrust (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus) ⁽¹⁾,võttes arvesse komisjoni 7. juuni 2011. aasta rakendusmäärust (EL) nr 543/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga, ⁽²⁾ eriti selle artikli 136 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Rakendusmääruses (EL) nr 543/2011 on sätestatud vastavalt mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay vooru tulemustele kriteeriumid, mille alusel kehtestab komisjon kolmandatest riikidest importimisel kõnealuse määruse XVI lisa A osas sätestatud toodete ja ajavahemike kohta kindlad impordiväärtused.
- (2) Iga turustuspäeva kindel impordiväärtus on arvatud rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikli 136 lõike 1 kohaselt, võttes arvesse päevaandmete erinevust. Seetõttu peaks käesolev määrus jõustuma selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Käesoleva määruse lisas määratakse kindlaks rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikliga 136 ette nähtud kindlad impordiväärtused.

*Artikkel 2*Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 30. aprill 2014

Komisjoni nimel
presidendi eest
põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektor
Jerzy PLEWA

⁽¹⁾ ELT L 299, 16.11.2007, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 157, 15.6.2011, lk 1.

LISA

Kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril

(eurot 100 kg kohta)

CN-kood	Kolmanda riigi kood ⁽¹⁾	Kindel impordiväärtus
0702 00 00	CL	173,8
	MA	38,6
	TN	89,9
	TR	97,3
	ZZ	99,9
0707 00 05	AL	41,5
	MA	35,6
	TR	132,1
0709 93 10	ZZ	69,7
	MA	70,8
	TR	93,5
	ZA	31,4
	ZZ	65,2
0805 10 20	EG	41,1
	IL	70,8
	MA	52,6
	TN	64,4
	TR	50,5
	ZZ	55,9
0805 50 10	MA	35,6
	TR	85,1
	ZZ	60,4
0808 10 80	AR	113,3
	BR	86,2
	CL	97,3
	CN	98,7
	MK	30,8
	NZ	140,7
	US	213,6
	ZA	118,9
	ZZ	112,4

⁽¹⁾ Riikide nomenklatuur on sätestatud komisjoni määruses (EÜ) nr 1833/2006 (ELT L 354, 14.12.2006, lk 19). Kood „ZZ” tähistab „muud päritolu”.

RAHVUSVAHELISTE LEPINGUTEGA LOODUD ORGANITE VASTU VÕETUD AKTID

Rahvusvahelise avaliku õiguse alusel on õiguslik toime ainult ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni originaaltekstidel. Käesoleva eeskirja staatust ja jõustumiskuupäeva tuleb kontrollida ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni staatust käsitleva dokumendi TRANS/WP.29/343 uusimast versioonist, mis on kättesaadav veebisaidil

<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocsts.html>.

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni (UNECE) eeskiri nr 57 — Mootorrataste ja mootorratastena käsitletavate sõidukite esilaternate tüübikinnituse ühtsed sätted

Sisaldab kogu kehtivat teksti kuni:

02-seeria muudatused — jõustumise kuupäev: 12. september 2001

SISUKORD

EESKIRI

1. Reguleerimisala
2. Mõisted
3. Esilaterna tüübikinnituse taotlemine
4. Märgistus
5. Tüübikinnitus
6. Üldnõuded
7. Erinõuded
8. Värvilisi hajutiklaase ja filtreid käsitlevad sätted
9. Üleminekusätted
10. Toodangu nõuetele vastavus
11. Karistused toodangu nõuetele mittevastavuse korral
12. Esilaterna tüübi muutmine ja tüübikinnituse laiendamine
13. Tootmise lõpetamine
14. Tüübikinnituskatsete eest vastutavate tehniliste teenistuste ja haldusasutuste nimed ja aadressid

LISAD

1. lisa — Teatis esilaternatüübi tüübikinnituse andmise, laiendamise, andmisest keeldumise, tühistamise või tootmise lõpetamise kohta kooskõlas eeskirjaga nr 57
2. lisa — Tüübikinnitusmärkide kujundus
3. lisa — Fotomeetrilised katsed
4. lisa — Töötavate esilaternate fotomeetriliste tööparameetrite püsivuse katsetamine
5. lisa — Toodangu vastavuse kontrollimise menetluse miinimumnõuded
6. lisa — Plastmaterjalist hajutiklaasidega laternatele esitatavad nõuded — hajutiklaasi või materjalinäidiste ja komplektsete laternate katsetamine
7. lisa — Proovivõtu miinimumnõuded kontrollijale

1. REGULEERIMISALA

Käesolevat eeskirja kohaldatakse hõõglampidega varustatud esilaternate suhtes, millel on klaasist või plastmaterjalist hajutiklaasid ⁽¹⁾ ning mis on ette nähtud paigaldamiseks mootorratastele ja mootorratastena käsitletavatele sõidukitele.
2. MÕISTED

Käesolevas eeskirjas kasutatakse järgmisi mõisteid:

 - 2.1. „hajutiklaas” — esilaterna või laternaüksuse välimine osa, mis kannab valgust läbi valgusava;
 - 2.2. „pinne” — toode või tooted, mis paigaldatakse ühe või mitme kihina hajutiklaasi välispinnale;
 - 2.3. eri „tüüpi” esilaternad — esilaternad, mis erinevad üksteisest järgmiste oluliste näitajate poolest:
 - 2.3.1. kaubanimi või kaubamärk;
 - 2.3.2. esilaterna märgistus punkti 4.1.4 kohaselt;
 - 2.3.3. optilise süsteemi omadused;
 - 2.3.4. niisuguste osade lisamine või kõrvaldamine, mis võivad seadmete töötamise ajal esineva valguse peegeldumise, murdumise, neeldumise ja/või moonutuste tõttu muuta optilist mõju. Muutus esilaternate tulede värvuses ilma muude omaduste muutumiseta ei kujuta endast muutust esilaterna tüübis. Seetõttu antakse sellistele esilaternatele sama tüübi kinnitusnumber;
 - 2.3.5. hajutiklaaside ja võimaliku pinde materjalid.
3. ESILATERNA TÜÜBIKINNITUSE TAOTLEMINE ⁽²⁾
 - 3.1. Tüübi kinnitustaotluse esitab kaubanimi või kaubamärgi omanik või tema nõuetekohaselt volitatud esindaja.
 - 3.2. Igale tüübi kinnitustaotlusele tuleb lisada:
 - 3.2.1. kolmes eksemplaris piisavalt üksikasjalikud joonised, mis võimaldavad kindlaks teha laterna tüübi ja millel on kujutatud esilaterna eestvaade koos hajutiklaasi rihvelmustriga (kui viimane on olemas) ning ristlõige; joonistel peab olema märgitud tüübi kinnitusmärgi asukoht;
 - 3.2.2. lühike tehniline kirjeldus, kus on esitatud eelkõige hõõglambi kategooria või kategooriad (vt käesoleva eeskirja 3. lisa punkti 6);
 - 3.2.3. värvitu hajutiklaasiga esilaternatüübi kaks näidist ⁽³⁾;
 - 3.2.4. hajutiklaaside valmistamiseks kasutatud plastmaterjali katsetamiseks:
 - 3.2.4.1. kolmteist hajutiklaasi;
 - 3.2.4.1.1. kõnealustest hajutiklaasidest kuus võib asendada kuue, vähemalt 60 × 80 mm suuruse materjalinäidisega, mille välispind on lame või kumer ning mille keskel on vähemalt 15 × 15 mm suurune sisuliselt lame ala (kumerusraadiusega vähemalt 300 mm);
 - 3.2.4.1.2. kõik need hajutiklaasid või materjalinäidised peavad olema valmistatud masstootmises kasutatavate meetoditega;
 - 3.2.4.2. peegeldi, millele saab hajutiklaasid tootja juhendi kohaselt kinnitada.
 - 3.3. Hajutiklaaside ja võimalike pinnete materjalide kohta peab olema lisatud nende materjalide ja pinnete omaduste katsearuanne, kui neid materjale on juba katsetatud.
 - 3.4. Pädev asutus teeb enne tüübi kinnituse andmist kindlaks, kas on kehtestatud rahuldav kord, millega tagatakse toodangu vastavuse tõhus kontroll.

⁽¹⁾ Käesolev eeskiri ei takista seda kohaldaval kokkuleppeosalisel keelata käesoleva eeskirja alusel tüübi kinnituse saanud plastist hajutiklaasiga varustatud esilaterna kombineerimist esilaterna mehaanilise puhastusseadmega (klaasipuhastitega).

⁽²⁾ Hõõglambi tüübi kinnituse taotlemine: vt eeskiri nr 37.

⁽³⁾ Kui esilaternat on kavas toota värvilise hajutiklaasiga, tuleb eraldi värvikatseteks esitada kaks värvilise hajutiklaasi näidist.

4. MÄRGISTUS

4.1. Tüübikinnituse saamiseks esitatud esilaternatel peavad olema järgmised selgelt loetavad ja kustutatavad märgised:

4.1.1. taotleja kaubanimi või -märk;

4.1.2. välispinnal ja/või hajutiklaasil märke esilaterna välise märgistuse kohta, mis peab olema nähtav, kui esilatern on sõidukile paigaldatud.

Kõikide käesoleva eeskirja nõuetele vastavate laternaüksuste puhul, mis on projekteeritud nii, et lähitule hõõglamp ei sütti samal ajal ühegi muu valgustusfunktsiooniga, millega see võib olla vastastikku ühendatud, märgitakse tüübikinnitusmärgil oleva lähitulelaterna tähise taha kaldjoon (/);

4.1.3. esilaterna tagaküljele peab olema märgitud lubatud hõõglambi kategooria S1 ja/või S2;

4.1.4. märgistus on esitatud alljärgnevas tabelis:

Esilaternate väline märgistus	Hõõglambi kategooria tähis
MB	S ₁
MB	S ₂
MB	S ₁ /S ₂

4.1.5. plastmaterjalist laternaklaasiga varustatud esilaternate puhul paigutatakse punktides 4.1.2 ja 4.1.4 ette nähtud tähise lähedale tähed „PL”.

4.2. Hajutiklaasil ja korpusel ⁽¹⁾ peavad lisaks olema piisava suurusega alad punktis 4 nimetatud tüübikinnitusmärgi ja lisatähiste jaoks; kõnealused alad peavad olema näidatud punktis 3.2.1 nimetatud joonistel.

5. TÜÜBIKINNITUS

5.1. Kui kõik punkti 3 kohaselt esitatud esilaternatüübi näidised vastavad käesoleva eeskirja nõuetele, antakse tüübikinnitus.

5.2. Iga kinnitatud tüübile antakse tüübikinnitusnumber. Selle esimesed kaks kohta (praegu 01, mis vastab 28. veebruaril 1989. aastal jõustunud muudatuste seeriale 01) näitavad muudatuste seeriat, mis hõlmab kõige hilisemaid tehnilisi näitajaid käsitlevaid muudatusi, mis on eeskirja tehtud tüübikinnituse andmise ajaks. Sama kokkuleppeosaline ei tohi anda sama numbrit teisele esilaternatüübile, välja arvatud tüübikinnituse laiendamise korral üksnes kiiritava valguse värvuse poolest erinevale esilaternale.

5.3. Teade esilaternatüübile käesoleva eeskirja kohase tüübikinnituse andmise, laiendamise või andmisest keeldumise kohta esitatakse käesolevat eeskirja rakendavatele 1958. aasta kokkuleppe osalistele käesoleva eeskirja 1. lisas esitatud näidisele vastavas vormis.

5.4. Igal seadmel, mis vastab käesoleva eeskirja kohaselt kinnitatud tüübile, peab olema punktis 4.2 osutatud aladel lisaks punktis 4.1 osutatud märgistusele ka:

5.4.1. rahvusvaheline tüübikinnitusmärk, ⁽²⁾ mis koosneb:

5.4.1.1. ringjoonega ümbritsetud E-tähest, millele järgneb tüübikinnituse andnud riigi tunnusnumber ⁽³⁾;

5.4.1.2. tüübikinnitusnumbrist.

⁽¹⁾ Peegeldit käsitatakse korpuseks. Kui hajutiklaasi ei saa esilaterna korpusest eraldada, piisab alast hajutiklaasist.

⁽²⁾ Kui eri tüüpi esilaternatel on identne hajutiklaas või identne peegeldi, võib hajutiklaasil ja peegeldil olla mitu seda tüüpi esilaternate tüübikinnitusmärki, tingimusel et konkreetsele tüübile antud tüübikinnitusnumbrit on võimalik üheselt kindlaks määrata.

⁽³⁾ 1958. aasta kokkuleppe osaliste tunnusnumbrid on esitatud sõidukite ehitust käsitleva konsolideeritud resolutsiooni (R.E.3) 3. lisas (dokument ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.2/Amend.1).

- 5.4.2. Igal juhul peavad katsemenetluse ajal vastavalt 4. lisa punktile 1.1.1.1 kasutatud asjakohane töörežiim ning vastavalt 4. lisa punktile 1.1.1.2 lubatud pinge/pinged olema kantud tüübikinnitustunnistustele ja teatele, mis saadetakse kokkuleppes olevatele ja käesolevat eeskirja kohaldavatele riikidele.

Vastavatel juhtudel märgistatakse seade järgmiselt:

Käesoleva eeskirja nõuetele vastavate üksuste puhul, mis on projekteeritud nii, et lähitule hõõglamp ei sütti samal ajal ühegi muu valgustusfunktsiooniga, millega see võib olla vastastikku ühendatud, märgitakse tüübikinnitusemärgil oleva lähitulemärgi taha kaldjoon (/).

- 5.5. Punktis 5.4 osutatud märgistus peab olema selgesti loetav ja kustutamatu.

- 5.6. Käesoleva eeskirja 2. lisas on esitatud tüübikinnitusemärgi kujunduse näidis.

6. ÜLDNÕUDED

- 6.1. Iga esilaternatüübi näidis peab vastama käesolevas punktis, punktis 7 ning vajaduse korral punktis 8 esitatud nõuetele.

- 6.2. Esilaternad tuleb projekteerida ja valmistada nii, et tavapärastes kasutustingimustes, sõltumata neile mõjuda võivast vibratsioonist, oleks kindlustatud nende nõuetekohane toimimine ja käesoleva eeskirjaga ette nähtud omaduste säilimine.

- 6.2.1. Esilaternate paigaldamisel tuleb kasutada seadet, mis võimaldab reguleerida sõiduki esilaternaid vastavalt kohaldatavatele eeskirjadele. Sellist seadet ei ole vaja osadele, mille puhul peegeldit ja hajutiklaasi ei saa teineteisest eraldada, tingimusel et selliste osade kasutamine piirdub sõidukitega, mille puhul saab esilaternaid reguleerida teistmoodi.

Kui kaugtuld kiirgav esilatern ja lähituld kiirgav esilatern, mis mõlemad on varustatud eraldi lambiga, on ühtseks seadmeks kokku ühendatud, peab reguleerimisseade võimaldama iga optilist süsteemi eraldi nõuetekohaselt reguleerida.

- 6.2.2. Nimetatud nõudeid ei kohaldata siiski püsivalt kokkuehitatud peegelditega esilaternakoostude suhtes. Seda tüüpi koostude suhtes kohaldatakse käesoleva eeskirja punkti 7.3 nõudeid. Kui kaugtule valgusvihu moodustamiseks kasutatakse rohkem kui ühte valgusallikat, kasutatakse maksimaalse valgustiheduse (E_{max}) määramiseks kombineeritud funktsioone.

- 6.3. Osad, mille abil hõõglamp on kinnitatud peegeldi külge, peavad olema valmistatud nii, et hõõglambi saab ka pimedas asetada ainult õigesse asendisse.

- 6.4. Veendumaks, et fotomeetrilised tööparameetrid ei muutu kasutamisel ülemääraselt, tehakse lisakatsed vastavalt 4. lisa nõuetele.

- 6.5. Kui esilaterna klaas on plastmaterjalist, tehakse katseid vastavalt 6. lisa nõuetele.

7. ERINÕUDED

- 7.1. Hajutiklaasi õige paigutus optikasüsteemi suhtes peab olema ühemõtteliselt märgistatud ja hajutiklaas ei tohi töötamise ajal pöörduda.

- 7.2. Esilaternate valgustiheduse mõõtmiseks kasutatakse käesoleva eeskirja 3. lisas kirjeldatud mõõtekraani ja standardset hõõglampi sileda ja värvitu lambipirniga S_1 - ja/või S_2 -kategooriast vastavalt eeskirjale nr 37.

Standardset hõõglampi kohandatakse etalonvalgusvooga vastavalt nimetatud lampidele ette nähtud väärtustele.

- 7.3. Lähitule varju piir peab olema piisavalt terav, et selle abil oleks võimalik praktiliselt saavutada rahuldav suunatus. Varju piir peab olema võimalikult sirge ja horisontaalne vähemalt 5° ulatuses kummalgi pool v-v sirgjoont (vt 3. lisa).

3. lisa kohaselt suunatud esilaternad peavad vastama nimetatud lisas sätestatud nõuetele.

- 7.4. Valguslaigul ei tohi olla nähtavust halvendavaid kõrvalekaldeid külgsuunas.
- 7.5. Punktis 7.2 nimetatud ekraani valgustustihedust mõõdetakse fotoretseptori abil, mille tegelik tajupind asub 65 mm küljepikkusega ruudu sees.

8. VÄRVILISI HAJUTIKLAASE JA FILTREID KÄSITLEVAD SÄTTED

- 8.1. Tüübikinnitust võib anda esilaternatele, mis kiirgavad värvitu lambiga kas värvitut või valikkollast valgust. Rahvusvahelise Valgustuskomisjoni (CIE) värvuskoordinaatidena väljendatud asjaomased kolorimeetrilised näitajad on kollaste hajutiklaaside või filtrite puhul järgmised.

Valikkollane filter (ekraan või hajutiklaas)

Piir punase suunas	$y \geq 0,138 + 0,58 x$
Piir rohelse suunas	$y \leq 1,29 x - 0,1$
Piir valge suunas	$y \geq -x + 0,966$
Piir spektrivärvi suunas	$y \leq -x + 0,992,$

mida võib väljendada ka järgmiselt:

dominantlainepikkus	575 – 585 nm
puhtusetegur	0,90 – 0,98
Valguslääbivus peab olema $\geq 0,78$	

Valguslääbivus määratakse kindlaks valgusallika abil, mille värvustemperatuur on 2 856 K. (Vastavalt Rahvusvahelise Valgustuskomisjoni (CIE) valgusliigile A.)

- 8.2. Filter peab olema esilaterna osa ning olema kinnitatud esilaterna külge nii, et kasutaja ei saaks seda kogemata ega tavaliste tööriistadega tahtlikult eemaldada.
- 8.3. Märkus värvuse kohta

Et käesoleva eeskirja alusel antakse tüübikinnitust vastavalt punktile 8.1 kas värvitut või valikkollast valgust kiirgavale esilaternatüübile, ei takista selle kokkuleppe artikkel 3, millele käesolev eeskiri on lisatud, kokkuleppeosalistel keelustada nende registreeritud sõidukitel värvitut või valikkollast valgust kiirgavate esilaternate kasutamist.

9. ÜLEMINEKUSÄTTED

- 9.1. Kuus kuud pärast eeskirja nr 113 ametlikku jõustumiskuupäeva lõpetavad käesolevat eeskirja kohaldavad kokkuleppeosalised käesoleva eeskirja kohaste Euroopa Majanduskomisjoni (ECE) tüübikinnituste andmise.
- 9.2. Käesolevat eeskirja kohaldavad kokkuleppeosalised ei saa keelduda tüübikinnituste laienduste andmisest, kui esilaterna tüüp vastab käesoleva eeskirja 01-seeria muudatustega täiendatud versiooni nõuetele.
- 9.3. Käesoleva eeskirja kohased MB-tüübikinnitused, mis on antud enne eeskirja nr 113 jõustumiskuupäeva, ja kõik nende tüübikinnituste laiendused, kaasa arvatud need, mis on antud käesoleva eeskirja varasema muudatuste-seeria kohaselt, kehtivad tähtajatult.
- 9.4. Käesolevat eeskirja kohaldavad kokkuleppeosalised jätkavad esilaternatele tüübikinnituste andmist käesoleva eeskirja alusel, tingimusel et need esilaternad on ette nähtud kasutuses olevatele sõidukitele asendusseadmena paigaldamiseks.
- 9.5. Alates eeskirja nr 113 ametlikust jõustumiskuupäevast ei tohi ükski käesolevat eeskirja kohaldav kokkuleppeosaline keelata uuele sõidukitüübile sellise esilaterna paigaldamist, mis on saanud tüübikinnituse eeskirja nr 113 alusel.
- 9.6. Käesolevat eeskirja kohaldavad kokkuleppeosalised lubavad jätkuvalt paigaldada sõidukitüübile või sõidukile esilaternaid, mis on saanud tüübikinnituse käesoleva eeskirja kohaselt.
- 9.7. Käesolevat eeskirja kohaldavad kokkuleppeosalised lubavad jätkuvalt kasutuses olevale sõidukile paigaldada või sellisel sõidukil kasutada esilaternat, mis on saanud tüübikinnituse käesoleva eeskirja kohaselt, mida on muudetud eelmise muudatuste-seeriaga, tingimusel et esilatern on ette nähtud asendusseadmena paigaldamiseks.

10. TOODANGU NÕUETELE VASTAVUS
- 10.1. Käesoleva eeskirja alusel tüübikinnituse saanud esilaternad peavad olema valmistatud nii, et need vastavad kinnitatud tüübile, täites punkti 7 nõuded.
- 10.2. Punkti 10.1 nõuete täitmise kontrollimiseks tehakse asjakohane toodangu kontroll.
- 10.3. Tüübikinnituse omanik peab eelkõige:
- 10.3.1. tagama toodete kvaliteedi tulemusliku kontrollimise menetluste olemasolu;
- 10.3.2. pääsema juurde seadmetele, mis on vajalikud kinnitatud tüübile vastavuse kontrollimiseks;
- 10.3.3. tagama katsetulemuste registreerimise ning nendega seotud dokumentide kättesaadavuse ajavahemikus, mis määratakse kindlaks kooskõlas haldusteenistusega;
- 10.3.4. analüüsima igat liiki katsete tulemusi, et kontrollida tootenäitajaid ning tagada nende püsivus, võttes arvesse tööstustoodangu puhul lubatud kõikumisi;
- 10.3.5. tagama, et iga tootetüübi puhul tehakse vähemalt käesoleva eeskirja 5. lisas ette nähtud katsed;
- 10.3.6. tagama, et kui on võetud näidiseid, millel ilmneb asjaomasele katsetüübile mittevastavust, valitakse uued näidised ja korratakse katset. Tuleb teha kõik võimalik, et taastada asjaomase toodangu vastavus tüübikinnitusele.
- 10.4. Tüübikinnituse andnud pädev asutus võib igal ajal kontrollida igas tootmisüksuses kohaldatavaid nõuetele vastavuse kontrollimise meetodeid.
- 10.4.1. Igal kontrollimisel tuleb kontrollijale esitada katsetulemused ja toodangu ülevaatus tulemused.
- 10.4.2. Kontrollija võib pisteliselt valida näidiseid katsetamiseks tootja laboris. Näidiste väikseima arvu kindlaksmääramisel võib arvesse võtta tootja tehtud kontrollide tulemusi.
- 10.4.3. Kui kvaliteet osutub ebarahuldavaks või kui on vaja kontrollida punkti 10.4.2 alusel tehtud katsete kehtivust, valib kontrollija 7. lisa kriteeriumidest lähtudes näidised, mis saadetakse tüübikinnituskatseid teinud tehnilisele teenistusele.
- 10.4.4. Pädev asutus võib teha kõiki käesoleva eeskirjaga ette nähtud katseid. Katsed tehakse juhuslikult valitud näidistega, kahjustamata sellega tootja tarnekohustusi, ning kooskõlas 7. lisas sätestatud kriteeriumidega.
- 10.4.5. Pädeva asutuse eesmärk on teha kontrolli kord kahe aasta tagant. Kontrolli tehakse aga pädeva asutuse äranägemisel ja sõltuvalt sellest, kuivõrd pädev asutus usaldab toodangu nõuetele vastavuse tõhusa kontrolli tagamiseks võetud meetmeid. Ebarahuldavate tulemuste korral tagab pädev asutus, et võetakse kõik vajalikud meetmed toodangu vastavuse võimalikult kiireks taastamiseks.
- 10.5. Ilmsete defektidega esilaternaid ei võeta arvesse.
11. KARISTUSED TOODANGU NÕUETELE MITTEVASTAVUSE KORRAL
- 11.1. Esilaternatüübile käesoleva eeskirja kohaselt antud tüübikinnituse võib tühistada, kui nõuded ei ole täidetud või kui tüübikinnitusemärgi kandev esilatern ei vasta kinnitatud tüübile.
- 11.2. Kui käesolevat eeskirja kohaldav kokkuleppeosaline tühistab tüübikinnituse, mille ta on eelnevalt andnud, teatab ta sellest kohe teistele käesolevat eeskirja kohaldavatele kokkuleppeosalistele, kasutades selleks käesoleva eeskirja 1. lisas esitatud näidisele vastavat teatisevormi.
12. ESILATERNA TÜÜBI MUUTMINE JA TÜÜBIKINNITUSE LAIENDAMINE
- 12.1. Igast esilaterna tüübi muudatusest teatatakse esilaterna tüübikinnituse väljastanud haldusasutusele. Sellisel juhul võib asutus:

- 12.1.1. võtta seisukohta, et tõenäoliselt ei avalda tehtud muudatused märgatavat ebasoovitavat mõju ning et esilatern vastab igal juhul endiselt nõuetele, või
- 12.1.2. nõuda katsete eest vastutavalt tehniliselt teenistuselt uut katsearuannet.
- 12.2. Tüübikinnituse kinnitamisest või sellest keeldumisest teatatakse käesolevat eeskirja kohaldavatele kokkuleppeosalistele punktis 5.3 kindlaks määratud korras, täpsustades tehtud muudatused.
- 12.3. Tüübikinnituse laienduse andnud pädev asutus määrab kõnealusele laiendusele seerianumbri ja teavitab sellest käesolevat eeskirja kohaldavaid 1958. aasta kokkuleppe osalisi, kasutades selleks käesoleva eeskirja 1. lisas esitatud näidisele vastavat teatisevormi.

13. TOOTMISE LÕPETAMINE

Kui tüübikinnituse omanik lõpetab käesoleva eeskirja kohaselt tüübikinnituse saanud esilaternatüübi tootmise, teatab ta sellest tüübikinnituse andnud asutusele. Pärast asjaomase teatise saamist teatab kõnealune asutus sellest kohe teistele käesolevat eeskirja kohaldavatele 1958. aasta kokkuleppe osalistele, kasutades selleks käesoleva eeskirja 1. lisas esitatud näidisele vastavat teatisevormi.

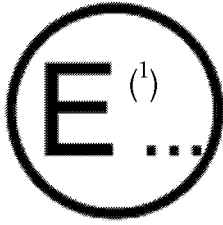
14. TÜÜBIKINNITUSKATSETE EEST VASTUTAVATE TEHNILISTE TEENISTUSTE JA HALDUSASUTUSTE NIMED JA AADRESSID

Käesolevat eeskirja kohaldavad 1958. aasta kokkuleppe osalised edastavad ÜRO sekretariaadile tüübikinnituskatsete tegemise eest vastutavate tehniliste teenistuste nimed ja aadressid ning nende haldusasutuste nimetused ja aadressid, kes väljastavad tüübikinnitusi ja kellele tuleb saata teistes riikides välja antud tõendid tüübikinnituse andmise, laiendamise, andmisest keeldumise või tühistamise kohta.

1. LISA

TEATIS

(suurim formaat: A4 (210 x 297 mm))

Välja andnud: ametiasutuse nimi

.....

.....

.....

esilaternatüübi ⁽²⁾: tüübikinnituse andmise
tüübikinnituse laiendamise
tüübikinnituse andmisest keeldumise
tüübikinnituse tühistamise
tootmise lõpetamise

kohta kooskõlas eeskirjaga nr 57.

Tüübikinnitus nr Laiendus nr

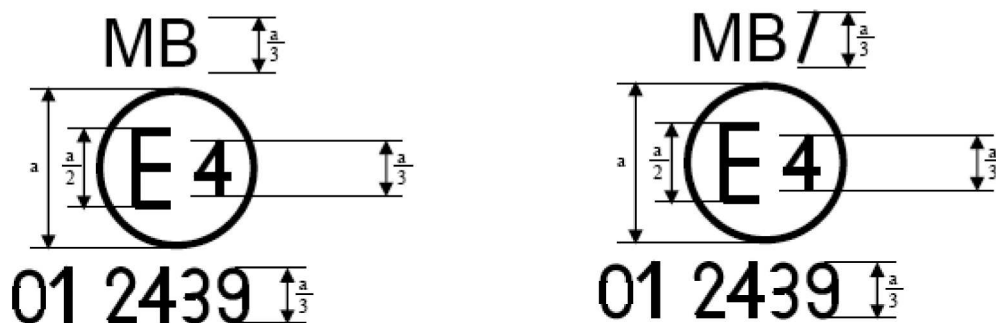
1. Esilaterna kaubanimi või kaubamärk:
2. Esilaternatüübile tootja poolt antud nimetus:
3. Tootja nimi ja aadress:
4. Vajaduse korral tootja esindaja nimi ja aadress:
5. Tüübikinnituse saamiseks esitamise kuupäev:
6. Tüübikinnituskatsete eest vastutav tehniline teenistus:
7. Kõnealuse teenistuse väljastatud aruande kuupäev:
8. Kõnealuse teenistuse väljastatud aruande number:
9. Lühikirjeldus:
 - Asjakohases märgistuses nimetatud kategooria: MB, MB/, MB PL, MB/PL ⁽²⁾
 - Hõõglambi kategooria: S₁, S₂, S₁/S₂ ⁽²⁾,
kiiratava valguse värvus: valge/valikkollane ⁽²⁾
10. Tüübikinnitusmärgi asukoht:
11. Laienduse põhjus(ed) (vajaduse korral):
12. Tüübikinnitus antud / andmata jäetud / laiendatud / tühistatud ⁽²⁾
13. Koht:
14. Kuupäev:
15. Allkiri:
16. Käesolevale teatisele on lisatud loetelu tüübikinnituse andnud haldusasutuses hoitavatest dokumentidest, mis väljastatakse taotluse korral.

⁽¹⁾ Tüübikinnituse andnud, seda laiendanud, selle andmisest keeldunud või selle tühistanud riigi tunnusnumber (vt käesoleva eeskirja sätteid tüübikinnituse kohta).

⁽²⁾ Mittevajalik maha tõmmata.

2. LISA

TÜÜBIKINNITUSMÄRKIDE KUJUNDUS

$a = 12 \text{ mm min.}$

Eespool kujutatud tüüvikinnitusmärgiga esilatern on saanud tüüvikinnituse Madalmaades (E4) ja kannab tüüvikinnitusnumbrit 012439. Tüüvikinnitusnumber näitab, et tüüvikinnitus on antud kooskõlas käesoleva eeskirjaga, mida on muudetud 01-seeria muudatustega.

Märkus: tüüvikinnitusnumber märgitakse ringi lähedale E-tähest kõrgemale, madalamale, vasakule või paremale. Tüüvikinnitusnumbri numbrid peavad olema E-tähe suhtes samal pool ja tähega samas suunas. Rooma numbrite kasutamisest tüüvikinnitusnumbrites tuleks hoiduda, et vältida segiajamist muude sümbolitega.

Eeskirja nr 57 nõuetele vastava esilaterna tunnuskood. Esilatern on konstrueeritud nii, et lähitule hõõgniiti

on võimalik sisse lülitada

ei lülitata sisse

ühel ajal kaugtulega ja/või mõne teise vastastikku ühendatud valgustusfunktsiooniga.

Eespool kujutatud tüüvikinnitusmärgiga esilatern on varustatud plastmaterjalist hajutiklaasiga, mis on saanud tüüvikinnituse Madalmaades (E4) ja kannab tüüvikinnitusnumbrit 01 2440. Tüüvikinnitusnumber näitab, et tüüvikinnitus on antud kooskõlas käesoleva eeskirja nõuetega, mida on täiendatud 01-seeria muudatustega.

Esilatern on konstrueeritud nii, et lähitule hõõgniiti on võimalik sisse lülitada ühel ajal kaugtulega ja/või mõne teise vastastikku ühendatud valgustusfunktsiooniga.

3. LISA

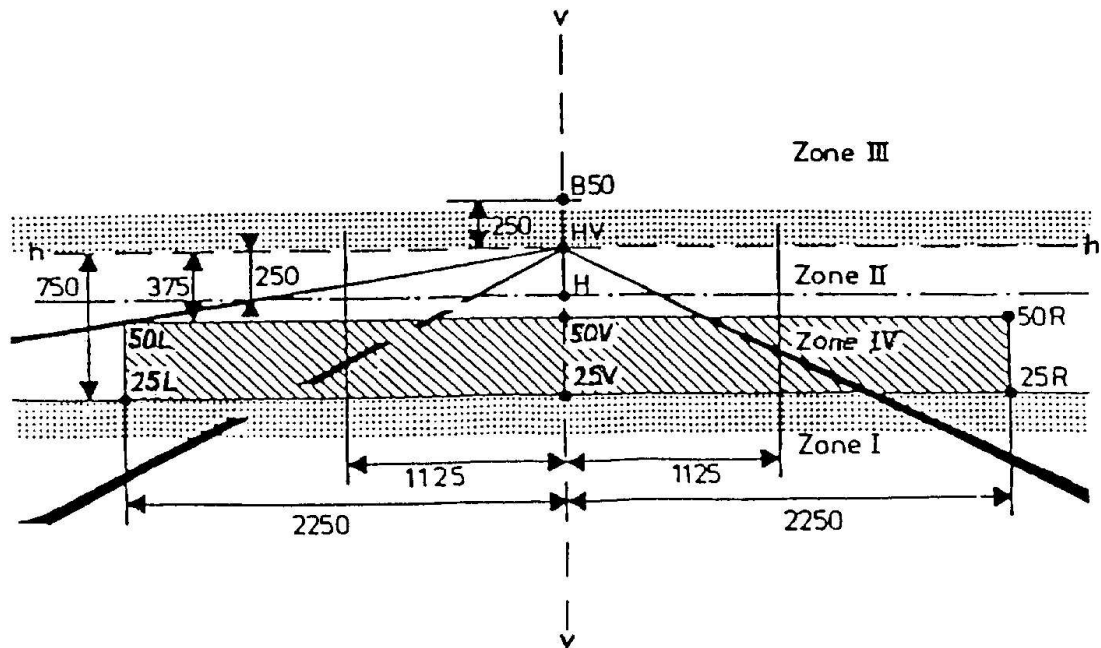
FOTOMETRILISED KATSED

1. Mõõtmiste sooritamiseks paigutatakse mõõtekraan vähemalt 10 meetri kaugusele esilatena ette, sirgjoon h-h peab olema horisontaalne. Mõõtmiste sooritamiseks paigutatakse fotoretseptor 25 meetri kaugusele esilatena ette, lambi hõõgniiti punktiga HV ühendava sirgjoone suhtes risti.
2. Külgsuunas tuleb esilatern suunata nii, et kaugtule valgusvihu keskjoon paikneb vertikaaljoonel v-v.
3. Vertikaalsuunas tuleb esilatern suunata nii, et lähitule varju piir paikneb 250 mm allpool sirgjoont h-h.
4. Kui esilatern on suunatud punktide 2 ja 3 kohaselt vastavalt kaugtule nõuetele, peab see vastama allpool nimetatud tingimustele:
 - 4.1. kaugtule valgusvihu keskjoon ei tohi paikneda rohkem kui 0,6° ülal- või allpool sirgjoont h-h;
 - 4.2. kaugtule valgustustihedus saavutab oma maksimumväärtuse E_{max} valgusvihu keskel ja väheneb külgsuunas;
 - 4.3. kaugtule valgusvihu maksimaalne valgustustihedus (E_{max}) peab olema vähemalt 32 luksit;
 - 4.3.1. MB-kategooria esilaternal 32 luksit;
 - 4.4. kaugtulega saavutatav valgustustihedus peab vastama järgmistele nõuetele:
 - 4.4.1. sirgjoonte h-h ja v-v lõikumispunkt HV peab asuma samavalgustustihedusjoonel, millele vastab valgustustihedus 90 protsenti maksimaalsest valgustustihedusest;
 - 4.4.2. alates punktist HV ei tohi kaugtule valgustustihedus horisontaalsihis olla alla 12 luksit kuni kauguseni keskjoonest 1,125 m ega alla 3 luksit kuni kauguseni 2,25 m;
 - 4.5. lähitule valgustustihedus peab vastama järgmistele nõuetele:

Mõõtmispunkt	MB-kategooria esilatern
mis tahes punkt sirgjoonel h-h ja sellest kõrgemal	$\leq 0,7$ lx
mis tahes punkt sirgjoonel 50L-50R, välja arvatud 50 V (*)	$\geq 1,5$ lx
punkt 50 V	≥ 3 lx
mis tahes punkt sirgjoonel 25L-25R	≥ 3 lx
mis tahes punkt IV alas	$\geq 1,5$ lx

(*) Valgustugevus $\frac{50R}{50V}$ = vähemalt 0,25.

5. MÕÕTE- JA SUUNAMISEKRAAN
(mõõtmed on millimeetrites 25 m kauguse kohta)

6. Kasutatakse eeskirja nr 37 kohaseid S₁- või S₂-kategooria hõõglampe.

4. LISA

TÖÖTAVATE ESILATERNATE FOTOMEETRILISTE TÖÖPARAMEETRITE PÜSIVUSE KATSETAMINE

KOMPLEKTSETE ESILATERNATE KATSETAMINE

Pärast fotomeetriliste näitajate mõõtmist käesoleva eeskirja ettekirjutuste kohaselt kaugtule puhul väärtusele E_{\max} vastavas punktis ning lähitule puhul punktides HV, 50 R, 50 L ja B 50 kontrollitakse töötava komplektse esilaterna fotomeetriliste tööparameetrite püsivust. Komplektse esilaterna all mõeldakse laternakoostu koos seda ümbritsevate korpuse osade ja lampidega, mis võivad mõjutada selle soojust hajutavaid omadusi.

1. FOTOMEETRILISTE TÖÖPARAMEETRITE PÜSIVUSE KATSE

Katsed tehakse kuivas ja tuulevaiksuses kohas õhutemperatuuril $23\text{ °C} \pm 5\text{ °C}$ ning komplektsed esilaternad asetatakse alusele viisil, mis vastab esilaternate õigele paigutusele sõidukil.

1.1. Puhas esilatern

Esilaternal lastakse töötada 12 tundi, nagu on kirjeldatud punktis 1.1.1, ning seda kontrollitakse vastavalt punktile 1.1.2.

1.1.1. Katsemenetlus

Esilaternal lastakse töötada ettenähtud aja vältel järgmisel viisil:

- 1.1.1.1. a) kui tüübikinnitus antakse ainult ühele valgustusfunktsioonile (lähi- või kaugtulele), lülitatakse vastav hõõgniit ettenähtud ajaks sisse ⁽¹⁾;
- b) vastastikku ühendatud kaugtulelaterna ja lähitulelaterna puhul (kahe hõõgniidiga lamp või kaks hõõglampi):

kui taotleja deklaratsiooni kohaselt lülitatakse esilaterna kasutamisel korraga sisse vaid üks hõõgniit, ⁽²⁾ tehakse katse vastavalt sellele tingimusele ning igal määratud funktsioonil lastakse töötada punktis 1.1 nimetatud ajavahemikust poole võrra lühema ajavahemiku vältel;

kõigil ülejäänud juhtudel rakendatakse esilaterna suhtes sätestatud ajavahemiku vältel järgmist tsükli:

 - 15 minutiks lülitatakse sisse lähitule hõõgniit;
 - 5 minutiks lülitatakse sisse kõik hõõgniidi;
- c) grupeeritud valgustusfunktsioonide korral lülitatakse kõik need funktsioonid samaaegselt sisse üksikfunktsioonide kohta punktis a määratletud ajavahemikuks, võttes arvesse ka punktis b osutatud vastastikku ühendatud valgustusfunktsioonide kasutamist, vastavalt tootja juhistele.

1.1.1.2. Katsepinge

Pinget tuleb reguleerida nii, et rakendatav võimsus moodustaks 90 % eeskirjas nr 37 S-kategooria hõõglampidele ette nähtud maksimumvõimsusest.

Rakendatav võimsus peab kõikidel juhtudel olema kooskõlas 12 V nimipingega hõõglambi vastava väärtusega, välja arvatud juhul, kui tüübikinnituse taotleja kinnitab, et esilaternat võib kasutada teistsugusel pingel.

1.1.2. Katsetulemused

1.1.2.1. Visuaalne kontroll

Kui esilaterna temperatuur on ühtlustunud ümbritseva keskkonna temperatuuriga, puhastatakse esilaterna hajutiklaas ja väline hajutiklaas (kui see on olemas) puhta niiske puuvillase lapiga. Seejärel tuleb seda visuaalselt kontrollida: esilaterna hajutiklaasil ega välisel hajutiklaasil (kui see on olemas) ei tohi olla ühtki nähtavat moonutust, deformatsiooni, mõra ega värvimuutust.

⁽¹⁾ Kui katsetatav esilatern on grupeeritud ja/või vastastikku ühendatud signaallaternatega, peavad viimased olema sisse lülitatud kogu katse vältel.

⁽²⁾ Kui esilaterna vilgutamisel peaks põlema korraga mitu hõõgniiti, ei käsitata seda hõõgniitide normaalse samaaegse kasutusena.

1.1.2.2. Fotomeetriline katse

Käesoleva eeskirja nõuete kohaselt tuleb fotomeetrilisi väärtusi kontrollida järgmistes punktides:

lähitule puhul:

50 R, 50 L, B 50 HV

kaugtule puhul:

punkt E_{\max}

Esilaterna aluse võimaliku kuumusdeformatsiooni arvessevõtmiseks võib teha teise suunamise (varju piiri asukoha muutumist käsitletakse käesoleva lisa punktis 2).

Lubatav erinevus fotomeetriliste näitajate ja enne katset mõõdetud väärtuste vahel on 10 %, mis sisaldab ka fotomeetriliste mõõtmiste lubatud viga.

1.2. Määratud esilatern

Pärast esilaterna katsetamist punkti 1.1 kohaselt tuleb lasta sel pärast punktis 1.2.1 ette nähtud viisil ettevalmistamist töötada ühe tunni vältel punktis 1.1.1 kirjeldatud viisil ning seejärel kontrollida seda punktis 1.1.2 ette nähtud viisil.

1.2.1. Esilaterna ettevalmistamine

1.2.1.1. Katsesegu

1.2.1.1.1. Esilaterna puhul, mille välimine hajutiklaas on klaasist,

peab esilaternalle kantav vee ja saasteaine segu koosnema:

9 massiosast kvartslüvast osakese suurusega 0–100 µm,

1 massiosast taimsest söetolmust (pöök) osakese suurusega 0–100 µm,

0,2 massiosast NaCMC-st ⁽³⁾ ja

sobivast kogusest destilleeritud veest elektrijuhtivusega ≤ 1 mS/m.

Segu ei tohi olla vanem kui 14 päeva.

1.2.1.1.2. Esilaterna puhul, mille välimine hajutiklaas on plastist,

peab esilaternalle kantav vee ja saasteaine segu koosnema:

9 massiosast kvartslüvast osakese suurusega 0–100 µm,

1 massiosast taimsest söetolmust (pöök) osakese suurusega 0–100 µm,

0,2 massiosast NaCMC-st,

13 massiosast destilleeritud veest elektrijuhtivusega ≤ 1 mS/m ning

2 ± 1 (massi)osast pindaktiivsest ainest ⁽⁴⁾.

Segu ei tohi olla vanem kui 14 päeva.

1.2.1.2. Katsesegu kandmine esilaternalle

Katsesegu kantakse ühtlaselt tervele esilaterna valgust kiirgavale pinnale ja lastakse sel kuivada. Menetlust korratakse seni, kuni valgustustiheduse väärtus on langenud 15–20 %-ni käesolevas lisa kirjeldatud tingimustes mõõdetud väärtustest igas järgmises punktis:

kaug- või lähitulelaterna puhul kaugtule fotomeetrilise jaotuse väärtusele E_{\max} vastav punkt;

ainult kaugtulelaterna puhul kaugtule fotomeetrilise jaotuse väärtusele E_{\max} vastav punkt;

ainult lähitulelaterna puhul punktid B 50 ja 50 V ⁽⁵⁾.

⁽³⁾ NaCMC on karboksümetüülselluloosi (mida tavaliselt tähistatakse lühendiga CMC) naatriumsool. Segus kasutatava NaCMC asendusaste (DS) peab olema 0,6–0,7 ja viskoossus 200–300 cP 2 %-lise lahuse korral temperatuuril 20 °C.

⁽⁴⁾ Koguse lubatud hälve tuleneb vajadusest saavutada määrumine, mis valgub õigesti laiali kogu plastist hajutiklaasil.

⁽⁵⁾ Punkt 50 V asub 375 mm punktist HV allpool vertikaaljoonel v-v, kui ekraan on 25 m kaugusel.

1.2.1.3. Mõõteseadmed

Mõõteseadmed peavad olema samaväärsed esilaterna tüübikinnituskatsetel kasutatutega. Fotomeetrilises katses kasutatakse standardhõõglampi (võrdlushõõglampi).

2. KATSE SOOJUSE MÕJUL TOIMUVA VARJU PIIRI VERTIKAALSE NIHKUMISE MÄÄRAMISEKS

Selle katse käigus kontrollitakse, kas varju piiri vertikaalne nihkumine soojuse mõjul ei ületa töötava eesmise lähitulelaterna puhul ettenähtud väärtust.

Esilaternaga, mida katsetati vastavalt punktile 1, tehakse katse nii, nagu on kirjeldatud punktis 2.1, eemaldamata esilaternat katseseadmelt ja muutmata selle asendit katseseadme suhtes.

2.1. Katse

Katse tehakse kuivas ja tuulevaikses kohas, õhutemperatuuril $23\text{ °C} \pm 5\text{ °C}$.

Esilaternas, milles kasutatakse masstoodanguna valmistatud ning vähemalt ühe tunni vältel vanandatud hõõglampi, lülitatakse lähituli sisse, esilaternat seejuures katseseadmest eemaldamata ja laterna asendit katseseadme suhtes muutmata. (Käesolevaks katseks reguleeritakse pinget niisuguseks, nagu on ette nähtud punktiga 1.1.1.2.) Varju piiri horisontaalse osa asendit (punkte 50 L ja 50 R läbivate vertikaaljoonte vahel) kontrollitakse vastavalt 3 minutit (r_3) ja 60 minutit (r_{60}) pärast sisselülitamist.

Eespool kirjeldatud varju piiri nihkumist mõõdetakse mis tahes meetodil, mis tagab piisava täpsuse ja korratavad tulemused.

2.2. Katsetulemused

2.2.1. Milliradiaanides väljendatud tulemused loetakse lähitulelaterna puhul vastuvõetavaks, kui esilaterna kohta registreeritud absoluutväärtus $\Delta r_I = (r_3 - r_{60})$ ei ole suurem kui 1,0 mrad ($\Delta r_I \leq 1,0\text{ mrad}$).

2.2.2. Kui aga eespool osutatud väärtus ületab 1,0 mrad, kuid ei ületa 1,5 mrad ($1,0\text{ mrad} < \Delta r_I \leq 1,5\text{ mrad}$), tehakse punktis 2.1 kirjeldatud viisil uus katse teise esilaternaga, mille puhul on eelnevalt kolm korda järjest rakendatud allpool kirjeldatud tsükli, et stabiliseerida laterna mehaanilised osad alusel asendis, mis kujutab esilaterna korrektset paigutust sõidukil:

lähitulelaternal lastakse töötada ühe tunni vältel (pinge tuleb reguleerida punktis 1.1.1.2 ettenähtud viisil).

Latern lülitatakse üheks tunniks välja.

Esilaterna tüüp loetakse vastuvõetavaks, kui esimese näidise puhul mõõdetud absoluutväärtuse Δr_I ja teise näidise puhul mõõdetud absoluutväärtuse Δr_{II} aritmeetiline keskmine ei ületa 1,0 mrad:

$$\left(\frac{\Delta r_I + \Delta r_{II}}{2}\right) \leq 1,0\text{ mrad}$$

5. LISA

TOODANGU VASTAVUSE KONTROLLIMISE MENETLUSE MIINIMUMNÕUDED

1. ÜLDOSA
 - 1.1. Vastavusnõudeid peetakse käesoleva eeskirja nõuete kohaselt mehaanilisest ja geomeetrisest seisukohast täidekuks, kui erinevused ei ületa vältimatuid tootmishälbeid.
 - 1.2. Fotomeetriseliste tööparameetrite osas ei vaidlustata masstoodanguna valmistatavate esilaternate nõuetele vastavust juhul, kui mis tahes juhuslikult katsetamiseks valitud ja standardse hõõglambiga varustatud esilaterna fotomeetriseliste tööparameetrite mõõtmisel:
 - 1.2.1. ükski mõõdetud väärtus ei erine käesoleva eeskirjaga ette nähtud väärtustest enam kui 20 %. III alas paikneval väärtusel võib ebasoodsas suunas esineda järgmine maksimaalne kõrvalekalle:
0,3 luksi ehk 20 %
0,45 luksi ehk 30 %
 - 1.2.2. ja kui kaugtule puhul, kus HV asub samavalgustustihedusjoone $0,75 E_{\max}$ piires, kehtib igas käesoleva eeskirja 3. lisa punktides 4.3 ja 4.4 nimetatud mõõtepunktis maksimaalsete fotomeetriseliste väärtuste suhtes tolerants ± 20 % ja minimaalsete väärtuste suhtes tolerants -20 %.
 - 1.2.3. Kui eespool kirjeldatud katsete tulemused ei vasta nõuetele, korratakse esilaterna katseid teise standardse hõõglambiga.
 - 1.3. Varju piiri vertikaalasendi kuumusest tingitud muutumise kontrollimiseks kohaldatakse järgmist menetlust:

ühte esilaternanäidist katsetatakse vastavalt 4. lisa punktis 2.1 kirjeldatud menetlusele pärast seda, kui näidisele on kolm korda järjest rakendatud 4. lisa punktis 2.2.2 kirjeldatud tsüklit.

Esilatern loetakse nõuetele vastavaks, kui Δr ei ületa 1,5 mrad.

Kui nimetatud väärtus on suurem kui 1,5 mrad, kuid ei ületa 2,0 mrad, katsetatakse teist esilaternat ning seejärel ei tohi mõlema näidise puhul registreeritud absoluutväärtuste keskmine ületada 1,5 mrad.
 - 1.4. Kui tegemist on esilaternaga, milles kasutatakse A-standardile vastava värvustemperatuuriga hõõglampi, peavad värvuskoordinaadid vastama nõuetele.

Kui värvitu hõõglambiga varustatud esilatern kiirgab valikkollast valgust, peavad selle fotomeetriselised tööparameetrid vastama käesoleva eeskirjaga ette nähtud väärtustele, mida on korrutatud koefitsiendiga 0,84.
2. TOOTJAPOOLESELE VASTAVUSKONTROLLILE ESITATAVAD MIINIMUMNÕUDED

Tüübikinnitusmärgi omanik peab piisavalt sageli tegema iga esilaternatüübiga vähemalt järgmised katsed. Katsed peavad vastama käesoleva eeskirja sätetele.

Kui mõni näidis ei vasta asjaomase katsetüübi nõuetele, tuleb võtta uued näidised ja katsetada neid. Tootja peab võtma meetmeid, et tagada toodangu vastavus nõuetele.
 - 2.1. Katsete laad

Käesoleva eeskirja nõuetele vastavuse katsed tehakse fotomeetriseliste omaduste ning varju piiri vertikaalasendi kuumusest tingitud muutumise kontrollimiseks.
 - 2.2. Katsemeetodid
 - 2.2.1. Katsed tehakse üldiselt käesolevas eeskirjas kirjeldatud meetodite järgi.
 - 2.2.2. Tootja tehtaval nõuetele vastavuse katsetel võib tüübikinnituskatsete eest vastutava pädeva asutuse nõusolekul kasutada samaväärseid meetodeid. Tootjal on kohustus tõendada, et kasutatavad meetodid on käesolevas eeskirjas sätestatud meetoditega samaväärsed.

2.2.3. Punktide 2.2.1 ja 2.2.2 kohaldamine nõuab katseseadmete regulaarset kalibreerimist ja nende mõõteandmete vastavusse viimist pädeva asutuse tehtud mõõtmiste tulemustega.

2.2.4. Kõikidel juhtudel, kuid eriti haldusasutuste tehtaval kontrollimisel ja proovivõtmisel, tuleb võrdlusmeetoditena kasutada käesolevas eeskirjas sätestatud meetodeid.

2.3. Proovivõtt

Esilatarnate näidised valitakse ühtliku partii hulgast juhuslikkuse põhimõttel. Ühtlik partii tähendab tootja tootmismeetodite kohaselt määratletud sama tüüpi esilatarnate rühma.

Hindamine hõlmab tavaliselt ühe tehase seeriatoodangut. Tootja võib siiski koguda sama tüübi kohta andmeid eri tehastest, kui need tehased töötavad sama kvaliteedisüsteemi ja -juhtimise alusel.

2.4. Mõõdetud ja registreeritud fotomeetrilised parameetrid

Esilatarna näidisel tehakse fotomeetrilised mõõtmised käesolevas eeskirjas ette nähtud punktides, tulemid võetakse kaugtule puhul väärtusele E_{\max} vastavast punktist ja punktist HV ⁽¹⁾ ning lähitule puhul punktidest HV, 50 R ja 50 L (vt joonis 3. lisas).

2.5. Nõuetele vastavuse kriteeriumid

Tootja peab katsetulemused statistiliselt töötlema ning määrama koos pädeva asutusega kindlaks oma toodete nõuetele vastavust reguleerivad kriteeriumid nii, et on täidetud käesoleva eeskirja punktis 10.1 sätestatud toodete vastavushindamise nõuded.

Toodete nõuetele vastavuse kriteeriumid peavad olema niisugused, et 7. lisas kirjeldatud juhusliku kontrollnäidise (esimese võetud näidise) puhul on kontrolli läbimise minimaalne tõenäosus 0,95 (95 % usaldatavusega).

⁽¹⁾ Kui kaugtuli on vastastikku ühendatud lähitulega, on HV kaugtule puhul sama mõõtmispunkt kui lähitule puhul.

6. LISA

PLASTMATERJALIST HAJUTIKLAASIDEGA LATERNATELE ESITATAVAD NÕUDED — HAJUTIKLAASI VÕI MATERJALI-NÄIDISTE JA KOMPLEKTSETE LATERNATE KATSETAMINE

1. ÜLDNÕUDED

- 1.1. Vastavalt käesoleva eeskirja punktile 3.2.4 katsetamiseks antud näidised peavad vastama käesoleva lisa punktides 2.1–2.5 esitatud nõuetele.
- 1.2. Käesoleva määruse punkti 3.2.3 kohaselt katsetatavate plastist hajutiklaasidega komplektsete esilaternate kaks näidist peavad hajutiklaasi materjali suhtes vastama punkti 2.6 nõuetele.
- 1.3. Plastmaterjalist hajutiklaaside näidistega või materjalinäidistega koos peegeldiga, millele on ette nähtud paigaldada hajutiklaas (kui peegeldi on kasutusel), tehakse tüübikinnitusks katsed käesoleva lisa 1. liite tabelis A esitatud kronoloogilises järjekorras.
- 1.4. Kui aga tootja suudab tõendada, et toode on juba läbinud punktidega 2.1–2.5 ette nähtud katsed või mõne muu eeskirja kohased samaväärsed katsed, ei ole nimetatud katseid vaja korrata; kohustuslikud on ainult 1. liite tabelis B ette nähtud katsed.

2. KATSED

2.1. Vastupidavus temperatuurimuutustele

2.1.1. Katsed

Kolme uut näidist (hajutiklaasi) katsetatakse temperatuuri ja suhtelise õhuniiskuse muutumise viie tsükli vältel vastavalt järgmisele programmile:

3 tundi temperatuuril $40\text{ °C} \pm 2\text{ °C}$ ja suhtelisel õhuniiskusel 85–95 %;

1 tund temperatuuril $23\text{ °C} \pm 5\text{ °C}$ ja suhtelisel õhuniiskusel 60–75 %;

15 tundi temperatuuril $-30\text{ °C} \pm 2\text{ °C}$;

1 tund temperatuuril $23\text{ °C} \pm 5\text{ °C}$ ja suhtelisel õhuniiskusel 60–75 %;

3 tundi temperatuuril $80\text{ °C} \pm 2\text{ °C}$;

1 tund temperatuuril $23\text{ °C} \pm 5\text{ °C}$ ja suhtelisel õhuniiskusel 60–75 %;

enne seda katset tuleb näidiseid hoida vähemalt neli tundi temperatuuril $23\text{ °C} \pm 5\text{ °C}$ ja suhtelisel õhuniiskusel 60–75 %.

Märkus : näidiste ühetunnine temperatuuril $23\text{ °C} \pm 5\text{ °C}$ hoidmine peab sisaldama termilise šoki ärahoidmiseks vajalikku ühelt temperatuurilt teisele ülemineku etappi.

2.1.2. Fotomeetrilised mõõtmised

2.1.2.1. Meetod

Enne ja pärast katset tehakse näidiste fotomeetrilised mõõtmised.

Mõõtmised tehakse standardlaternaga järgmistes punktides:

lähitulelaterna või kaug- ja lähitulelaterna kaugtule puhul punktides B 50 ja 50 V;

kaugtulelaterna või kaug- ja lähitulelaterna kaugtule puhul väärtusele E_{\max} vastavas punktis.

2.1.2.2. Tulemused

Igal näidisel enne ja pärast katset mõõdetud fotomeetriliste väärtuste erinevus ei tohi ületada 10 %, mille hulka kuulub fotomeetrilise mõõtmise lubatud hälve.

2.2. Vastupidavus atmosfäärimõjudele ja keemilistele mõjuritele

2.2.1. Vastupidavus atmosfäärimõjudele

Kolme uuele näidisele (hajutiklaasile või materjalinäidisele) suunatakse valguskiirus allikast, mille spektraaljaotus on samasugune kui mustal kehal temperatuurivahemikus 5 500 — 6 000 K. Kiirusallika ja näidiste vahele asetatakse sobivad filtrid, et minimeerida alla 295 nm ja üle 2 500 nm lainepikkusega valguskiirgust.

Näidistele suunatakse valguskiirgus kiiritustihedusega $1\,200\text{ W/m}^2 \pm 200\text{ W/m}^2$, kuni saadav valguskiirguse koguenergiaühikus on $4\,500\text{ MJ/m}^2 \pm 200\text{ MJ/m}^2$. Katseseadises näidistega samale tasandile paigutatud mustal paneelil mõõdetud temperatuur peab olema $50\text{ °C} \pm 5\text{ °C}$. Ühtlase valguskiirguse tagamiseks peavad näidised pöörlema ümber kiirgusallika kiirusega 1–5 p/min.

Näidistele piserdatakse destilleeritud vett juhtivusega alla 1 mS/m temperatuuril $23\text{ °C} \pm 5\text{ °C}$, vastavalt järgmisele tsüklile:

Pihustamine:

5 minutit;

Kuivatamine:

25 minutit.

2.2.2. Vastupidavus keemilistele mõjuritele

Pärast käesoleva lisa punktis 2.2.1 kirjeldatud katset ja käesoleva lisa punktis 2.2.3.1 kirjeldatud mõõtmisi töödeldakse kolme nimetatud näidise välispinda punktis 2.2.2.2 kirjeldatud viisil käesoleva lisa punktis 2.2.2.1 määratletud seguga.

2.2.2.1. Katsesegu

Katsesegu sisaldab (mahuprotsentides) 61,5 % n-heptaani, 12,5 % tolueni, 7,5 % etüültetrakloriidi, 12,5 % triklooretüleeni ja 6 % ksüleeni.

2.2.2.2. Katsesegu pealekandmine

(ISO 105 kohast) puuvillast lappi niisutatakse, kuni see on punktis 2.2.2.1 kirjeldatud segust märg, ning hiljemalt 10 sekundi pärast asetatakse see näidise välispinnale ja hoitakse seda seal 10 minutit survega 50 N/cm^2 , mis vastab $14 \times 14\text{ mm}$ suurusel katsepinnal jõule 100 N.

Selle kümneminutilise ajavahemiku vältel niisutatakse lappi seguga uuesti, nii et kasutatav vedelik oleks koostiselt jätkuvalt identne ettenähtud katseseguga.

Pealekandmise ajal on pragude tekkimise ärahoidmiseks lubatud näidisele rakendatavat survet kompenseerida.

2.2.2.3. Puhastamine

Pärast katsesegu pealekandmist kuivatatakse näidiseid välisõhus ning pestakse seejärel punktis 2.3 kirjeldatud seguga. (Vastupidavus puhastusainetele) $23\text{ °C} \pm 5\text{ °C}$.

Seejärel tuleb näidiseid temperatuuril $23\text{ °C} \pm 5\text{ °C}$ hoolikalt loputada destilleeritud veega, mis ei sisalda üle 0,2 protsendi lisandeid, ja pühkida seejärel pehme lapiga.

2.2.3. Tulemused

2.2.3.1. Pärast atmosfäärimõjudele vastupidavuse katset ei tohi näidiste välispinnas olla pragusid, kriimustusi, mõrasid ega deformatsioone ja valgusläbivuse muutumise keskmine väärtus

$\Delta t = \frac{T_2 - T_3}{T_2}$, mida on mõõdetud kolmel näidisel käesoleva lisa 2. liites kirjeldatud menetluse kohaselt, ei tohi ületada 0,020 ($\Delta t_m < 0,020$).

2.2.3.2. Pärast keemilistele mõjuritele vastupidavuse katset ei tohi näidistel olla keemiliste ainete jälgi, mis võivad põhjustada muutusi valguse hajumises, mille keskmine hälve

$\Delta d = \frac{T_5 - T_4}{T_2}$, mida on mõõdetud kolmel näidisel käesoleva lisa 2. liites kirjeldatud menetluse kohaselt, ei tohi ületada 0,020 ($\Delta d_m \leq 0,020$).

2.3. Vastupidavus puhastusainetele ja süsivesinikele

2.3.1. Vastupidavus puhastusainetele

Kolme näidise (hajutikliasi või materjalinäidise) välispinda kuumutatakse temperatuurini $50\text{ °C} \pm 5\text{ °C}$ ja kastetakse seejärel viieks minutiks segusse, mille temperatuur on $23\text{ °C} \pm 5\text{ °C}$ ning mis koosneb 99 osast destilleeritud veest maksimaalse lisandite sisaldusega 0,02 % ja ühest osast alküülarüülsulfoaadist.

Katse lõpul kuivatatakse näidiseid temperatuuril $50\text{ °C} \pm 5\text{ °C}$. Näidiste pind puhastatakse niiske lapiga.

2.3.2. Vastupidavus süsivesinikele

Kolme näidise välispinda hõõrutakse seejärel ühe minuti vältel kergelt puuvillase lapiga, mida on immutatud 70 % n-heptaanist ja 30 % toluenist (mahuprotsentides) koosnevas segus, ning kuivatatakse seejärel välisõhus.

2.3.3. Tulemused

Pärast kahe nimetatud katse tegemist ei tohi valgusläbivuse muutumise keskmine väärtus

$\Delta t = \frac{T_2 - T_3}{T_2}$, mida on mõõdetud kolmel näidisel käesoleva lisa 2. liites kirjeldatud menetluse kohaselt, ületada 0,010 ($\Delta t_m < 0,010$).

2.4. Vastupidavus mehaanilisele kulumisele

2.4.1. Mehaanilise kulumise katse

Välispinda katsetatakse käesoleva lisa 3. liites kirjeldatud meetodil, millega saavutatakse pinna ühtlane mehaaniline kulumine.

2.4.2. Tulemused

Pärast nimetatud katset mõõdetakse muutusi:

valgusläbivuses: $\Delta t = \frac{T_2 - T_3}{T_2}$,

ja valguse hajumises $\Delta d = \frac{T_5 - T_4}{T_2}$,

vastavalt käesoleva lisa 2. liites kirjeldatud menetlusele punktis 3.2.4.1.1 määratud alas. Kolme näidise keskmine väärtus peab vastama järgmistele tingimustele:

$\Delta t_m < 0,100$;

$\Delta d_m < 0,050$.

2.5. Pinnete olemasolu korral: pinnete nakkekatse

2.5.1. Näidise ettevalmistamine

Hajutiklaasi pindesse lõigatakse žiletitera või nõelaga 20 mm × 20 mm suurune ruudustik ruutude suurusega umbes 2 mm × 2 mm. Terale või nõelale avaldatav surve peab olema piisav vähemalt pinde läbilõikamiseks.

2.5.2. Katse kirjeldus

Kasutada tuleks kleeplinti nakkejõuga 2 N laiuse cm kohta ± 20 %, mida mõõdetakse käesoleva lisa 4. liites kindlaks määratud standardtingimustes. Nimetatud kleeplint, mille laius peab olema vähemalt 25 mm, surutakse vähemalt viieks minutiks vastu punktis 2.5.1 kirjeldatud viisil ettevalmistatud pinda.

Seejärel koormatakse kleeplindi otsa nii, et katsetatava pinna nakkejõule rakendub vastava pinna suhtes risti mõjuv vastujõud. Selles faasis tõmmatakse kleeplint pinnalt ära ühtlase kiirusega 1,5 m/s ± 0,2 m/s.

2.5.3. Tulemused

Ruudustikuga kaetud alas ei tohi esineda märgatavaid kahjustusi. Ruutude lõikepunktides või lõigete servades on kahjustused lubatud juhul, kui kahjustatud ala ei ületa 15 % ruudustikuga kaetud pindalast.

2.6. Plastist hajutiklaasiga komplektse laterna katsetamine

2.6.1. Hajutiklaasi pinna vastupidavus mehaanilisele kulumisele

2.6.1.1. Katsed

Laternanäidise nr 1 hajutiklaasiga tehakse punktis 2.4.1 kirjeldatud katse.

2.6.1.2. Tulemused

Pärast katset ei tohi laternal tehtud käesoleva eeskirja kohaste fotomeetriliste mõõtmiste tulemused ületada punktile B 50 ette nähtud maksimaalseid väärtusi enam kui 30 % võrra ega olla väiksemad punktile 50 V ette nähtud minimaalsest väärtusest enam kui 10 % võrra.

2.6.2. Pinnete olemasolu korral: pinnete nakkekatsed

Laternanäidise nr 2 hajutiklaasiga tehakse punktis 2.5 kirjeldatud katsed.

3. TOODANGU NÕUETELE VASTAVUSE KONTROLLIMINE

3.1. Hajutiklaaside valmistamiseks kasutatavate materjalide osas peetakse seeriasse kuuluvaid laternaid käesoleva eeskirja nõuetele vastavaks, kui

3.1.1. pärast keemilistele ainetele, puhastusainetele ja süsivesinikele vastupidavuse katseid ei esine näidiste välispinnal palja silmaga märgatavaid pragusid, lõhesid ega deformatsioone (vt punktid 2.2.2, 2.3.1 ja 2.3.2);

3.1.2. pärast punktis 2.6.1.1 kirjeldatud katset jäävad punktis 2.6.1.2 nimetatud mõõtepunktide fotomeetrilised väärtused käesoleva eeskirjaga toodangu nõuetele vastavuse suhtes kehtestatud piiridesse.

3.2. Kui katsetulemused ei vasta nõuetele, korratakse katseid juhuslikkuse põhimõttel valitud teise esilaternanäidisega.

—

1. liide

TÜÜBIKINNITUSKATSETE KRONOLOOGILINE JÄRJEKORD

A. Plastmaterjalide katsetamine (hajutiklaasid või materjalinäidised, mis on esitatud vastavalt käesoleva eeskirja punktile 3.2.4)

Katsed	Näidised	Hajutiklaasid või materjalinäidised						Hajutiklaasid						
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.1.	Kindlad fotomeetrilised mõõtmised (punkt 2.1.2)										X	X	X	
1.1.1.	Temperatuurimuutus (punkt 2.1.1)										X	X	X	
1.1.2.	Fotomeetria (punkt 2.1.2)										X	X	X	
1.2.1.	Valgusläbivuse mõõtmine	X	X	X	X	X	X	X	X					
1.2.2.	Valguse hajumise mõõtmine	X	X	X				X	X	X				
1.3.	Atmosfäärimõjurid (punkt 2.2.1)	X	X	X										
1.3.1.	Valgusläbivuse mõõtmine	X	X	X										
1.4.	Keemilised mõjurid (punkt 2.2.2)	X	X	X										
1.4.1.	Valguse hajumise mõõtmine	X	X	X										
1.5.	Puhastusained (punkt 2.3.1)				X	X	X							
1.6.	Süivesinikud (punkt 2.3.2)				X	X	X							
1.6.1.	Valgusläbivuse mõõtmine				X	X	X							
1.7.	Kulumine (punkt 2.4.1)							X	X	X				
1.7.1.	Valgusläbivuse mõõtmine							X	X	X				
1.7.2.	Valguse hajumise mõõtmine							X	X	X				
1.8.	Nake (punkt 2.5)													X

B. Komplektsete laternate katsetamine (katsetamiseks esitatud vastavalt käesoleva eeskirja punktile 3.2.3)

Katsed	Komplektne latern	
	Näidis nr	
	1	2
2.1. Kulumine (punkt 2.6.1.1)	X	
2.2. Fotomeetria (punkt 2.6.1.2)	X	
2.3. Nake (punkt 2.6.2)		X

2. liide

VALGUSE HAJUMISE JA VALGUSLÄBIVUSE MÕÖTMISE MEETOD

1. MÕÖTESEADMED (vt joonis)

Kollimaatori K valgusvihku poolhajuvusega $\beta/2 = 17,4 \times 10^{-4}$ rd piiratakse diafragma D_T , mille ava on 6 mm ja mille vastu asetatakse näidise alus.

Konvergentne akromaatiline hajutiklaas L_2 , mida on korrigeeritud sfäärilise moonutuse suhtes, ühendab diafragma D_T fotomeetri anduriga R; hajutiklaasi L_2 diameeter peab olema selline, et see ei varjaks näidise hajutatavat valguskoonust, mille ülemine poolnurk on $\beta/2 = 14^\circ$.

Hajutiklaasi L_2 kujutise fokaaltasandisse asetatakse ringdiafragma D_D nurkadega $\alpha/2 = 1^\circ$ ja $\alpha_{\max}/2 = 12^\circ$.

Diafragma läbipaistmatu keskmine osa on vajalik valgusallikast otse saabuva valguse varjamiseks. Diafragma keskmist osa peab olema võimalik valgusvihust niimoodi eemaldada, et seda saab täpselt esialgsesse asendisse tagasi panna.

Vahekaugus $L_2 D_T$ ja hajutiklaasi L_2 fookuskaugus F_2 (¹⁾ valitakse nii, et kujutis D_T katab täielikult fotomeetri anduri R.

Kui esialgselt langevat valgust väljendatakse tuhandetes ühikutes, peab iga lugemi absoluutne täpsus olema väiksem kui üks ühik.

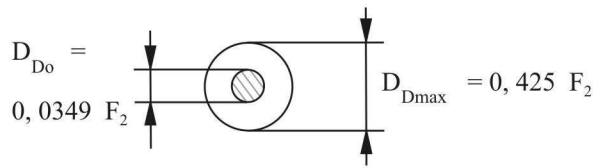
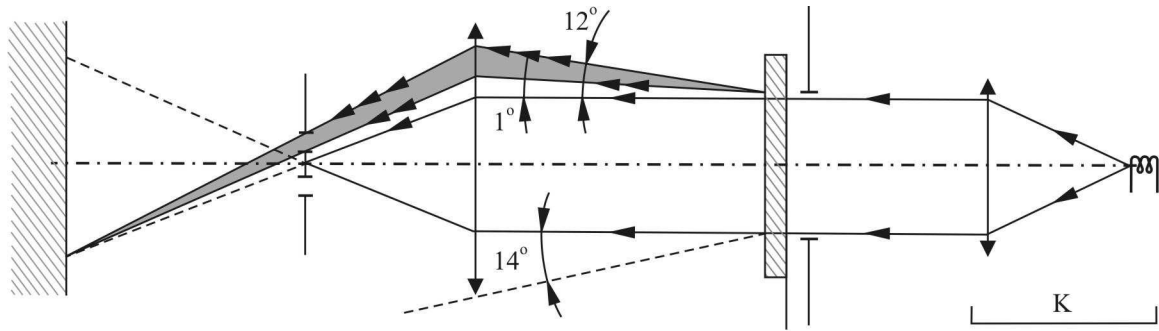
2. MÕÖTMISED

Tehakse järgmised mõõtmised:

Lugem	Näidisega	D_D keskosaga	Mõõdetav valgusvoog
T_1	ei	ei	Langev valgusvoog esimese lugemi korral
T_2	jah (enne katset)	ei	Uue materjali poolt läbilastav valgusvoog 24 °C alal
T_3	jah (pärast katset)	ei	Katsetatud materjali poolt läbilastav valgusvoog 24 °C alal
T_4	jah (enne katset)	jah	Uue materjali poolt hajutatud valgusvoog
T_5	jah (pärast katset)	jah	Katsetatud materjali poolt hajutatud valgusvoog

(¹) Hajutiklaasi L_2 fookuskauguseks soovitatakse võtta ligikaudu 80 mm.

Joonis 1

3. liide

PIHUSTUSKATSE MEETOD

1. KATSESEADE

1.1. Pihustuspüstol

Kasutatav pihustuspüstol peab olema varustatud 1,3 mm läbimõõduga düüsiga, mis võimaldab vedeliku voolukiirust $0,24 \pm 0,02$ l/min töörihul 6,0 baari – 0, + 0,5 baari.

Nimetatud kasutustingimustes moodustuva lehvikukujulise joa läbimõõt kulutataval pinnal peab düüsist 380 mm \pm 10 mm kaugusel olema 170 mm \pm 50 mm.

1.2. Katsesegu

Katsesegu koostis peab olema järgmine:

kvartsi, kõvadusega Mohsi skaala järgi 7, terasuurusega 0–0,2 mm, ligikaudu normaaljaotusega ning nurgateguriga 1,8–2;

vesi, karedusega mitte üle 205 g/m³, segus, mis sisaldab 25 g liiva liitri vee kohta.

2. KATSE

Laternate hajutiklaaside välispinnale lastakse üks kord või rohkem kordi eespool kirjeldatud viisil moodustatud liivajuga. Juga tuleb pihustada katsetatava pinna suhtes ligikaudu risti.

Kulumist kontrollitakse ühe või mitme klaasinäidise abil, mis asetatakse võrdlusnäidise (näidistena) katsetatavate hajutiklaaside lähedale. Segu pihustatakse pinnale nii kaua, kuni valguse hajumise 2. liites kirjeldatud viisil mõõdetud muutumine näidistel vastab järgmisele väärtusele:

$$\Delta d = \frac{T_5 - T_4}{T_2} = 0,0250 \pm 0,0025$$

Kogu katsetatava pinna ühtlase kulumise kontrollimiseks võib kasutada mitut võrdlusnäidist.

4. liide

KLEEPLINDI NAKKEKATSE

1. EESMÄRK

See meetod võimaldab standardtingimustes määrata kleeplindi lineaarset nakkejõudu klaasplaadi suhtes.

2. PÕHIMÕTE

Jõu mõõtmine, mis on vajalik kleeplindi eemaldamiseks klaasplaadilt 90° nurga all.

3. ETTENÄHTUD KESKKONNATINGIMUSED

Ümbritseva keskkonna temperatuur peab olema $23\text{ °C} \pm 5\text{ °C}$ ja suhteline õhuniiskus $65 \pm 15\%$.

4. KATSEKEHAD

Enne katsetamist hoitakse näidiseks oleva kleeplindi rulli 24 tunni vältel ettenähtud keskkonnatingimustel (vt punkt 3).

Igast rullist katsetatakse viit 400 mm pikkust katsekeha. Need võetakse rullist pärast kolme pealmise kihi eemaldamist.

5. MENETLUS

Katse tuleb teha punktis 3 kindlaks määratud keskkonnatingimustel.

Võetakse viis katsekeha, keerates linti radiaalsuunas lahti kiirusel ca 300 mm/s. Seejärel kinnitatakse katsekehad järgneva 15 sekundi vältel järgmisel viisil.

Lint kantakse klaasplaadile, siludes sõrmega pikisuunas, surumata liigselt klaasplaadile, nii et lindi ja klaasplaadi vahele ei jääks õhumulle.

Koost jäetakse 10 minutiks ettenähtud keskkonnatingimustesse.

Ligikaudu 25 mm pikkune katsetükk eemaldatakse plaadilt ristipidises suunas.

Plaat kinnitatakse ja lindi vaba ots painutatakse 90° all tagasi. Jõudu rakendatakse lindi ja plaadi eraldusjoone suhtes risti.

Seejärel tõmmatakse linti selle eemaldamiseks kiirusega $300 \pm 30\text{ mm/s}$ ja registreeritakse selleks vajalik jõud.

6. TULEMUSED

Saadud viis väärtust tuleb järjestada ja võtta mõõtmistulemuseks keskmine väärtus. Nimetatud väärtust väljendatakse njuutonites kleeplindi laiuse sentimeetri kohta.

7. LISA

PROOVIVÕTU MIINIMUMNÕUDED KONTROLLIJALE

1. ÜLDOSA
- 1.1. Vastavusnõudeid peetakse käesoleva eeskirja nõuete kohaselt mehaanilisest ja geomeetrisest seisukohast täide-
tuks, kui erinevused ei ületa vältimatuid tootmishälbeid.
- 1.2. Masstoodanguna valmistatavate esilaternate vastavust fotomeetriseliste tööparameetrite nõuetele ei vaidlustata
juhul, kui juhuslikkuse põhimõttel katsetamiseks valitud ja standardhõõglambiga varustatud esilaterna foto-
meetriseliste tööparameetrite mõõtmisel
 - 1.2.1. ükski mõõdetud väärtus ei erine käesoleva eeskirjaga ette nähtud väärtustest enam kui 20 %.

III alas võib maksimaalne hälve olla vastavalt:

0,3 luksi ehk 20 %

0,45 luksi ehk 30 %
 - 1.2.2. ja kui kaugtule puhul, kus HV asub samavalgustustihedusjoone $0,75 E_{\max}$ piires, kehtib igas käesoleva eeskirja
3. lisa punktides 4.3 ja 4.4 nimetatud mõõtepunktis maksimaalsete fotomeetriseliste väärtuste suhtes tole-
rants +20 % ja minimaalsete väärtuste suhtes tolerants -20 %.
 - 1.2.3. Kui eespool kirjeldatud katsete tulemused ei vasta nõuetele, korratakse katseid teist standardhõõglampi kasu-
tades.
 - 1.2.4. Ilmsete defektidega esilaternaid ei võeta arvesse.
- 1.3. Kui tegemist on esilaternaga, milles kasutatakse A-standardile vastava värvustemperatuuriga hõõglampi, tuleb
järgida värvuskoordinaate.

Kui värvitu hõõglambiga varustatud esilatern kiirgab valikkollast valgust, tuleb selle fotomeetriselised tööpara-
meetrid korrutada läbi koefitsiendiga 0,84.
2. ESIMENE PROOVIVÕTT

Esimesel proovivõtul valitakse juhuslikkuse põhimõttel neli esilaternat. Esimene kahest laternast koosnev
näidis märgistatakse tähega A ja teine tähega B.
 - 2.1. Nõuetele vastavust ei vaidlustata
 - 2.1.1. Vastavalt käesoleva lisa joonisel 1 kujutatud proovivõtumenetlusele ei vaidlustata masstoodanguna valmistata-
vate esilaternate nõuetele vastavust juhul, kui esilaternate mõõteväärtuste kõrvalekalded ebasoodsas suunas on
järgmised:
 - 2.1.1.1. näidis A

A1: ühel esilaternal	0 %,
ühel esilaternal mitte rohkem kui	20 %,
A2: mõlemal esilaternal rohkem kui	0 %,
kuid mitte rohkem kui	20 %,
edasi näidisele B;	
 - 2.1.1.2. näidis B

B1: mõlemal esilaternal	0 %
-------------------------	-----

2.2. Nõuetele vastavus vaidlustatakse

2.2.1. Vastavalt käesoleva lisa joonisel 1 kujutatud proovivõtumenetlusele tuleb masstoodanguna valmistatavate esilaternate nõuetele vastavus vaidlustada ja tootjalt toodangu nõuetele vastavaks muutmist (ühtlustamist) nõuda juhul, kui esilaternate mõõteväärtuste kõrvalekalded on järgmised:

2.2.1.1. näidis A

A3: ühel esilaternal mitte rohkem kui	20 %
ühel esilaternal rohkem kui	20 %
kuid mitte rohkem kui	30 %

2.2.1.2. näidis B

B2: A2 korral

ühel esilaternal rohkem kui	0 %
kuid mitte rohkem kui	20 %
ühel esilaternal mitte rohkem kui	20 %

B3: A2 korral

ühel esilaternal	0 %
ühel esilaternal rohkem kui	20 %
kuid mitte rohkem kui	30 %

2.3. Tüübikinnituse tühistamine

Nõuetele vastavus tuleb vaidlustada ja punkti 11 sätteid kohaldada juhul, kui käesoleva lisa joonisel 1 kujutatud proovivõtumenetlust järgides on esilaternate mõõteväärtuste kõrvalekalded järgmised:

2.3.1. näidis A

A4: ühel esilaternal mitte rohkem kui	20 %
ühel esilaternal rohkem kui	30 %
A5: mõlemal esilaternal rohkem kui	20 %

2.3.2. näidis B

B4: A2 korral

ühel esilaternal rohkem kui	0 %
kuid mitte rohkem kui	20 %
ühel esilaternal rohkem kui	20 %

B5: A2 korral

mõlemal esilaternal rohkem kui	20 %
--------------------------------	------

B6: A2 korral

ühel esilaternal	0 %
ühel esilaternal rohkem kui	30 %

3. KORDUV PROOVIVÕTT

A3, B2 ja B3 puhul tuleb hiljemalt kaks kuud pärast teatamist võtta uued näidised: kahest esilaternalast koosnev kolmas näidis C ja kahest esilaternalast koosnev neljas näidis D, mis valitakse pärast toodangu ühtlustamist valminud kauba varude hulgast.

3.1. Nõuetele vastavust ei vaidlustata

3.1.1. Vastavalt käesoleva lisa joonisel 1 kujutatud proovivõtumenetlusele ei vaidlustata masstoodanguna valmistatavate esilaternalate nõuetele vastavust juhul, kui esilaternalate mõõteväärtuste kõrvalekalded on järgmised:

3.1.1.1. näidis C

C1: ühel esilaternal	0 %,
ühel esilaternal mitte rohkem kui	20 %,
C2: mõlemal esilaternal rohkem kui	0 %,
kuid mitte rohkem kui	20 %,
edasi näidisele D	

3.1.1.2. näidis D

D1: C2 korral	
mõlemal esilaternal	0 %.

3.2. Nõuetele vastavus vaidlustatakse

3.2.1. Vastavalt käesoleva lisa joonisel 1 kujutatud proovivõtumenetlusele tuleb masstoodanguna valmistatavate esilaternalate nõuetele vastavus vaidlustada ja tootjalt toodangu nõuetele vastavaks muutmist (ühtlustamist) nõuda juhul, kui esilaternalate mõõteväärtuste kõrvalekalded on järgmised:

3.2.1.1. näidis D

D2: C2 korral	
ühel esilaternal rohkem kui	0 %,
kuid mitte rohkem kui	20 %,
ühel esilaternal mitte rohkem kui	20 %.

3.3. Tüübikinnituse tühistamine

Nõuetele vastavus tuleb vaidlustada ja punkti 11 sätteid kohaldada juhul, kui käesoleva lisa joonisel 1 kujutatud proovivõtumenetlust järgides on esilaternalate mõõteväärtuste kõrvalekalded järgmised:

3.3.1. näidis C

C3: ühel esilaternal mitte rohkem kui	20 %,
ühel esilaternal rohkem kui	20 %,
C4: mõlemal esilaternal rohkem kui	20 %,

3.3.2. näidis D

D3: C2 korral	
ühel esilaternal 0 või rohkem kui	0 %,
ühel esilaternal rohkem kui	20 %.

4. VARJU PIIRI VERTIKAALASENDI MUUTUMINE

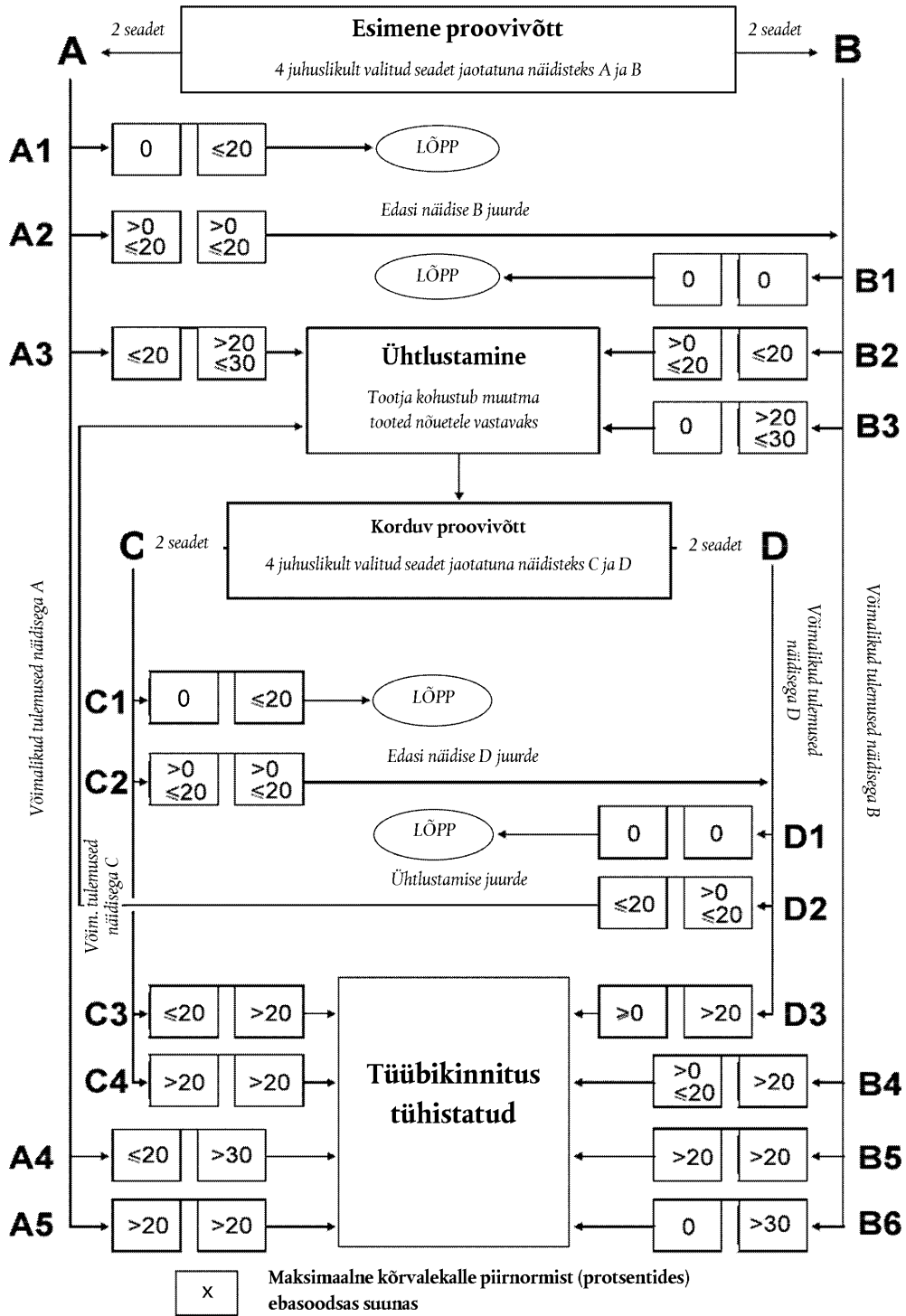
Varju piiri vertikaalasendi kuumusest tingitud muutumise kontrollimiseks kohaldatakse järgmist menetlust.

Pärast käesoleva lisa joonisel 1 kujutatud proovivõttu katsetatakse üht näidisesse A kuuluvat esilaternalat 4. lisa punktis 2.1 kirjeldatud menetluse kohaselt pärast seda, kui sellele on kolm korda järjest rakendatud 4. lisa punktis 2.2.2 kirjeldatud tsükli.

Esilatern loetakse nõuetele vastavaks, kui Δr ei ületa 1,5 mrad.

Kui nimetatud väärtus on suurem kui 1,5 mrad, kuid ei ületa 2,0 mrad, katsetatakse teist näidisesse A kuuluvat esilaternat ning seejärel ei tohi mõlema näidise puhul registreeritud absoluutväärtuste keskmine ületada 1,5 mrad. Kui aga kõnealune 1,5 mrad nõue ei ole näidise A puhul täidetud, tehakse sama menetlus näidise B kahe esilaternaga ja Δr väärtus ei tohi neist kummagi puhul ületada 1,5 mrad.

Joonis 1

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET